

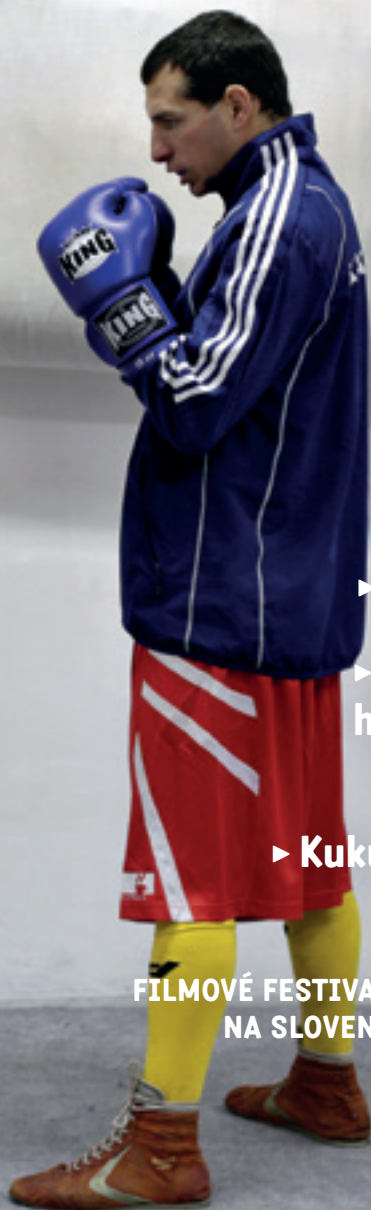
č. 2-2015

MESAČNÍK O FILMOVOM DIANÍ NA SLOVENSKU

WWW.FILMSK.SK

film.sk

CENA 1 €

ROZHOVOR

► Martin Šulík

TÉMA

► Animátorské
hľadanie ciest
za hranicami

RECENZIA

► Kukuričný ostrov
► Rukojemník

FILMOVÉ FESTIVALY A PREHLIADKY
NA SLOVENSKU V ROKU 2015

FRANTIŠEK GYÁRFÁŠ @ JURAJ MALÍČEK

V PREDAJI OD
JANUÁRA 2015

NAŠE FILMOVÉ STOROČIE

NA ÚVOD

Na titulke februárového *Film.sk* je záber z filmu, ktorý (zatiaľ) nejde do kinodistribúcie, ale ide do Berlína. Na festival áčkovej kategórie, do sekcie Fórum. A navyše je tam nominovaný na Cenu za najlepší hraný debut. Tým debutantom je Ivan Ostrochovský, inak žiadny začiatovník. Jeho film sa volá *Koza*, inak žiadna veľká neznáma. Už minulé leto ho v Karlových Varoch označili za najslubnejší projekt v rámci Works in Progress. Je výborné, že môžeme o Ivanovom filme takto písať. Škoda, že ho ešte nemôžeme vidieť.

Chvíľu to síce vyzeralo inak, ale napokon zostane február bez premiéry nového slovenského filmu. A *Film.sk* bez rubriky Novinky. Zato s recenziou Nvotovho *Rukojemníka*.

Rubriku Novinky tentoraz nemáme, no máme novinky v rubrikách. Ako vzniká film, zrejme viacerí z vás nielen vedia, ale pri tom aj boli, azda však môže byť zaujímavé konfrontovať svoju skúsenosť so skúsenosťami iných. A veríme, že pre cinefilov neľahká bude nová rubrika Ako vzniká film ešte čítavejšia.

Pozvoľna rozbiehame aj rubriku Z pohľadu diváka, v ktorej oslovujeme bežných divákov s cieľom zistiť, či v kinách navštevujú slovenské filmy a čo si o nich myslia. Ak budeme mať šťastie (rovná sa ústretových respondentov, ktorí uprednostnia slovné zdôvodnenie svojho postoja pred strohým percentuálnym ohodnotením videnej snímky), hádam sa nám podarí zistiť trochu viac, ako prezrádza časté konštatovanie, že naši diváci nedôverujú slovenským filmom.

Februárové číslo *Film.sk* ponúka aj veľký rozhovor s Martinom Šulíkom, kratší rozhovor s autormi knihy *Naše filmové storočie* či tému venovanú animátorom – na začiatku roka, ktorý môže byť v znamení celovečerných animákov slovenskej (ko)produkcie. Prídu po skončení bezfarebnej zimy.

Na Dvojke sa práve Jonáš ukladá do postele, čaká ho dlhý zimný spánok po boku oddanej krásy. Bezfarebnosť? Náhdera!

► Daniel Bernát

▪ FOTO: archív M. Habaja

MOJE OBLÚBENÉ SLOVENSKE FILMY

▲ Michal Habaj, básnik a literárny vedec

Ak by som mal hovoriť o svojich obľúbených slovenských filmoch, neviem, či by som si vedel vybrať jeden, dva, tri – je toho naprieč jednotlivými dekadami a žánrami viac, čo ma v slovenskej kinematografii v rôznych obdobiach oslovilo a k čomu sa rád opätovne vraciam. Spomeniem teda film, ktorý zostal navyše i trochu zabudnutý, hoci svojho času bol skutočným kultom, bohužiaľ, zrejme iba lokálnym a generačným. *Baščovanský a zať* (1994), nakrútený podľa predlohy Dušana Taragela, by mohol byť aj niečím ako slovenskou verziou českého *Dědictví...* a rovnako úspešným kinohitom, ak by nešlo o TV film, ktorý sa v kinách nepremietal. Zato ohlas po tom, čo ho premiérovali v Slovenskej televízii, bol mohutný a mnohé scény a hlášky z filmu zľudoveli doslova za jednu noc. Obraz najranejšieho slovenského kapitalizmu a drobného podnikania na slovenskej dedine je nekonečne deprimujúci, avšak ešte o niečo nekonečnejšie zábavný a vtipný. Nenapodobiteľné herecké výkony (nehercov či hercov amatérov), nezabudnuteľné dialógy, vynikajúca hudba Vlada Godára. Jedna z najlepších slovenských komédií vôbec. ▲

SLOVENSKÝ
FILMOVÝ ÚSTAV
SLOVAK FILM
INSTITUTE

ODBORNÝ VÝSKUM BOL PODPorený
ŠTIPENDIOM Z AUDIOVIZUÁLNEHO FONDU

af AUDIOVIZUÁLNY
FOND

WWW.KLAPKA.SK

18

26

Jaroslav Hochel,

filmový publicista

Keď som kedysi začal prenikať do tajov kinematografie, „skúmal“ som, koľko dostal ten–ktorý film Oscarov, spoliehal som sa na mená slávnych režisérov, ocenenia z festivalov boli pre mňa zárukou kvality. Páčilo sa mi takmer všetko, pojem „nuda“ som v kine nepoznal. K najzaujímavejším okamihom vždy patrila konfrontácia vlastného názoru na filmy s mienkou recenzentov.

Dnes je všetko inak. Oscary ma nezaujímajú, pri nových filmoch mám často pocit, že „toto“ som už videl. Pokiaľ ide o recenzentov, prišli isté pochybnosti. Prispel k nim aj postreh z karlovarskeho festivalu v roku 2009, keď festivalový denník ráno priniesol bodové hodnotenie súťažných filmov asi 15 kritikov z celého sveta. Snímka *Anjel pri mori* režiséra Frédérica Dumonta v ňom skončila na poslednom mieste. Večer jej na základe rozhodnutia poroty udelili Veľkú cenu – Kristálový glóbus ako najlepšiemu filmu súťaže.

S pribúdajúcim vekom a kvantom napozieraných filmov sa mi v hlavě čosi preládilo. Už nepotrebujem, aby bol film dokonalý, aby bol od slávneho tvorca, aby mal na konte takú či onakú cenu. Oveľa dôležitejšie sa mi zdá, aby v ňom bola ľudskosť, šťava, osobný postoj tvorca – a aby ma vnútorne oslovil. V mojom „archive“ filmových zážitkov sú popri všeobecne uznávaných dielach (Hanákovom *Ja milujem, ty miluješ* či Leighových *Tajnostiach a lžiach*) aj vyslovene subjektívne podfarbené položky. Napríklad zabudnutý rumunský film z roku 1992, ktorému už ani neviem prísť na meno: čiernobiely príbeh strážcu majáka, ktorý po dlhšom čase zabľúdi medzi ľudí, stretne ženu svojho života a vzápätí ju stratí, lebo na šedivom sídlisku nevie nájsť panelák, v ktorom žena býva... Alebo Švedovi *Anjeli*, ktorí prešli domácou distribúciou bez väčšieho záujmu. A Dolanove *Imaginárne lásky*; keď otvorím ústa a vyslovím názov tohto filmu, moji priatelia prchajú hľadať bezpečný úkryt...

Salto Mortale Anabely Žigovej si v hodnotení kritikov vo *Film.sk* vyslúžilo hodnotenie od jedného po štyri body. Štyri som dal ja, hoci vidím, že ten film nie je dokonalý, miestami ma ruší jeho doslovnosť či trochu násilná „trampolínová“ metafora. Ale téma, ktorú si autorka vybrala, osobná odvaha a nasadenie, s ktorým odhaľuje eštabácku minulosť svojho už nežijúceho otca, to sa mi zdá také dôležité, že výhrady k forme jednoducho idú bokom.

Koniec koncov, keby sa kvalita filmov dala merať nejakým filmometrom, nebolo by na tom nič zaujímavé. Práve subjektívnosť kritiky a jej premeny v čase tomu dávajú štavu. ▲

- 03 MYSLÍM SI
- 04–06 KALENDÁRIUM
- 7 KALENDÁRIUM: 65. MFF Berlinale
- 8–11 PREMIÉRY v kinách
- 11 Z POHLADU DIVÁKA
- 12–13 AKTUÁLNE: Návštevnosť slovenských filmov v roku 2014
- 14–15 AKTUÁLNE: Znovuotvorenie Kina Lumière a jeho úspešný rok 2014
- 16 AKTUÁLNE: Československý filmový zázrak v televíznom vysielaní
- 17 Správy Z FILMOVÉHO DIANIA
- 18–21 ROZHOVOR: Martin Šulík
- 22–23 TÉMA: Slovenskí animátori a možnosti zahraničnej podpory
- 24–25 RECENZIA: Kukuričný ostrov podľa Georgeho Ovašviliho
- 26–28 RECENZIA: Rukojemník podľa Juraja Nvotu
- 29 Správy Z FILMOVÉHO DIANIA
- 30–31 AKTUÁLNE: František Gyárfáš a Juraj Malíček o knihe Naše filmové storočie
- 32 FILMOVÉ PUBLIKÁCIE
- 33 FILMOVÉ PUBLIKÁCIE: Film a dejiny. Normalizace
- 34–35 DVD NOSIČE / ČO ROBIA
- 36–37 AKO VZNIKÁ FILM
- 38 PROFIL: Milan Lasica
- 39 SVET SPRAVODAJSKÉHO FILMU: Týždeň vo filme
- 40–42 TIPY Mesiaca: Kino Lumière + PROGRAM / VÝROČIA
- 43–47 PRÍLOHA alebo Filmové festivaly a prehliadky na Slovensku v roku 2015
- 48 STALO SA ZA 30 DNÍ / KLAPKA.SK A KINO LUMIÈRE

MYSLÍM SI

Film.sk
Mesačník o filmovom dianí na Slovensku (16. ročník)
Vydavateľ:
Slovenský filmový ústav
Adresa redakcie:
Film.sk / Slovenský filmový ústav
Grösslingová 32 / 811 09 Bratislava
TEL.: 02/57 10 15 25
FAX: 02/52 73 32 14
E-MAIL: film.sk@sfu.sk
Šéfredaktor:
Daniel Bernát
Redakcia:
Zuzana Sotáková
Redakčná rada: Peter Dubecký
generálny riaditeľ SFÚ
Alexandra Strelková
riaditeľka NKC – SFÚ
Marián Brázda
vedúci edičného oddelenia SFÚ
Miroslav Ulman
odborný referent Audiovizuálneho
informačného centra SFÚ
Simona Nôtová-Tušerová
tlačová tajomníčka SFÚ
Štefan Vraštiak
tajomník KFN SSS
Karmen Koutná
vedúca predajne Klapka.sk
Jazyková redakcia:
Jaroslav Hochel
Design & grafická úprava:
A & D Brothers
Tlač: Dolis, spol. s r. o.
Uzávierka čísla 2/2015:
28. 1. 2015
Snímka na titulnej strane:
záber z filmu *Koza – Sentimentál*
Film.sk vychádza s podporou MK SR.
ISSN 1335 – 8286

Názory redakcie sa nemusia zhodovať s názormi príspevateľov.

Akkoľvek rozmnožovanie textu, fotografií, grafov vrátane údajov v elektronickej podobe len s predchádzajúcim písomným súhlasom vydavateľa.
© Slovenský filmový ústav

Zimná časť seminára opäť ponúkne množstvo dobrých filmov, neformálne vzdelávanie, diskusia a netradičné premietania. ► www.4zivly.sk

21. február ► 17.00, 19.00, 20.00

(BRATISLAVA – KINO FOAJÉ)

Vtedy v Bratislave

Premiéra absolventského filmu *Vtedy v Bratislave* dokumentaristky Terezy Križkovej.

► www.foaje.net

21. február

(BRATISLAVA – KINO LUMIÈRE)

História filmu

V programovom cykle, ktorý skúma vzťah histórie a kinematografie, sa diváci vrátia do 20. rokov minulého storočia prostredníctvom nemého filmu *Zlaté opojenie* (r. Ch. Chaplin, 1925).

► www.aic.sk/kinolumiere, www.navstevnik.sk

22. február

(BRATISLAVA – KINO LUMIÈRE)

Výročia osobností: Jan Werich

Česká divadelná a filmová legenda Jan Werich sa k fanúšikom vráti prostredníctvom filmu *Hej-rup!* (r. M. Frič, 1934) pri príležitosti 110 rokov od jeho narodenia.

► www.aic.sk/kinolumiere, www.navstevnik.sk

24. február

(BRATISLAVA – KINO LUMIÈRE)

Výročia osobností: Elo Havetta

Pri príležitosti 40 rokov od úmrtia slovenského režiséra Ela Havettu sa budú premietat jeho snímky z rokov 1963 až 1966: *Svatá Jana, 34 dní absolútného klidu* a *Předpověď: nula*.

► www.aic.sk/kinolumiere, www.navstevnik.sk

25. február ► 18.00

(BRATISLAVA – KINO LUMIÈRE)

Vlak zvaný film

V rámci programového cyklu sa premietne jeden z najslávnejších britských filmov povojnovej histórie *Puto najsilnejšie* (r. D. Lean, 1945).

► www.aic.sk/kinolumiere, www.navstevnik.sk

26. február ► 19.00

(BRATISLAVA – KINO FOAJÉ)

Animačné techniky: plastelínová animácia

V rámci cyklu, ktorý predstavuje rôzne animačné techniky, sa premietne to najzaujímavejšie zo súčasnej plastelínovej animácie.

► www.foaje.net

27. február

(BRATISLAVA – KINO LUMIÈRE)

Double Bill

Cyklus Double Bill sa v jeden piatkový večer zameria na napätie a hororové vzrušenie v snímkach *Démon* (r. B. Rondi, 1963) a *Prichádza Satan!* (r. R. Donner, 1976).

► www.aic.sk/kinolumiere, www.navstevnik.sk

PODUJATIA SLOVENSKEHO FILMU V ZAHRANIČÍ ►

5. – 15. február

64. MFF Berlín (NEMECKO)

► O slovenskej účasti na festivale čítajte viac na strane 7.

► www.berlinale.de, www.efm-berlinale.de

6. – 11. február

Animation in Action, Katowice (POLSKO)

► O podujatí čítajte viac na strane 17.

13. – 22. február

Anima Festival 2015, Brusel (BELGICKO)

Premietanie animovaného filmu *Sneh* (r. I. Šebesťová). ► www.animafestival.be

19. – 22. február

18. MFF Zoom – Zbliženia,

Jelenia Góra (POLSKO)

Premietanie animovaných filmov *Sneh* (r. I. Šebesťová) a *Fongopolis* (r. J. Kožuch).

► www.zoomfestival.pl

23. – 27. február

International Mountain Film Festival,

Domžale (SLOVINSKO)

Premietanie filmu *Žiť pre vás* (r. P. Barabáš).

► www.imffd.com

25. – 28. február

Prehliadka slovenských a českých filmov,

Budapešť (MAĎARSKO)

Premietanie filmov *Kandidát* (r. J. Karásek), *Fair Play* (r. A. Sedláčková) za účasti herečky Judit Bárδος, *Dobrý človek* za účasti režiséra Csabu Molnára a *66 sezón* za účasti režiséra Petra Kerekesa.

(REDAKČIA NEZODPOVEDÁ ZA ZMENY V PROGRAME PODUJATÍ!)

► Zuzana Sotáková

V Berlíne uvedú aj slovenský film Koza

► Daniel Bernát

Šesťdesiaty piaty ročník MFF Berlinale (5. – 15. február 2015) je už teraz z pohľadu slovenskej účasti vydarený. V sekcii Fórum totiž uvedú vo svetovej premiére film *Koza*, ktorý nakrútil Ivan Ostrochovský – spolurežisér snímky *Zamatoví teroristi*, premietanej v rovnakej sekcii festivalu vlni. Ostrochovského novinka je zároveň nominovaná na Cenu za najlepšie hraný debut.

Film *Koza* rozpráva príbeh rómskeho boxera a bývalého olympionika Petra Baláža, prezývaného Koza, ktorý žije na sociálnej periférii a potrebuje peniaze, aby udržal svoj vzťah s tehotnou partnerkou. Rozhodne sa preto po rokoch vrátiť do ringu.

Ivan Ostrochovský poznal Petra Baláža už dlho a počas štúdia dokumentárnej tvorby na VŠMU o ňom nakrútil krátky film. Teraz ho obsadil do svojho hraného debutu, na ktorom scenáristicky spolupracoval s Markom Leščákom. „*Kozovi sa v živote stalo to, o čom je film. Rozhodli sa s partnerkou pre potrat, lebo už majú dve deti a finančne to nevládajú. Dostali sa do problému, lebo dobrovoľný potrat stojí 300 až 400 eur. Koza však dostáva 150-eurovú sociálku, takže musel brať boxerské zápasy navyše a aj sa zadlžil. Vo filme má zároveň dilemu, či si to dieťa majú dať zobrať,*“ uviedol pre *Film.sk* režisér. „*Dlho sme s Markom Leščákom dumali, ako o Kozovi natočiť dokument. Nad hraným filmom som ani nerozmýšľal, ale začalo pribúdať veľa momentov, ktoré by som musel „rafčiť“, keby som ich chcel natočiť do dokumentu. Tak sme sa rozhodli pre hraný film, s tým, že skutoční ľudia budú hrať samých seba. Dlho sme rozmýšľali, či aspoň postavu trénera bude hrať herec. Nakoniec sme obsadili neherca – kamaráta Zvonka Lakševiča, ktorého Marek Leščák poznal z VŠMU,*“ objasňuje Ostrochovský.

Film *Koza* vznikol v slovensko-českej koprodukcii a Berlinale ho uvedie v sekcii Fórum. Vlni tam snímka *Zamatoví teroristi* v réžii Pavla Pekarčíka, Ivana Ostrochovského a Petra Kerekesa získala cenu čitateľov denníka *Tagesspiegel* a pred štyrmi rok-

mi uspel s rovnakým ocenením česko-slovenský dokument *Nesvadbovo* režisérky Eriky Hníkovéj (vtedy sa v sekcii Fórum premietal aj *Dom Zuzany Liovej*). *Koza* je však prvým slovenským titulom nominovaným na Cenu za najlepšie hraný debut, o ktorú sa uchádza spolu s ďalšími sedemnástimi filmami z rôznych sekcií festivalu.

Slovensko bude mať na 65. ročníku Berlinale zastúpenie aj v súťažnej sekcii Generation Kplus, ktorá sa zameriava na detské a mladé publikum. Dostal sa do nej i krátky animovaný film *Rosso Papavero* mladého tvorca Martina Smatanu. Ten v pútavom výtvarnom spracovaní rozpráva príbeh chlapca, ktorý zažije snové cirkusové predstavenie.

Súčasťou Berlinale je už tradične Európsky filmový trh – European Film Market (EFM), na ktorom môžu návštevníci získať informácie o slovenskej audiovizii v stánku Central European Cinema. Stánok, ktorý za Slovensko organizuje Slovenský filmový ústav, opäť vytvorí priestor na pracovné stretnutia filmových profesionálov, predstaví slovenské snímky a poskytne informácie o pripravovaných projektoch. K dispozícii bude okrem iného aj katalóg *Slovak Films 14 – 15*. V rámci EFM sa zároveň uskutočnia trhové projekcie filmov *Koza*, *Rukojemník* (r. J. Nvota), *Krok do tmy* (r. M. Luther) a *Fair Play* (r. A. Sedláčková).

Záber z filmu *Koza* ■ FOTO: Sentimentalfilm

PREMIÉRA: 19. 2. 2015

Americký ostreľovač

(**American Sniper**, USA, 2014) DCP 2D, 141 min., MN 15, SLOVENSKÉ TITULKY, DRÁMA
RÉŽIA: Clint Eastwood **HRAJÚ:** Bradley Cooper, Sienna Miller, Luke Grimes
DISTRIBÚTOR: Continental film

Ostreľovač americkej námornej jednotky SEAL Chris Kyle je na vojenskej misii v Iraku. Svojou presnosťou si vyslúži prezývku Legend, ale zároveň sa stáva hlavným terčom nepriateľov, ktorí vypíšu odmenu na jeho hlavu. Po návrate domov Chris nedokáže na vojnu zabudnúť.

PREMIÉRA: 19. 2. 2015

Big Eyes

(**Big Eyes**, USA, 2014) DCP 2D, 106 min., MP 12, ČESKÉ TITULKY, ŽIVOTOPISNÝ
RÉŽIA: Tim Burton **HRAJÚ:** Amy Adams, Christoph Waltz, Krysten Ritter
DISTRIBÚTOR: Forum Film

Príbeh umelkyne Margaret Keane, ktorá v 50. rokoch slávila veľké úspechy s obrazmi detí s veľkými očami. V nasledujúcom desaťročí sa však dostala do právnych ťahaníc s manželom Walterom, ktorý tvrdil, že ocenenia za jej práce patria jemu.

PREMIÉRA: 12. 2. 2015

Cíiling a Zver-Nezver

(**Tinker Bell: Legend of the Neverbeast**, USA, 2014) DCP 2D + DCP 3D, 77 min., MP, SLOVENSKÝ DABING, ANIMOVANÝ/DOBRODRUŽNÝ/RODINNÝ
RÉŽIA: Steve Loter **V SLOVENSKOM ZNENÍ:**

Bianka Bucková, Andrea Somorovská, Lenka Rakárová, Barbora Chlebcová, Júlia Horváthová Ružička, Zuzana Kapráliková Jurigová
DISTRIBÚTOR: Saturn Entertainment

Víla Cíiling a jej priatelia stretávajú v Údolí škriatkov zubatú beštii s čudnými zelenými očami. Víla Faunia sa so Zverom-Nezverom hneď skamaráti, no ostatné víly nie sú z tohto tvora nadšené. Legendy totiž hovoria, že keď sa Zver-Nezver raz za tisíc rokov objaví, Údolie škriatkov čaká skaza...

PREMIÉRA: 12. 2. 2015

Foxcatcher

(**Foxcatcher**, USA, 2014) DCP 2D, 130 min., MN 15, SLOVENSKÉ TITULKY, DRÁMA/ŽIVOTOPISNÝ/ŠPORTOVÝ
RÉŽIA: Bennett Miller **HRAJÚ:** Channing Tatum, Steve Carell, Mark Ruffalo, Sienna Miller, Vanessa Redgrave, Mark Schultz
DISTRIBÚTOR: Itafilm

Skutočný príbeh wrestlera Marka Schultza, ktorý prijal pozvanie od miliardára Johna du Ponta, aby trénoval na jeho súkromnom športovisku Foxcatcher. Mark v tom vidí šancu, ako zabodovať na olympiáde v Soule a konečne vystúpiť z tieňa svojho brata Dava. Lenže du Pont trpí ťažkou schizofréniou...

PREMIÉRA: 26. 2. 2015

Ghoul

(**Ghoul**, Česko/USA, 2014) DCP 2D + DCP 3D, 86 min., MN 15, ČESKÉ TITULKY, TEMNÝ TRILER
RÉŽIA: Petr Ják **HRAJÚ:** Jennifer Armour, Jeremy Isabella, Paul S. Tracey, Debra Garza, Alina Golovlyovaa
DISTRIBÚTOR: Continental film

Ghoul rozpráva o trojici filmárov, ktorí sa vyberú na Ukrajinu s cieľom nakrútiť dokument o mieste, kde došlo za veľmi čudných okolností ku kanibalizmu. Spoločne s miestnou tlmočnicou, sprievodcom a jasnovidkou sa snažia odhaliť tajomstvo opusteného domu uprostred lesov.

PREMIÉRA: 5. 2. 2015

Jupiter na vzostupe

(**Jupiter Ascending**, USA, 2014) DCP 2D + DCP 3D, MP 12, SLOVENSKÉ TITULKY, SCI-FI/AKČNÝ
RÉŽIA: Andy Wachowski, Lana Wachowski
HRAJÚ: Mila Kunis, Channing Tatum, Sean Bean, Eddie Redmayne, Douglas Booth
DISTRIBÚTOR: Continental film

Keď sa narodila Jupiter Jones, znamená napovedali, že je predurčená na veľké činy. Dospelá Jupiter však žije v bezútešnej realite ako upratovačka. Jej život sa zmení po tom, čo na Zem dorazí geneticky upravený bývalý armádny lovec Caine, ktorý ju má sledovať. Jupiter sa má totiž stať kráľovnou vesmíru.

PREMIÉRA: 19. 2. 2015

Dead Snow: Červený vs. Mŕtvý

(**Dead Snow 2**, Island/Nórsko, 2014) DCP 2D + blu-ray + DVD, 100 min., MN 15, ČESKÉ TITULKY, AKČNÝ KOMEDIÁLNY HOROR
RÉŽIA: Tommy Wirkola **HRAJÚ:** Vegar Hoel, Stig Frode Henriksen, Martin Starr, Ørjan Gamst, Ingrid Haas, Jocelyn DeBoer
DISTRIBÚTOR: Film Europe

Pokračovanie hororovej komédie *Mŕtvý sneh*, v ktorej ožili nacistickí zombie na zamrznutých nórskych pláňach. Zombie sa chystajú na úplnú genocídu, aby naplnili svoje poslanie – nastoliť vládu jedného vodcu.

PREMIÉRA: 19. 2. 2015

Divoké historky

(**Relatos salvajes**, Argentína/Španielsko, 2014) DCP 2D + MP4, 122 min., ČESKÉ TITULKY, ČIERNA KOMÉDIA
RÉŽIA: Damián Szifron **HRAJÚ:** Rita Cortese, Julieta Zylberberg, Erica Rivas, Oscar Martínez, Darío Grandinetti, Leonardo Sbaraglia, María Onetto **DISTRIBÚTOR:** Asociácia slovenských filmových klubov

Šesť divokých historiek spája téma pomsty a drobných či väčších nespravodlivostí a krívd. Hrdinovia filmu sa v rôznych situáciách dostávajú do bodu, keď im dochádza trpezlivosť. Rozhodnú sa teda vziať osud do vlastných rúk.

PREMIÉRA: 26. 2. 2015

Focus

(**Focus**, USA, 2015) DCP 2D, 105 min., MN 15, SLOVENSKÉ TITULKY, KRIMI/KOMÉDIA
RÉŽIA: Glenn Ficarra, John Requa
HRAJÚ: Will Smith, Margot Robbie, Rodrigo Santoro, Adrian Martinez
DISTRIBÚTOR: Continental film

Ostrelaný podvodník Nicky sa zapletie so svojou „žiačkou“ Jess. Keď sa mu však dostane pod kožu, rozhodne sa Nicky všetko ukončiť. O tri roky neskôr sa Jess objaví v Buenos Aires na nebezpečnom pretekárskom okruhu. A podarí sa jej prekazifik Nickyho riskantné plány.

PREMIÉRA: 19. 2. 2015

Kingsman: Tajná služba

(**Kingsman: The Secret Service**, USA, 2015) DCP 2D, 129 min., MN 15, SLOVENSKÉ TITULKY, AKČNÁ KOMÉDIA
RÉŽIA: Matthew Vaughn **HRAJÚ:** Colin Firth, Michael Caine, Taron Egerton
DISTRIBÚTOR: Barracuda Movie

Tajná služba Kingsman nahrádza svojich agentov po ich smrti vycvičenými nováčikmi, prevažne z významných rodín. Gary Eggsy Price je výnimkou – je nezamestnaný a väčšinu času trávi na ulici. Šancu na zmenu mu ponúkne agent Harry Hart. Spolu musia poraziť miliardára Richmonda Valentina.

PREMIÉRA: 12. 2. 2015

Kukuričný ostrov

(**Simindis kundzuli**, Gruzínsko/Nemecko/Francúzsko/Česko/Kazachstan/Maďarsko, 2014) DCP 2D + blu-ray + DVD, 100 min., MP 12, ČESKÉ TITULKY, DRÁMA
RÉŽIA: George Ovašvili **HRAJÚ:** Ilyas Salman, Mariam Buturišvili, Irakli Samušia, Tamer Ievnet **DISTRIBÚTOR:** Asociácia slovenských filmových klubov

Poetický film sa začína, keď si starý abcházsky farmár postaví na ostrove v rieke Inguri chatrč. Žije v nej so svojou mladou vnučkou. Tak ako zrejme roľníka kukurica, dospieva aj dievčina a blíži sa neodvratná konfrontácia s kolobehom života mimo ostrova. ▶ Recenziu filmu čítajte na stranách 24 – 25.

PREMIÉRA: 12. 2. 2015

My sme najlepši!

(**Vi är bäst!**, Švédsko, 2013) DCP 2D, 102 min., MP 12, ČESKÉ TITULKY, DRÁMA
RÉŽIA: Lukas Moodysson
HRAJÚ: Mira Barkhammar, Mira Grosin, Liv LeMoyné, Johan Liljemark, Mattias Wiberg
DISTRIBÚTOR: Film Europe

Dve 13-ročné dievčatá Bobo a Klara vyrastajú v Štokholme 80. rokov a cítia sa prehladané rodičmi. Rozhodnú sa založiť si punkovú kapelu, aj napriek tomu, že nevedia hrať na žiadnom nástroji. Nie je to ono, až kým sa k nim nepridá veriaca Hedvig s výnimočným hudobným talentom.

PREMIÉRA: 5. 2. 2015

Nezlomný

(**Unbroken**, USA, 2015) DCP 2D, 137 min., MP 12, SLOVENSKÉ TITULKY, VOJNOVÝ/DRÁMA
RÉŽIA: Angelina Jolie **HRAJÚ:** Jack O'Connell, Domhnall Gleeson, Jai Courtney, Garrett Hedlund
DISTRIBÚTOR: Barracuda Movie

Životný príbeh slávneho amerického bežca Louisa Zamperiniho, ktorý najprv zažiaril na berlínskej olympiáde v roku 1936, potom ako letec v druhej svetovej vojne. Po havárii bombardéra sa však ocitol v japonskom zajateckom tábore, kde mu ako „celebrita“ pripravili peklo na zemi.

PREMIÉRA: 12. 2. 2015

Päťdesiat odtieňov sivej

(**Fifty Shades of Grey**, USA, 2015) DCP 2D, 124 min., MN 15, SLOVENSKÉ TITULKY, EROTICKÝ
RÉŽIA: Sam Taylor-Johnson
HRAJÚ: Jamie Dornan, Dakota Johnson, Jennifer Ehle, Luke Grimes, Marcia Gay Harden, Max Martini, Eloise Mumford, Dylan Neal, Rita Ora, Victor Rasuk, Callum Keith Rennie
DISTRIBÚTOR: Barracuda Movie

Adaptácia rovnomenného knižného bestselleru sleduje vzťah nezaujímavej študentky Anastasie a tajomného podnikateľa Christiana Greya, ktorého prišla vypovedať do článku pre študentský časopis. Dvojica sa zblíži natoľko, že Grey otvorí dievčaťu dvere do svojej trinástej komnaty...

PREMIÉRA: 29. 1. 2015

Príbeh Marie

(**Marie Heurtin**, Francúzsko, 2014) DCP 2D, 95 min., MP, ČESKÉ TITULKY, DRÁMA
RÉŽIA: Jean-Pierre Améris
HRAJÚ: Isabelle Carré, Ariana Rivoire, Brigitte Catillon **DISTRIBÚTOR:** Barracuda Movie

Marie Heurtin sa narodila nevidiaca a nepočujúca. Napriek odporúčaniam lekára, ktorý je presvedčený o jej slabomyseľnosti, ju milujúci otec nedokáže umiestniť do ústavu pre duševne chorých. V zúfalstve ju ako 10-ročnú odviez do ústavu Larnay, kde sa rehoľné sestry starajú o nepočujúce dievčatá a mladé ženy.

PREMIÉRA: 5. 2. 2015

Spongebob vo filme: Hubka na suchu

(**The SpongeBob Movie: Sponge Out of Water**, USA, 2015) DCP 2D + DCP 3D, MP, SLOVENSKÝ DABING, ANIMOVANÁ KOMÉDIA
RÉŽIA: Paul Tibbitt, Mike Mitchell
V SLOVENSKOM ZNENÍ: Dušan Szabo, Juraj Predmerský, Martin Kaprálik, Peter Krajčovič, Zuzana Kyzeková
DISTRIBÚTOR: Barracuda Movie

Keď všetkého schopný pirát ukradne Spongebobovi a jeho kamarátom tajný recept, musia sa morskí „partáči“ vydať na nebezpečnú výpravu na súš, aby mu ho vytrhli z pazúrov a vrátili svoj svet do rovnováhy.

PREMIÉRA: 26. 2. 2015

Teória všetkého

(**Theory of Everything**, USA, 2014) DCP 2D, 123 min., MP 12, SLOVENSKÉ TITULKY/MAĎARSKÝ DABING, ŽIVOTOPISNÁ DRÁMA
RÉŽIA: James Marsh **HRAJÚ:** Eddie Redmayne, Felicity Jones, Charlie Cox, Emily Watson, Simon McBurney **DISTRIBÚTOR:** Barracuda Movie

Príbeh geniálneho vedca Stephena Hawkinga, ktorý mal celý život pred sebou, keď sa dozvedel o krutej diagnóze. Ako jeden z mála rozumel zánikotiam vesmíru, no jeho samotného zachránila „obyčajná“ láska.

PREMIÉRA: 5. 2. 2015

Zázraky

(**Le Meraviglie**, Taliansko/Švajčiarsko/Nemecko, 2014) DCP 2D + MP4, 110 min., MP 12, ČESKÉ TITULKY, DRÁMA
RÉŽIA: Alice Rohrwacher **HRAJÚ:** Alba Rohrwacher, Maria Alexandra Lungu, Sam Louwyck, Monica Bellucci, Sabine Timoteo, Agnese Graziani **DISTRIBÚTOR:** Asociácia slovenských filmových klubov

Príbeh 12-ročnej Gelsominy, ktorá žije s rodičmi a tromi mladšími sestrami na talianskom vidieku. Otec drží rodinu bokom od nástrah moderného sveta, no pevné rodinné väzby sú náhle narušené nakrúcaním televíznej reality show *Zázraky vidieka*, ktorá poblázni celý kraj.

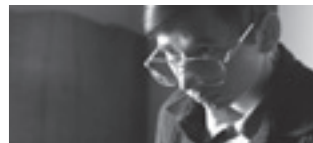

PREMIÉRA: 26. 2. 2015

Sex, drogy a dane

(**Spies & Glstrup**, Dánsko, 2013) DCP 2D + blu-ray + DVD, 110 min., MN 15, ČESKÉ TITULKY, BIOGRAFICKÁ DRÁMA
RÉŽIA: Christoffer Boe **HRAJÚ:** Pilou Asbæk, Nicolas Bro, Jesper Christensen, Jacob Højlev Jørgensen, Kasper Leisner
DISTRIBÚTOR: Film Europe

Príbeh o veľkom priateľstve medzi známymi postavami modernej dánskej histórie: pravicovo orientovaným právnikom a neskôr kontroverzným politikom Mogensom Glstrupom, ktorý bojoval za radikálne zníženie daní, a miliónárom, verejným provokatérom a „kráľom cestovného ruču“ Simonom Spiesom.

PREMIÉRA: 26. 2. 2015

Zoran, môj synovec idiot

(**Zoran, il mio nipote scemo**, Taliansko, 2013) DCP 2D + blu-ray + DVD, 106 min., MP 12, ČESKÉ TITULKY, TRPKÁ KOMÉDIA
RÉŽIA: Matteo Oleotto
HRAJÚ: Giuseppe Battiston, Teco Celio, Rok Prašnikar, Roberto Citran, Marjuta Slamič
DISTRIBÚTOR: Asociácia slovenských filmových klubov

Paolo je cynický Talian, ktorý sa nalieva vínom alebo sleduje svoju bývalú ženu. Jedného dňa zdedí „slovinský poklad“ – synovca Zorana. Šesťnásťročný outsider vie výborne hádzať šípky a Paolo by to rád využil. Zoranova prítomnosť zmení zabehnutý poriadok v malom meste aj strýkovcovo vyprázdnený život.

► Zuzana Sotáková a Miro Ulman

Vo Film.sk sme sa rozhodli zaviesť ako novinku anketovú rubriku, ktorou by sme radi urobili malý prieskum medzi bežnými divákmi, aký je ich záujem o slovenské filmy v kinodistribúcii. Každý mesiac vám budeme prinášať výber z odpovedí na otázku: Navštevujete slovenské filmy v kine? Ak áno, aké a ako ich hodnotíte? Ak nie, tak prečo? Do ankety sa dá zapojiť prostredníctvom formulára, ktorý nájdete na webovej stránke www.filmsk.sk aj na našom Facebooku.

Nelákajú ma témy a mám zaškatuľkované aj výkony slovenských hercov vo filmoch. Česť výnimkám! Vlastne jediný slovenský film, ktorý som za posledný rok videla v kine, bol dokument *Kauza Cernanová*. Na slovenské dokumenty si zväčša počkám, kým ich nezradia do programu Dvojky.

Bára, 28 rokov, Spišská Nová Ves

Nie, myslím, že nie sú dostatočne dobré, nie tak ako zahraničné.

Miroslava, 39 rokov, Martin

Film *Hrana – 4 filmy o Marekovi Brezovskom* sa mi veľmi páčil, dá sa povedať, že som bol prekvapený aj napriek už dovtedy vysokým očakávaniam. Zo slovenských filmov mám najradšej dokumenty – väčšina iných žánrov strokotáva na rozpočte. Taktiež ma slovenské filmy málokedy oslovia témou a podobne.

Samuel, 28 rokov, Bratislava

Vlani som chcela ísť na *Comeback*, ale nestihla som. Myslí si, že slovenský film neponúka dostatočne zaujímavé témy, často sa zaoberajú otázkami ďalekej minulosti. Bavili ma filmy od Zuzany Piussi či *Kandidát*, ktoré som v kine videla. Prajem veľa šťastia slovenskej kinematografii.

Sisa, 40 rokov, Bratislava

FOTO: Itafilm

2014: rok 38

► Miro Ulman

V roku 2014 prišlo len na dlhometrážny dokument **38** o hokejistovi Pavlovi Demitrovi takmer tolko divákov ako na všetky premiérové domáce tituly v roku 2013. Podiel domácich filmov na celkovej návštevnosti je podľa predbežných celkových výsledkov takmer 6-percentný, vzniklo rekordných 26 filmov a hrubé tržby by mali po prvý raz prekročiť hranicu 20 miliónov eur. Rok 2014 by sme teda mohli nazvať rokom rekordov.

Zatiaľ čo v roku 2013 sme sa tešili z úspechu *Kandidáta*, ktorému sa s 80 234 divákmi podarilo dostať na 7. priečku rebríčka divácky najúspešnejších domácich filmov v ére slovenskej samostatnosti, vlni bol prekonaný „bradatý“ rekord dokumentu Dušana Hanáka *Papierové hlavy*, ktorý bol od roku 1996 so 17 574 divákmi najnavštevovanejším domácim dokumentom v ére samostatnosti. Najprv prišlo na film Ladislava Kaboša *Všetky moje deti*, ktorý mal premiéru 13. 2. 2014, vyše 22 000 divákov za desať týždňov a dlhometrážny debut Daniela Dangla a Lukáša Zednikoviča *38* posunul tento rekord do kategórie snov. Do konca roku 2014 ho videlo už 113 930 divákov. Vďaka tomu sa dostal na 5. priečku najnavštevovanejších filmov v ére samostatnosti, len dve tisíce divákov za *Pokojom v duši!*

Z hľadiska produkcie bol rok 2014 s 26 dlhometrážnymi slovenskými a koprodukčnými filmami (z toho len 6 minoritných koprodukcí) najplodnejším v histórii Slovenska. A počet premiér bol len o jednu nižší než ten rekordný vlnaťajší. V kinách malo premiéru 22 dlhometrážnych filmov – 10 hraných (z toho 3 minoritné koprodukcie) a 12 dokumentárnych. Potešiteľná je i skutočnosť, že až tri štvrtiny premiérových dokumentov boli debuty. Navyše boli štyri krátkometrážne filmy – *Tanec tigra* Martina Repku, *Nina* Veroniky Obertovej a *Michaely* Čopíkovej, *Fongopolis* Joanny Kožuch a *Ako vzniká tornádo* Veroniky Kocourkovej – uvedené ako predfilmy.

V roku 2012 videlo všetky premiérové domáce snímky len 90 830 divákov, o rok neskôr to bolo už 160 151 a vlni dokonca 232 567, čo znamená medziročný nárast 45,22 percenta. Zdá sa, že dôvera divákov k domácej produkcii sa pomaly vracia. Priemerná návštevnosť na predstavenie 100-percentne slovenského filmu alebo majoritnej koprodukcie sa totiž vyšplhala až na 41,56 diváka, čo je takmer dvakrát viac než v roku 2012 (21,86 diváka). Medziročne sa zvýšila i priemerná návštevnosť na predstavenie minoritnej koprodukcie zo 17,80 diváka na 20,14. Najvyššiu priemernú návštevnosť na predstavenie mali dokumenty *38* (54,72 diváka), *Všetky moje deti* (54,42) a *Lyrik* (53,57). Z hraných filmov mal najvyššiu priemernú návštevnosť na predstavenie (39,51 diváka) amatérsky *Socialistický Zombi Mord*.

Priemerné vstupné na domáci film bolo 4,28 eura, čo je o 1 cent menej než v roku 2013.

Najúspešnejším domácim filmom roku 2014 sa stal už spomínaný dokument *38* so 113 930 divákmi. Hranicu 10 000 divákov sa podarilo prekonať ešte rozprávke *Láska na vlásku* Mariany Čengel Solčanskej (45 091 divákov) a ďalšiemu dokumentu *Všetky moje deti* Ladislava Kaboša (25 523). Divácky najúspešnejšou minoritnou koprodukciiou bol film *Fair Play* so 7 300 divákmi. ▲

DISTRIBÚCIA PREMIÉROVÝCH SLOVENSKÝCH A KOPRODUKČNÝCH FILMOV V ROKU 2014

NÁZOV FILMU	REŽISÉR	ROK VÝROBY	KRAJINA PÔVODY	DÁTUM PREMIÉRY	NOSIČ	POČET PREDSTAVENÍ	POČET DIVÁKOV	HRUBÉ TRŽBY	PRÍEMERNÁ NÁVŠTEVNOSŤ NA PREDSTAVENIE	PRÍEMERNÁ CENA VSTUPENKY	DISTRIBÚTOR
1. 38	Daniel Dangl, Lukáš Zedníkovič	2014	SK	11.9.2014	DCP	2 082	113 930	54 128,00 €	54,72	4,75 €	Itafilm
2. Láska na vlásku	Mariana Čengel Solčanská	2014	SK	9.10.2014	DCP	1 589	45 091	201 679,20 €	28,38	4,47 €	Continental film
3. Všetky moje deti	Ladislav Kaboš	2013	SK/CZ	13.2.2014	DCP, BD, DVD	4 69	25 523	83 862,00 €	54,42	3,29 €	Itafilm
4. Arcibiskup Bezák Zbodom...	Olga Záblačková	2014	SK	13.3.2014	DCP	315	12 106	39 978,36 €	38,43	3,30 €	Barracuda Movie
5. Felwédek - Horná zem	Vladislava Planičková	2014	SK/CZ	3.4.2014	DCP, BD	96	4 554	3 525,00 €	47,44	0,77 €	Filmtopia
6. Hrana - 4 filmy o Marekovi Brezovskom	Patrik Lančarič	2014	SK	27.3.2014	DCP, DVD	103	3 899	12 732,55 €	37,85	3,27 €	Magic-Box Slovakia
7. Deti	Jaro Vojtek	2014	SK/CZ	25.9.2014	DCP, BD, DVD	86	2 731	5 021,19 €	31,76	1,84 €	ASFK
8. Comeback	Miro Remo	2014	SK	16.10.2014	DCP, BD, DVD	85	2 597	5 908,19 €	30,55	2,28 €	ASFK
9. Socialistický Zombi Mord	Rastislav Blažek, Peter Čermák, Zuzana Paulíni	2014	SK	25.4.2014	DCP, BD, DVD	35	1 383	4 783,66 €	39,51	3,46 €	Pavol Krchňák - Dark Stone
10. Krok do tmy	Miloslav Luther	2014	SK	12.6.2014	DCP	134	1 364	5 415,21 €	10,18	3,97 €	Continental film
11. V tichu	Zdeněk Jiřáský	2014	SK/CZ	18.9.2014	DCP, BD, DVD	69	1 006	3 131,00 €	14,58	3,11 €	Film Europe
12. Prvý slovenský horor	Róbert Slovák	2014	SK	24.6.2014	BD	21	991	1 926,01 €	47,19	1,94 €	Róbert Slovák
13. Slovensko 2.0	desať režisérov **	2014	SK	10.4.2014	DCP, BD	68	918	3 097,00 €	13,50	3,37 €	Film Europe
14. Lyrik	Arnold Kojnok	2014	SK	27.3.2014	DCP, BD	7	375	1 312,50 €	53,57	3,50 €	Arina
15. Stvorec v kruhu alebo život medzi únikami a snami	Lubomír Štecko	2013	SK/CZ	27.3.2014	DCP, BD, DVD	23	300	265,80 €	13,04	0,89 €	ASFK
16. Dobry človek	Csaba Molnár	2013	SK	27.5.2014	BD, DVD	22	199	677,00 €	9,05	3,40 €	Film Europe
17. Vlna vs. breh	Martin Štrba	2014	SK/CZ	6.11.2014	DCP	13	141	231,90 €	10,85	1,64 €	Barracuda Movie
18. Salto Mortale	Anabela Žigová	2014	SK/US	20.11.2014	DCP, BD	8	55	192,00 €	6,88	3,49 €	Film Europe
19. DanubeStory I - II	Jana Gavojská, Vladimír Kampf	2014	SK	11.6.2014	BD	*	*	*	*	*	Danubestory
SPOLU	100 % slovenské filmy a majoritné koprodukcie					5 225	217 163	914 977	41,56	4,21 €	
1. Miesta	Radim Špaček	2014	CZ/SK	11.9.2014	DCP	85	1 729	2 483,48 €	20,34	1,44 €	Barracuda Movie
2. Fair Play	Andrea Sevláčková	2014	CZ/SK/DE	13.3.2014	DCP	330	7 300	30 610,00 €	22,12	4,19 €	Satum Entertainment
3. Zjitra napořád	Rudolf Havlík	2014	CZ/SK	14.8.2014	DCP	350	6 375	32 783,00 €	18,21	5,14 €	Itafilm
SPOLU	minoritné koprodukcie					765	15 404	65 876,48 €	20,14	4,28 €	
SPOLU	všetky slovenské a koprodukčné filmy					5 990	232 567	980 853,05 €	38,83	4,22 €	

POZNÁMKA: Filmy sú zoradené zostupne podľa počtu divákov.

* distribútor údaje nesleduje

** Juraj Herz, Martin Sulík, Peter Kerekes, Zuzana Liová, Míšo Suchý, Ondrej Rudavský, Peter Kríšťufek, Peter Čákanov, Miro Jelok, Iveta Grófová

ZDROJ: jednotlivé distribučné spoločnosti

KINO LUMIERE

Lumière znovu premieta a má nové ocenenie

► Daniel Bernát, Simona Nötová

Kino Lumière v Bratislave má za sebou úspešný rok s rekordnou návštevnosťou. V novembri 2014 síce načas „presmerovalo“ svojich divákov do kinosály Slovenského filmového ústavu (SFÚ), pretože v Lumiéri začala prebiehať rekonštrukcia, ale od konca januára sa v ňom znovu premieta. A už ako v kine s cenou Europa Cinemas za najlepšiu dramaturgiu.

Kino Lumière si svojou dramaturgiou získava čoraz väčšie publikum. Od jeho znovuoživenia v septembri 2011 má každoročne vyššiu návštevnosť. Vlni zavítalo na jeho program 65 921 divákov (vrátane projekcií v kinosále SFÚ aj na Filmovej a televíznej fakulte Vysoké školy múzických umení), čo je o takmer 27 percent viac ako v roku 2013 (52 032 divákov). Dramaturgiu kina však ocenili aj zástupcovia združenia Kín Europa Cinemas, ktoré sa zameriava na prezentáciu európskej kinematografie. Odborná

porota pritom vyberala z 1 182 kín zo 69 krajín sveta. A zvíťazilo nielen Kino Lumière, ale aj najstaršie bratislavské kino Mladost s odôvodnením, že „cenu za najlepšiu dramaturgiu získali spoločne dve artové kiná v hlavnom meste Slovenska, v krajine, kde americké filmy prilákali do kín takmer 80 percent všetkých divákov. Obe kiná majú svoju unikátnu históriu a identitu a určujú kultúrny štandard.“ Slávnostné odovzdávanie cien sa uskutočnilo 29. januára v kine Mladost.

To, že sa Lumière zameriava na prezentáciu európskych filmov, potvrdzuje aj tabuľka najnavštevovanejších snímok uplynulého roka. Na prvých dvoch priečkach sú dve časti *Nymfomanky* v réžii Larsa von Triera (prvá časť mala o niečo lepší výsledok). Tretie miesto v TOP 10 patrí britsko-nemeckému projektu *Grandhotel Budapešť* sympaticky rojčivého amerického filmára Wesa Andersona, no a tým štvrtým sa dostávame na Slovensko vďaka úspešnému dokumentu *Všetky moje deti*. Režisér Ladislav Kaboš v ňom vypovedá o farárovi Mariánovi Kuffovi a o jeho snahe pomáhať ľuďom v biednych rómskych osadách a zároveň ich motivovať. Päťicu najnavštevovanejších snímok uzatvára talianska *Velká nádhra* (r. Paolo Sorrentino), ktorá sa stala európskym filmom roka a získala aj Oscara a množstvo ďalších ocenení. Zo slovenských titulov sa do prvej desiatky rebríčka prepracoval ešte dokument Patrika Lančariča *Hrana – 4 filmy o Marekovi Brezovskom*. Celkovo si vlani slovenské filmy v Kine Lumière prišlo pozrieť 13 017 divákov. Európske filmy videlo 41 166 návštevníkov kina. V oboch prípadoch v porovnaní s predchádzajúcim rokom zároveň narástol počet premietaných titulov aj ich projekcií. Celkovo Lumière vlani uviedol 661 titulov (z toho 61 percent európskych a 19 percent slovenských) na 2 042 predstaveniach. Najvyššiu návštevnosť mal v mesiacoch október, november a marec.

Spätný pohľad na rok 2014 teda vyznieva pre kino Slovenského filmového ústavu priaznivo. Súvisí s tým aj sprevádzkovanie tretej kinosály K3, ktorá dostala názov Študijná sála Slovenského filmového ústavu – Filmotéka, zameriava sa na archívne filmy a premieta ich z 35 mm kópií. V tomto roku môže kino ťažiť aj z rekonštrukcie, ktorá prebiehala od novembra 2014 a divákovi prinesie väčší komfort pri sledovaní filmov. „Počas tejto časti rekonštrukcie sa zrealizovala nová elektroinštalácia a klimatizácia vo všetkých kinosálach a kinokabínach i v spoločných priestoroch. Znamená to, že budeme môcť otvoriť aj dve spodné kinosály a diváci asi najviac ocenia, že všetky budú klimatizované,“ objasňuje generálny riaditeľ SFÚ Peter Dubecký. Podľa neho „sa zlepšia podmienky najmä pri organizácii festivalov, ktoré sa v kine už udomácnili a vždy boli zaťažkávacou skúškou jeho prevádzky. Táto zmena síce nie je veľmi viditeľná, ale diváci ju pocítia na zlepšení prostredia kina. Nestane sa už, že pri plnom počte divákov bude v sále vydýchaný vzduch.“ Koncom januára boli v kine sprístupnené

horné dve sály K1 a K2, v druhej polovici februára sa k nim pridajú aj sály K3 a K4 v suterénnych priestoroch.

Rekonštrukcia Kina Lumière je rozdelená do troch etáp. Prvá sa uskutočnila už v druhej polovici roka 2013 a v prvom štvrtroku 2014 súbežne s výstavbou digitalizačného pracoviska SFÚ v rámci projektu Digitálna audiovizia, financovaného z prostriedkov Európskej únie prostredníctvom programu OPIS. Na rekonštrukciu spoločných priestorov kina s digitalizačným pracoviskom vyčlenilo Ministerstvo kultúry SR 200 000 eur a boli vymenené rozvody kanalizačného potrubia a rozvody vody aj vybudovaná prečerpávacia stanica odpadovej vody. Aktuálne sa končiaca druhá etapa rekonštrukcie s investíciou 600 000 eur súvisela práve s kompletnou výmenou elektrických rozvodov a so zavedením klimatizácie. Tretia etapa by sa mala realizovať v roku 2016 a jej predmetom bude zmena elevácie v kinosále K1, výmena sedadiel v troch sálach, zmena vstupného interiéru kina a úprava priestorov na výstavné účely. Tento rok sa kino navyše bude uchádzať o podporu z Audiovizuálneho fondu na digitalizáciu kinosál K3 a K4.

Kino Lumière je teda znovu otvorené a postupne sprístupňuje všetky štyri sály. Ako to bude vyzerať s jeho programom? „Po znovuoživení kina by sa mal počet projekcií pri plnej prevádzke pohybovať v rozmedzí od 10 do 16 predstavení denne. Pripravujeme aj predstavenia pre seniorov, filmotékové predstavenia pre deti, na jar uvidíme v spolupráci so Slovenskou národnou galériou prehliadku *Tekuté umenie*. Dôležitou súčasťou dramaturgie kina sú aj edukatívne projekty ako *Filmový kabinet*, *Filmový kabinet deťom* v spolupráci s Asociáciou slovenských filmových klubov i celoročný kurátorský projekt *Vlak zvaný film*, v ktorom budú niektoré filmy na Slovensku uvedené po prvýkrát,“ odpovedá Peter Dubecký a dodáva: „Kino Lumière sa pomaly približuje našej predstave z roku 2011, keď sme ho znovuoživovali. Chceme z neho vybudovať dôstojný stánok pre slovenskú kinematografiu. Po tom, ako filmári prišli o Kolibu, je Kino Lumière, ktorého dramaturgia je postavená predovšetkým na európskom filme a pôvodnej tvorbe, jediné miesto, kde sa môžu stretávať.“ ▲

Filmový zázrak na pokračovanie

► Daniel Bernát

Od 9. januára vysiela ČT Art nový dokumentárny seriál **Československý filmový zázrak**, ktorý sa zameriava na éru 60. rokov, no tematizuje aj to, čo jej predchádzalo a čo všetko súviselo s jej záverečnou fázou. Projekt nadväzuje na cyklus **Zlatá šedesátá**, ktorý portrétoval výrazných protagonistov československej kinematografie uvedeného desaťročia.

Nový seriál, ktorý koprodukoval aj Slovenský filmový ústav, má pätnásť častí. Témy sú spracované prostredníctvom 57-minútových dokumentov v réžii Martina Šulíka a každý z nich je spojený s dobovým filmom alebo súborom snímok. Tak ako pri cykle **Zlatá šedesátá** aj tentoraz projekt scenáristicky zastrelil český filmový historik a publicista Jan Lukeš.

V rámci seriálu **Československý filmový zázrak** môžu diváci vidieť aj viacero snímok slovenských tvorcov. Hneď s úvodnou časťou **Nad námi svítá (1945 – 1959)** bol spojený film **Vlčie diery (1948)** Paľa Bielika a v januárovom vysielaaní seriálu sa objavila aj celovečerná hraná prvotina Stanislava Barabáša **Pieseň o sivom holubovi (1961)**, ktorá sprevádzala diel s názvom **Předchůdci (1960 – 1962)**. Sledovanie februárových častí seriálu môže byť o to zaujímavejšie, že ponúka aj menej uvádzané filmy, ktoré sa viažu na študentské obdobie neskorších osobností kinematografie. V časti **Nová tvář FAMU (1961 – 1969)** sa tak ocitli i príspevky Juraja Jakubiska, Dušana Hanáka a Dušana Trančíka. Prvý z nich je autorom filmu **Čekají na Godota (1966)**, ktorý zachytáva partiu chalanov pri nočnom „boji proti času“. Ráno ich čaká odchod na vojenčinu a vnútený režim.

Dušan Hanák v snímke **6 otázek pro Jana Wericha (1963)** dáva vyniknúť myšlienkam titulného protagonistu a v obraze ho sledujeme pri práci aj vo voľných chvíľach, vidíme ukážky z jeho filmov i zábery z nakrúcania snímky **Až přijde kocour**. V Trančíkovom **Fotografování obyvatelov domu (1968)** sa pred kamerou, ktorá takmer nezmení svoju pozíciu, zoskupujú členovia početnej rodiny na pozadí dokončovanej novostavby domu. Slovami

protagonistu sa to v dome/rodine strieda ako pri počasí, niekto príde, iný zase odíde. A pred kamerou sa striedajú výjavy pohrebu, svadby, osláv spojených s narodením dieťaťa...

Pozoruhodným filmom je aj celovečerný debut režiséra Jozefa Zachara **Psychodráma (1964)**, ktorý je vo februárovom vysielaaní seriálu spojený s časťou **Z kapek vlna**. Zachar pozoruje snahu odhaliť príčiny depresie u mladíka, ktorý sa pokúsil spáchať samovraždu. Lekári psychiatrického ústavu postupne prenikajú do jeho minulosti a ukazuje sa, že jeho psychika utrpela aj pod tlakom nepriazní, ktoré súviseli s politickým režimom a s atmosférou v spoločnosti.

Napokon 27. februára sa s časťou **My a svět** dostane k divákovi film **Kým sa skončí táto noc (1965)**. Režisér Peter Solan uzavrel svoje rozprávanie do luxusného nočného baru, v ktorom si chcú vyhodit z kopytka dvaja mladíci v podaní Mariána Labudu a Stana Dančiaka. Snímku charakterizuje presvedčivosť v hereckom prejave aj v inscenovaní barovej zábavy, dobre zvolené typy postáv vytiahnuté do popredia a skvelá práca s priestorom.

Seriál **Československý filmový zázrak** potrvá až do 24. apríla a zo slovenských filmov v ňom uvedú ešte Jakubiskových **Zbehov a pútnikov (1968)**. Do jesenného vysielaania sa však pripravuje aj druhá séria cyklu **Zlatá šedesátá**, ktorá bude mať dvanásť častí. Opäť ide o projekt scenáristu Jana Lukeša, na ktorom sa režijne podieľa aj Martin Šulík (spolu so Zdeňkom Suchým, Petrou Všelichovou a Tomášom Kleinom). Cyklus predstaví ďalších významných filmárov „zlatých šesťdesiatych“, z tých slovenských to bude Elo Havetta, Ján Kadár, Peter Solan či Štefan Uher. ▲

Animácie štyroch krajín, spojte sa!

Krajiny V4 prichádzajú s projektom, ktorý umožní animovaným filmom z priestoru Vyšehradskej štvorky putovanie po slovenských, českých, maďarských a poľských kinách. Projekt, ktorý je spoločnou aktivitou filmových archívov v Katoviciach, Bratislave, Prahe a Budapešti, má popularizovať klasickú animáciu pre deti. Druhou časťou projektu je workshop, ktorý sa uskutoční v Poľsku. Prehliadka Animation in Action zavíta do bratislavského Kina Lumiére vo februári a v marci. Najprv sa budú premietiť maďarské animované filmy (17. 2. – školské predstavenie, 22. 2. – verejná projekcia), nasledovať bude slovenské pásmo (24. 2. – školské predstavenie, 1. 3. – verejná projekcia), potom české (10. 3. – školské predstavenie, 15. 3. – verejná projekcia) a na záver prídu poľské rozprávky (17. 3. – školské predstavenie, 22. 3. – verejná projekcia). Zo slovenskej tvorby si diváci budú môcť pozrieť tituly **Chamtivá včelička**, **Lopta s bielymi bodkami**, **Sovička, ktorá celý deň pozerala televízor**, **Ako vystrašíš leva?**, **Peťo a strojočlovek**, **Auto so siedmimi bodkami**, **Janko Hraško**, **Gongo a televízory**, **Bábätko v továrni**, **Múdre prasiatko a Babka ježibabka**. „Výber filmov sa sústreďí na hlavný žáner štátneho štúdia – grotesku. Počas socializmu bola animovaná groteska únikovým formátom spoločenskej satiry a spolu s rozprávkou aj prirodzenou zložkou detskej tvorby. Pri groteske sa teda mieša detské obecenstvo s dospelým. V pásmo filmov dominuje slovenský majster tohto žánru a zakladateľ slovenského animovaného filmu Viktor Kubal, jeho filmy dopĺňajú ďalšie generácie tvorcov nielen kreslených, ale aj bábkových a plôškových filmov. Hoci je pásmo primárne určené deťom, pobavia sa na ňom aj dospelí diváci,“ uvádzajú organizátori prehliadky. Za Slovensko toto podujatie organizuje Asociácia slovenských filmových klubov v spolupráci so Slovenským filmovým ústavom.

► ZS

Filmová výchova v 21. storočí

Filmový kabinet deťom a filmy pre školy spadajú do kategórie edukatívnych programov pre deti a

študentov základných a stredných škôl a spolu s distribúciou filmov, organizovaním domácich aj medzinárodných festivalov a prehliadok sú jednou z nosných platforiem Asociácie slovenských filmových klubov (ASFK). Vďaka ohlasom na vzdelávacie podujatia boli zástupcovia ASFK prizvaní na medzinárodnú konferenciu o filmovej výchove v Českej republike a Európe s názvom **Filmová výchova pre 21. storočie**, ktorá sa konala od 14. do 18. januára. Usporiadal ju Národný filmový archív v Prahe a Free Cinema: Program otvoreného filmového vzdelávania s podporou British Film Institute, Kreatívnej Európy (podprogramu MEDIA) a FAMU. Cieľom konferencie bolo informovať o problematike audiovizuálnej výchovy v európskych štátoch, apelovať na medzinárodné povedomie a zdôrazniť tak jednu z hlavných priorít Európskej únie. V nabitom programe konferencie vystúpili zástupcovia filmového vzdelávania z Česka, Veľkej Británie, Írska, Francúzska, Nemecka, Poľska, zo Škótska, Španielska a Slovenska, aby informovali o systéme fungovania filmovej výchovy vo svojej krajine, o možnostiach finančnej podpory a spolupráce medzi jednotlivými krajinami. Jednou z rezonujúcich tém bola aj organizácia spoločného projektu krajín V4 Animation in Action. ASFK na základe konferencie nadviazala dôležité kontakty s inštitúciami z krajín Európskej únie, ktoré sa aktívne venujú vzdelávacím programom pre deti a mládež a dohodla možnosti spolupráce na projektoch s krajinami V4.

► Martina Mlichová

(koordinátorka projektu Filmový kabinet deťom)

Médiá, právo a kniha

Dlhoročný novinár a pedagóg Andrej Tušer a odborníčka v oblasti práva Zuzana Kresák Kameniská sú autormi publikácie **Médiá & právo** s podtitulom **Rukoväť k masovým médiám a verejnému právu v SR a ČR**. Kniha, ktorá vyšla v žilinskom vydavateľstve Eurokódex, objasňuje mnohé základné pojmy z mediálnej a právnej oblasti a poukazuje na ich prepojenia. Môže to byť užitočný „manuál“ tak pre študentov, ako aj pre profesionálov z mediálnej sféry.

► dan

Dvere do nových priestorov

► Simona Nôtová

V januári začala Česká televízia (ČT Art) vysielat seriál **Československý filmový zázrak**. Ide o tretiu časť rozsiahleho dokumentárneho projektu o čs. novej vlne. Predchádzali mu televízne portréty tvorcov *Zlatá šedesátá*, nasledoval celovečerný dvojdielny film *25 zo šesťdesiatych alebo Československá nová vlna* a dokončila sa aj druhá séria portrétov. Režisérsky za týmto projektom stojí Martin Sulík (1962), neprehliadnuteľná osobnosť slovenskej kinematografie. Naposledy nakrútil dokument o Milanovi Čorbovi, pripravuje ďalšie projekty a sleduje aj diskusie o Audiovizuálnom fonde.

■ FOTO: Miro Nôta

Ako je dramaturgicky postavený seriál *Československý filmový zázrak* a v čom sa líši od predchádzajúcich projektov?

– Seriál *Československý filmový zázrak* je chronologická bilancia 60. rokov minulého storočia. Uzatvára celý projekt, ktorý sme desať rokov pripravovali s Čestmírom Kopeckým, Janom Lukešom, Jiřím Brožkom, Martinom Štrbom, Martinom Šecom a Ramúnasom Greičiusom. Jeho prológom je diel o kinematografii po znárodnení, potom nasledujú dva diely o FAMU a jej premene a ďalšie diely analyzujú filmy 60. rokov po jednotlivých rokoch, úspešným rokom venujeme aj dva diely. V seriáli rozprávajú nielen tvorcovia, ale aj kritici, ktorí sa filmy pokúšajú vsadiť do širších spoločenských kontextov a pomenovať, čo priniesli do kinematografie z hľadiska vývoja výrazových prostriedkov. Vlni sme dokončili aj portréty mŕtvych tvorcov novej vlny. Na rozdiel od filmov o žijúcich tvorcoch v nich rozprávajú rodinní príslušníci, kritici a spolu-tvorcovia. V tejto druhej sérii som robil len Štefana Uhru, Ela Havettu, Petra Solana a Františka Vláčila, ďalšie portréty nakrúcali Petra Všelichová, Tomáš Klein a Zdeněk Suchý.

Československý filmový zázrak hovorí o novej vlne chronologicky a cez dejinné súvislosti. V tejto podobe ste ho mali pripravený už pred desiatimi rokmi. Malo na jeho koncept vplyv aj nakrúcanie alebo ste sa držali vopred stanovenej obsahovej a dramaturgickej línie?

– Bol to rozbehnutý projekt a nedalo sa to meniť. Aj ma to mrzelo, lebo za desať rokov sa posunulo premýšľanie o filme, vzniklo veľa podobných projektov, napríklad *Príbeh filmu: Odysea* o svetovej kinematografii, a tie trochu zmenili spôsob reflexie kinematografie.

Vychádzali ste len z nakrúteného materiálu alebo ste nakrúcali aj nové výpovede?

– Dokrúcali sa aj nové veci, najmä kritické analýzy a hodnotenia. No výpovede tvorcov, ktoré sme znamenali v prvej fáze nakrúcania, sú jedinečné a nedajú sa ničím nahradiť. Preto sa nám aj stalo, že v niektorých dieloch sa ich výpovede opakujú, ale ide o inak štruktúrovaný materiál. Pre mňa má celý tento seriál zmysel v tom, že môže poslúžiť ako prostriedok pri výučbe na odborných filmových školách. Sú to dejiny československej kinematografie, analyzujú sa tam strihové a kameramanské

postupy, premýšľanie o tom, či použiť hercov, alebo nehercov. Cez dejiny sa dá prísť na to, ako sa vyvíjala filmová reč, ako sa napríklad filmové rozprávanie na konci 60. rokov uzavrelo do seba v artistných filmoch a stratil sa trochu kontakt s divákom.

Nemyslíte si, že by bolo dobré podobným spôsobom zmapovať aj nasledujúce dekády? Nejde o „zlatý“ vek našej kinematografie, no táto reflexia je rovnako dôležitá.

– Napadlo mi to, ale už na to nemám silu. Okrem pätnástich dielov seriálu, ktoré teraz vysielá ČT Art, sme urobili ešte ďalších päť, no nikto do nich nechce zaplatiť archívy. Pritom sú veľmi zaujímavé, rozprávajú napríklad o fenoméne českých a slovenských televíznych filmov, ktorý je veľmi špecifický najmä na Slovensku, kde filmoví tvorcovia urobili najznámejšie televízne filmy, ako *Krotká*, *Balada o siedmich obesených*, *Sladké hry minulého leta*, *Neprebudený*. Ale vznikli tam aj ďalšie pozoruhodné diela a o tých filmoch sa veľa nevie.

Je u nás vôľa reflektovať vlastné dejiny?

– Na českej strane vôľa bola. Projekt podporil Štátny fond kinematografie aj Česká televízia. Na slovenskej strane je vôľa reflektovať dejiny v Slovenskom filmovom ústave, veľký záujem mal o to riaditeľ Peter Dubecký, ktorý sa snažil, aby sa reflexia kinematografie realizovala na rôznych frontoch. Ponuku vstúpiť do tohto projektu dostala aj Slovenská televízia, ale neurobila to. Nemusel to byť veľký vstup, aj ústav do toho vstúpil hlavne cez archívne filmové materiály.

Počas prác na tomto projekte ste museli veľa preštudovať a s veľa ľuďmi sa stretnúť. Necítili ste sa viac ako historik než ako tvorca, režisér?

– Tento cyklus nebol prácou režiséra, bola to redaktorská práca. Mal som množstvo informácií, archívnych záberov, rozhovory s približne 150 ľuďmi. Sedel som v strižni ako redaktor, vystrihával som slová, vety, pauzy a lepil som z toho obraz doby. Nie je to teda režijná práca v tom zmysle, že človek vytvára nový model sveta. Priestor na kreativitu bol v možnosti nájsť správne filmové ukážky k výpovediam, nájsť adekvátne obrazové vyjadrenie toho, čo človek rozpráva. Dokumentaristi sa mi smejú, že je tam veľa faktov a chýba priestor na emóciu. Ale to nie je dokumentárny film v pravom zmysle slova. Je to vzdelávací film.

Zmenila táto práca váš prístup k hranému filmu a jeho tvorbe?

– Mám pocit, že sa mi zmenilo v hlave celé premýšľanie o filme. Desať rokov som uvažoval o filme nie ako o emotívnom obraze, ale ako o zdroji informácií. Ak budem teraz chcieť nakrúcať hraný film, budem si musieť vyčistiť hlavu a musím úplne zmeniť spôsob rozmýšľania. Tento typ práce nie je úplne kompatibilný s premýšľaním o celovečernom filme.

Naposledy ste nakrútili dokument o kostýmovom výtvarníkovi Milanovi Čorbovi. Pristupovali ste k jeho režírovaniu inak ako pri práci na dokumentoch o tvorcoch čs. novej vlny či na dokumentoch o Martinovi Slivkovi alebo Viliamovi Gruskovi?

– Dokument o Milanovi Čorbovi má dve verzie. Televízna je sústredená viac na jeho tvorbu, filmová je dlhšia a väčší priestor je v nej venovaný spoločenskému kontextu, jeho súkromiu a osobným vzťahom. Dokumenty o Čorbovi, Slivkovi a Gruskovi sú o ľuďoch, ktorí sú vo svojej generácii jedineční, no zároveň typickí. Milan Čorba bol jeden z tých, ktorí v polovici 60. rokov nanovo definovali profesiu kostýmového výtvarníka. Kostým už neopisoval len charakter postavy a jej sociálne pozadia, ale priamo ovplyvňoval významovú a tematickú rovinu diela. V tom bol Čorba vo svojej profesii jedinečný.

A v čom bol typický?

– Patril ku generácii, ktorá sa snažila celkovo zmeniť slovenskú kultúru. V televízii sa stretol s Milanom Lasicom, Júliusom Satinským, Vladimírom Strniskom. V Divadle na korze k nim pribudli Martin Huba, Marián Labuda, Miloš Pietor, Zita Furková. Vo filme spolupracoval s Dušanom Trančíkom, Dušanom Hanákom, Jurajom Jakubiskom, so Stanislavom Párnickým. Mali podobné názory, čítali rovnakú literatúru, pozerali podobné filmy. Čorba mal aj schopnosť dávať ľuď dokopy. Ovplyvňoval ich nielen ako kostýmový výtvarník, ale hlavne ako všestranne rozhladená osobnosť. Prepájal ľudí rôznych profesií, a pretože veľa pracoval v Čechách, v mnohých prípadoch bol aj mostom medzi Prahou a Bratislavou. Po dokončení filmu o Milanovi Čorbovi, podobne ako pri Martinovi Slivkovi, som si uvedomil, že tí ľudia stáli tesne blízko mňa, no poznal som ich málo. Keby som sa s nimi viac a intenzívnejšie rozprával, v mojom živote by sa možno otvorili dvere do nových priestorov.

Vidíte niečo spoločné u tvorcov, o ktorých ste robili dokumenty?

– Je zaujímavé, že Čorba, Gruska, Slivka aj tí ľudia zo 60. rokov patrili ku generáciám, ktoré sa túžili konfrontovať so svetom. Chceli priniesť niečo svoje do európskej a svetovej kultúry. Dnes sa snažíme napodobňovať svetové televízne formáty. Reznáčia na to, že sme schopní sami vymyslieť niečo nové, originálne, čím by sme mohli posunúť myslenie v kinematografii, je znak provincionalizmu. Keď nebudeme mať ambíciu byť európski alebo svetoví a nebudeme mať túžbu univerzalizovať našu konkrétnu skúsenosť a oslovit ňou aj niekoho za hranicou, tak sa nepohneme ďalej. To je moje poučenie z práce na tých dokumentoch.

Aká téma vás dnes zaujíma, aby sa pre vás stala námetom na ďalší celovečerný hraný film?

– Tém je mnoho, výsledkov málo. Ale teraz sa pokúšam zabudnúť na dokument a s Dušanom Dušekom a Petrom Lipovským napísať scenár na hraný film. S Markom Leščákom chceme napísať taký netytický cyklus televíznych filmov. A Marek – ako nový prezident SFTA – ma vťahol do prípravy Týždňa slovenských filmov, prehliadky, ktorá by mala v apríli priniesť prehľad produkcie minulého roka, bilancovať najúspešnejšie filmy za posledné desaťročie. Jej súčasťou by mali byť tri odborné diskusie o hranom, dokumentárnom a animovanom filme. Zároveň by sme chceli, aby vznikli workshopy, v ktorých by mladí tvorcovia dokázali svoje skúsenosti z tvorby a produkovania filmov prezentovať študentom VŠMU. Skrátka, chceli by sme vytvoriť priestor na reflexiu slovenskej tvorby a pritiahnúť do kina mladých divákov. V budúcnosti by sa mala prehliadka spojiť s udeľovaním národných cien Slnko v sieti.

Aktuálne sa diskutuje o Audiovizuálnom fonde. Ako jeho činnosť viac stransparentniť a aké kritériá nastaviť na prideľovanie finančných prostriedkov?

– To je komplikovaná otázka. Aj keď sú prísne nastavené pravidlá, vždy sa nájde spôsob, ako ich používať dobre alebo zle. Všetko veľmi závisí od členov komisie a ich priorit, od ich vnímania a hodnotenia kinematografie. Na jednej strane sú projekty, ktoré prinášajú nové témy, posúvajú výrazové možnosti v kinematografii, na druhej strane stoja komerčné filmy, ktoré rozširujú žánrové spektrum

■ FOTO: Miro Nöta

a môžu zvýšiť záujem divákov – dlhodobý problém našich filmov. Kinematografia je veľmi zložitý mechanizmus na to, aby sa dalo povedať jednoznačné riešenie. Neviem si predstaviť, ako dodržať žánrovú pestrosť, aby boli detské filmy, komédie, detektívky, ale aj psychologické filmy, dokumenty, ktoré budú mapovať sociológiu, etnografiu, študentské filmy, aby boli festivaly. Je tak veľa projektov, ktoré by mal fond podporiť, a tak málo peňazí. Jediné riešenie je apelovať na zodpovednosť komisií, na ich odbornosť a veriť, že budú schopné rozoznať kvalitu predložených projektov a schopnosti tvorcov.

Je vo fonde korupcia?

– Nestretol som sa s korupciou v tom zmysle, že by niekto pýtal alebo niekto dal peniaze. Tak hlboko sme hádam neklesli. Ale určite každá z komisií sleduje svoje vkusové a názorové preferencie. Tomu sa nedá vyhnúť. Keď budú v komisii sedieť mladí ľudia, budú podporovať, čo je im generačne bližšie, keď tam budú starší, tak svoje, a keď bude zmiešaná komisia, budú sa robiť kompromisy. Navyše Slovensko je veľmi malé. Na internete boli nedávno zverejnené prepojenia členov komisií s producentmi. Skoro každý filmár na Slovensku je prepojený s nejakou záujmovou skupinou, s nejakým okruhom producentov. Nedá sa to obísť. Preto by sa mali komisie kreovať starostlivo.

Myslíte si, že sprísnenie podmienok pri udeľovaní a zdôvodňovaní financií na jednotlivé projekty môže priniesť sprehľadnenie a najmä spokojnosť v audiovizuálnom prostredí?

– Sprísnenie formálnych mantinelov vedie k tomu, že členovia komisií nesú väčšiu zodpovednosť. Ale je to ako v zákonodarstve. Je zákon a je duch zákona. A zákon môžeme sprísnovať, koľko chceme, ak sa nebude dodržiavať duch zákona. Minule niekto navrhlo, aby sa komisie uvádzali v titulkoch filmov. Možno to nie je zlý nápad. Verím, že každý túži byť podpísaný pod dobrým filmom. V každom prípade bolo založenie Audiovizuálneho fondu dôležitým medzníkom pre slovenskú kinematografiu. Dá sa to dokumentovať na počte filmov aj ich prijímaní na svetových festivaloch. Filmári majú zdroj, ktorí si spravujú sami, nezávisle od politikov. Je len na nich, či sú si vedomí svojej zodpovednosti. Keď budú hľadať na vlastný krátkodobý prospech a nie na rozvoj celej kinematografie, tak sa dostaneme tam, kde sme boli pred dvadsiatimi rokmi. ▀

□ Rozšírenú verziu rozhovoru nájdete na www.filmsk.sk

Animátorské hľadanie ciest za hranicami

► **Maroš Brojo** (programový riaditeľ medzinárodného festivalu animovaných filmov Fest Anča)

Ako vyrobiť animovaný seriál v našich súčasných pomeroch je ešte stále tak trochu záhadou, ktorú musia mnohí domáci tvorcovia odkrývať v praxi priamo za chodu. Od prvého predstavenia seriálu **Mimi a Líza** v roku 2011 sú v rôznych štádiách vývoja a výroby minimálne ďalšie štyri podobne koncipované projekty a tvorcovia každého z nich si postupne prechádzajú alebo budú musieť prejsť výzvami spojenými aj s problematikou viacdrojového financovania či so snahou o licenciovanie diela do zahraničia. V snahe o hľadanie koprodukčných partnerstiev alebo nákupcov im často napomáhajú pitchingové fóra, špecializované podujatia pre tvorcov a filmových profesionálov.

Vo fáze vývoja, ale aj produkcie bojujú slovenskí producenti a režiséri animovaných seriálov o každý cent vo veľmi obmedzenom priestore, kde okrem Audiovizuálneho fondu a participácie RTVS iba ťažko nájdú vhodného finančného partnera, ktorý by v domácej či zahraničnej koprodukcii spolufinancoval ich projekt alebo sa na ňom dokonca výrobnepodieľal. Okrem osobných známostí a rokovaní za zatvorenými dverami existujú na tieto účely v Európe a v ostatnom svete dobre zabehané a relatívne užitočné mechanizmy, ktoré poskytujú priestor na prezentáciu animovaných projektov s cieľom hľadania a uzatvárania práve takýchto partnerstiev. Pitchingové fóra združujú niekoľko záujmových skupín z oblasti filmovej tvorby a priemyslu s cieľom sprostredkovať tvorcovi, producentovi, distribútorovi či televíznym programerom a akvizítorom obchodné príležitosti alebo rôzne formy spolupráce.

Ukazuje sa však, že pre tvorcov z východnej Európy je už samotná účasť na podujatiach tohto typu problematická a západná časť kontinentu neberie veľmi ohľad na pasažierov dobiehajúcich do rozbehnutého vlaku. Holandský Cartoon, najvýznamnejšie podujatie európskeho trhu, poskytol v roku 2014 priestor 84 seriálovým projektom pred 870 profesionálmi z 30 krajín, no prijal len 6 projektov z krajín východnej Európy. Rovnako nekompromisní sú aj na MIFA (The International Animation Film Market) v rámci festivalu v Annecy. Tieto dve podujatia

sú v rámci trhu s animáciou prakticky európskymi monopolmi, pokiaľ chce tvorca preniknúť k veľkým hráčom. Začínajúci a debutujúci tvorcovia seriálov často nemajú dostatok praktických skúseností a kontaktov, aby dokázali na takom nekompromisnom trhu presvedčiť potenciálnych záujemcov o svojich kvalitách. Projekty prechádzajú výberovým procesom a autori musia rátať s tým, že okrem bežne známych materiálov budú komisie zaujímať aj premyslené stratégie vysvetľujúce koncepciu celého seriálu, jeho cieľové skupiny, divácke prieskumy, plán dlhodobého rozvoja seriálu, transmediálny a merchandisingový potenciál a podobne. Tvorcovia jednoducho nezaujímajú dielom, ale produktom a na jeho prezentovanie je potrebná určitá dávka skúseností.

Problematické sú však aj samotné podmienky, v ktorých domáci autori tvoria. Výraznou prekážkou je napríklad nedostatok finančných zdrojov, čoho dôsledkom je príliš malý počet epizód seriálu a zdĺhavý výrobný proces. Pri štandardnom počte 26 alebo 52 epizód s dĺžkou zvyčajne aspoň 7 minút, čím sa často podmieňuje nákup alebo investícia, je domáci animačný priemysel príliš reflexívny a pomalý na to, aby dokázal v rozumnom čase vyprodukovať celý seriál.

Existencia niekoľkých slovenských projektov je však znakom toho, že svetla na lepšie časy a naši autori majú vďaka susednému Česku možnosť pod-

niknúť prvé kroky v prezentácii projektov. Visegrad Animation Forum (VAF), udomácnené na festivale Anifilm v Třeboni, je vhodnou štartovacou dráhou, na ktorej je možné testovať nielen potenciál tvorby, ale aj schopnosť tvorcov reprezentovať ju. VAF je iniciatívou štyroch susediacich krajín a zároveň reakciou na to, že na západný trh je ťažké preniknúť. Pozornosť však nesústreďuje iba na krajiny V4, postupne sa rozrastá a prijíma i projekty z ostatných krajín východnej Európy. Tým síce popiera svoje pôvodné zameranie, ukotvené v názve, no na druhej strane rozširuje svoje služby na ďalšie krajiny, ktoré ich potrebujú. Širšie zameranie VAF na Slovensku kompenzuje festival animovaných filmov Fest Anča. V tomto roku poskytne v rámci svojho programu už po druhý raz priestor domácim tvorcovi, pričom cieľom jeho pitchingového fóra je prezentácia filmov pred zástupcami AVF, RTVS a Českej televízie. Toto fórum si ako hlavný cieľ stanovilo zdokonaľovanie v oblasti prípravy na prezentáciu, lebo v tomto smere badať u našich animátorov dosť veľké nedostatky.

Na rozdiel od podujatí Cartoon a MIFA umožňuje VAF a Fest Anča prezentáciu aj tvorcovi krátkych filmov, ktorí to majú oproti seriálom alebo celovečernej tvorbe ešte komplikovanejšie. Trh s krátkymi filmami je totiž nesmierne malý a krátky animovaný film, synonymum nekompromisne autorskej a umeleckej tvorby, možno len ťažko nazvať produktom. I v tejto oblasti sa však nájde malá skupina záujemcov ochotná zakúpiť licenčné práva na film alebo sa prostredníctvom rôznych koprodukčných národných schém zapojiť do jeho výroby. Hoci účasť projektu nezaručuje automaticky jeho finančnú alebo materiálnu podporu, pre tvorcov seriálu aj krátko filmov sú pitchingové fóra nesmierne užitočným miestom poskytujúcim ohlasy na pripravovaný projekt. „Vďaka prezentovaniu svojho filmu sme od komisií a realizátorov získali množstvo poznámok a pripomienok. I keď názory boli často protichodné a kreatívne náš film ‚brzdili‘, vždy sme vďaka tomuto ohlasu na filme niečo pozmenili a posunuli ho k lepšiemu,“ reflektujú svoje skúsenosti Michaela Čopíková a Veronika Obertová, ktoré sa na VAF zúčastnili s filmom *Nina* v štádiu jeho vývoja.

Odlíšnou cestou, ktorou môže tvorca krátko filmov získať aspoň čiastočnú finančnú a realizačnú podporu na svoj krátky animovaný film, sú rezidenčné pobyty zamerané priamo na autorov. Tie sa však

na rozdiel od veľkých profesionálnych podujatí zameriavajú omnoho viac na tvorivú a umelecký aspekt filmu. Rezidencia ponúkajú animátorom možnosť pobytu v zahraničí so zabezpečeným priestorom a pokrytím životných nákladov alebo dokonca s dotáciou na vývoj či realizáciu diela. Ich primárnym cieľom však nie je nevyhnutne zafinancovanie celého tvorivého procesu. Ich výhoda spočíva skôr v izolácii od domáceho prostredia a v upriamení pozornosti tvorca na projekt.

Medzi najatraktívnejšie a najinšpiratívnejšie rezidenčné pobyty patrí dánsky AniDox v meste Viborg, zameraný na prienik animovaného filmu a dokumentu. Nesmierne štedrá iniciatíva ponúka účastníkovi ubytovanie, odborné konzultácie s profesionálnymi školiteľmi, pracovné stanice s najnovším softvérom, technickú podporu a v neposlednom rade finančnú podporu vo výške 37-tisíc eur, rozdelenú medzi všetkých účastníkov. Najvýznamnejším pobytom tohto typu je však rezidencia realizovaná Japonskou agentúrou pre kultúrne záležitosti (JAPIC). Jej organizátori sa zameriavajú na mladých talentovaných tvorcov z Európy a USA, ktorí zväčša predstavujú špičku vo svojej oblasti. JAPIC prijíma každoročne troch účastníkov, ktorým počas 70 dní zabezpečuje ubytovanie v Tokiu, pokrytie všetkých cestovných a životných nákladov, prenájom ateliéru, konzultácie, stretnutia s japonskými umelcami a v neposlednom rade veľmi výraznú propagáciu tvorca a jeho filmu.

Rezidenčné pobyty reprezentujú v spôsobe produkcie a prístupu k filmu tvorivý protipól pitchingových fór. Obe formy podpory sú relevantné pre iný typ animovaného diela. Seriál je nevyhnutne naviazaný na filmový trh a otázky financovania v rozsahu státisícov až miliónov eur, krátky animovaný film zasa na tvorivú slobodu a umelecké hodnoty, čo však neznamená, že preň kontakt s filmovým priemyslom nie je prínosný. V konečnom dôsledku však ani samotný pitching nemusí byť až taký dôležitý ako samotná účasť na podujatí a s ňou spojený networking. Dostatočne cielavedomý tvorca a producent si nakoniec môže svojho vytypovaného sales agenta, broadcatera alebo potenciálneho koproducenta kedykoľvek „odchytiť“ alebo s ním rokovať priamo, čo je často rozhodujúcejšie ako samotná prezentácia pred porotou či komisiou. ▲

Krása a krutosť pohybu v kruhu

► Filip Lucinkiewicz (študent filmovej vedy a všeobecnej lingvistiky na Univerzite Palackého v Olomouci)

Film *Kukuričný ostrov* zarezonoval v minuloročnej súťaži karlovarského festivalu natoľko, že si vyslúžil od poroty hlavnú cenu. Dá sa tvrdiť, že jeho režiséra Ovašviliho predstavil práve karlovarský festival, keď pred pár rokmi uviedol v sekcii Na východ od Západu jeho debut *Druhý breh* (2008). Oba filmy spája ukotvenie deja v časopriestore pretrvávajúceho gruzínsko-abcházskeho konfliktu – hoci použitý pojem „dej“ v prípade *Kukuričného ostrova* pôsobí akosi nadnesene, priam nepatrične.

S východiskovou situáciou sa divák oboznámi hneď v úvodnej titulovej sekvencii. Z nej sa dozvie o vzniku efemérnych ostrovčekov, aké sa objavujú každú jar na rieke Inguri. Tieto nánosy kamienkov a pôdy sú spásou pre tunajších roľníkov, ktorí môžu vďaka nim vypestovať dostatok zásob pre seba a svoju rodinu na dlhú a studenú zimu. „Ale len v prípade, ak príroda dovolí...“ Posledná veta uvádza prvú a zároveň kľúčovú tému filmu: archetypálny vzťah pomínuteľného, v pote tváre pracujúceho človeka a Prírody, ktorá mu vo svojej ľahostajnej veľkorysosti dáva a v rovnako ľahostajnej krutosti berie. Márnosťou zaváňajúci zápas reprezentuje počínanie starca, ktorý sa spolu so svojou vnučkou snaží využiť príležitosť vypestovať na objavenom ostrove kukuricu. Okrem rozmarov prírody sa musí vyrovať aj s dôsledkami ľudskej činnosti. Ako si poradí s raneným vojakom inej národnosti?

Divák sa stáva neprítomným pozorovateľom pozvoľného, krvopotného zúrodňovania kusa zeme, obklopeného zo všetkých strán pomaly plynúcou riekou. Ak by sme sa mali rozhodnúť pre dominantnú kategóriu, do ktorej by film spadal, mohli by sme siahnuť po označení „artový ambient“, prípadne

„lyrický minimalizmus“. (Čo si pod týmito výrazmi predstaví?) V nadviazaní komunikácie s divákom zohráva podstatnejšiu rolu sugestívne zachytená atmosféra než konanie postáv situované v jasnej sieti kauzálnych vzťahov. Atmosféru dosahujú tvorcovia statickými, precízne komponovanými zábermi na impozantnú krásu premenlivej prírody, v ktorých sa ľudská prítomnosť rozpúšťa. Maďarský kameraman Elemér Ragályi sa nevyhýba ani pohyblivej kamere a jej tempo akoby prispôbovalo toku rieky: žiadne frenetické pohyby, len pomalé, rozvážne kľzanie po okolitom priestore, po mierne zvlnenej hladine i rovinatej pôde, kde sledujú mlčanlivé postavy.

Namiesto takmer úplne absentujúcich dialógov sa divák musí spoľahnúť na svoju schopnosť čítať v nemej mape ľudských gest, výrazov tváre a pohľadov. Zvukovú stopu tak tvorí predovšetkým nepretržitý šum vody a lístia, do ktorého občas vnikne ostrý zvuk píľky, zahúkanie sovy či vzdialené výstrely. Bohužiaľ, tvorcovia nezastávajú názor, že táto prírodná symfónia stačí, a preto miestami využívajú aj nediegetickú hudbu. Tá však z času na čas prekračuje hranicu smerom k zradnej oblasti schematickeho páťosu, keď sa prehnane usiluje posil-

niť inak krehké okamihy odohrávajúce sa na plátne, čím len zbytočne rozdrobuje ich intenzitu.

Film sa nesnaží prihovárať divákovi slovom, ale predovšetkým obrazom a zvukom. O postavách preto dostávame len sporadické útržky informácií. Okolo starca a jeho vnučky sa vznáša rovnaký opar, aký sa občas vznáša nad riekou: opar, ktorý zahľadá konkrétne obrysy. Postavy ani nemajú mená. Ich konkrétne identity nie sú až také podstatné. Film, hoci presne časovo i geograficky situovaný, presahuje rámec partikulárneho a nadobúda rysy univerzálneho podobstva, mýtu navracajúceho sa v mierne odlišných podobách.

Cyklickosť sa vpisuje do samotnej formy *Kukuričného ostrova*. Hlavné postavy unikajú do krajiny na brehu, aby sa opäť vrátili. Divák však ostáva pripútaný k ostrovu a jeho bezprostrednému okoliu, priestor za ním mu ostáva neprístupný. Rovnako nepreniknuteľne pôsobí politická situácia. Nepreniknuteľne a zameniteľne, redukována na konflikt

dvoch strán o územie. Ten sa tak zároveň stáva dôverne známym, keďže sa v dejinách ľudstva odohral už v nespočetných variáciách.

Prijatie filmu zo strany diváka do značnej miery závisí od jeho postoja k staromilsky pôsobiacej spirituálnej vetve kinematografie. Kinematografie viacerých značných metafor a náznakov. Tá sa nezaujíma o progresívne trendy na úrovni formálnych postupov či tém. Neoznamuje nám nič prevratné, nič, o čom by sme nevedeli. I keď možno v bežnom živote vytlačíme skutočnosť, že náš život podlieha nezvratným zákonom kolobehu času. V *Kukuričnom ostrove* nejde len o cyklus ročných období, ktorý roľníkovi určuje plány, ale aj o dospievanie vnučky. Škoda, že v závere sa režisér rozhodol opustiť kontemplatívnu náladu a neodpustil si ľudský údel podliehajúci vyšším silám (ne)patrične zdramatizovať. Pozvoľný rytmus pokojnej rieky niekedy dokáže strhnúť viac ako besnenie búrky. ▲

Kukuričný ostrov (Simindis kundzuli, Gruzínsko/Nemecko/Francúzsko/Česko/Kazachstan, 2014) _RÉŽIA: George Ovašvili _SCENÁR: Nugzar Šataidze, G. Ovašvili, Roelof Jan Minneboo _KAMERA: Elemér Ragályi _STRICH: Sun-Min Kim _HUDBA: Josef Bardanašvili _HRAJÚ: Ilyas Salman, Mariam Buturišvili, Irakli Samuša _MINUTÁŽ: 100 min. _HODNOTENIE: ●●●● _FEBRUÁROVÉ PROJEKCE FILMU V KINE LUMIÈRE: 12. 2. (20.00), 13. 2. (20.30), 14. 2. (20.30), 15. 2. (18.00), 16. 2. (20.30), 17. 2. (20.15), 18. 2. (18.15)

Paralelné svety tretiake Petra

► Kristína Aschenbrennerová (filmová publicistka)

Príbeh malého Petra Achbergera, ktorý koncom šesťdesiatych rokov čaká na možnosť vycestovať za rodičmi do Viedne, je v médiách prezentovaný ako „slovenské Pelíšky“. Hoci tento marketingový ťah priláka do kín divákov, nezmení nič na tom, že *Rukojemníkovi* chýba iskra a postavy, ktoré by boli presvedčivejšie, než sú ich kostýmy.

Rukojemník má snáď všetky predpoklady na úspech u domáceho publika a jeho návštevnosť to už od prvého víkendy iba potvrdzuje. Predkladá príbeh, kde v centre stojí dieťa. Petrovým rodičom sa začiatkom šesťdesiatych rokov podarilo emigrovať do Viedne, odkiaľ podnikajú administratívne pokusy získať povolenie, aby za nimi mohli vycestovať syn, teraz už tretiak na základnej škole. Petra si „československý socializmus“ ponechal ako rukojemníka – záruku, že rodičia v tej Viedni predsa len neostanú.

Máme tu rok 1968, ktorý bez ohľadu na to, v akom veku ste vtedy boli vy, vaši rodičia alebo starí rodičia, rezonuje ako jeden z tých zásadných – nielen pre veľké dejiny našej krajiny, ale aj ako rok so silným dosahom na súkromné životy nejednej rodiny. Rozdelil ich členov, rozdelil priateľov, zlomil sny nielen tých, čo dúfali, že sa „ľudská tvár“ prekloní do demokracie, ale aj tých, čo verili v správnosť a dobromyseľnosť socialistického zriadenia. A do tretice tu máme autorskú dvojicu: Juraja Nvotu ako režiséra a Petra Pišťanka ako spoluscenáristu. *Rukojemník* na rozdiel od *Muziky* nie je adaptáciou Piš-

ťankovej knihy. Tentoraz vznikali film a rovnomená kniha paralelne, keď bol už scenár Petra Pišťanka a Mariana Urbana na svete, vytvárajúc tak dva svety Petra Achbergera, jeho rodičov, starých rodičov, kamarátov a susedov.

Rukojemník využíva svoje silné prvky vrátane hereckého obsadenia, držiac sa v polohe milého filmu hřebejkovského typu s detsko-romantickým pohľadom na dobu; filmu, na ktorý sa môže vydať celá rodina: niekto si zaspomína, iný bude mať možno viac otázok. Pri bližšom pohľade to však nie je také ružové. *Rukojemník* si pod sebou pílí konár v detailoch a naozaj záleží na divákovi, nakoľko bude tieto chyby krásy vnímať a brať na vedomie. Nie vždy sa dá totiž ignorovať akási uponáhľanosť nielen v rozprávaní, ale aj v samotnej realizácii filmu. Vyvoláva dojem, že medzi réžiou a scenárom existovala vzájomná viera v samospasiteľnosť toho druhého, ktorá eliminovala komunikáciu, osobitne dôležitú v prípade spolupráce autorov s odlišným pohľadom na svet, akými Nvota a Pišťanek sú. Nvotu priťahuje nostalgia s prídychom zhovievavého „čo bolo, to

bolo“, aj odsudzované správanie postáv ukazuje z úsmevného nadhľadu. Možno aj preto *Rukojemník* svojimi postavami pripomína viac film *Musíme si pomáhať* než *Pelíšky*. Pišťanek, naopak, pristupuje k postavám kriticky, niekedy až kruto. Jeho hrdinovia by len ťažko mohli hádzať kameňom. A nehanbí sa pustiť ani do detí a nazvať ich sviňami. V prípade ich predchádzajúcej spolupráce na *Muzike* sa medzi nich dostala tretia osoba – Ondrej Šulaj. Tentoraz páni spolupracovali priamo.

Filmový *Rukojemník* je vo výsledku akýmsi kompromisom, ktorý účelovo redukuje postavy dospelých do tej miery, že z nich neostalo viac, než ukazujú ich kostýmy. Skreslenie dospelých do reprezentatívnych figúr by bolo ospravedlniteľné detským pohľadom – za predpokladu, že by film ponúkol plnokrvné detské postavy ako jadro Petrovho sveta. Lenže chlapcovi kamaráti sú generické deti bez osobnosti; viac ako spolužiaci a kamaráti pôsobia len ako skupinka sformovaná na určitý čas a fungujúca podľa načasovaných pokynov. Nič na tom nemení ani vyčlenenie „okuliarnika“ Hely ako triednej bifľošky,

Janka ako „pomalšieho“ spolužiaka, Ferka, ktorý si vymyslí nemysliteľné, len aby zaujal, či Jara a jeho čiernogardistov ako grázlov hrubej sily. Je to vlastne skupina, aká sa jednoducho „musí“ v správnej škole vyskytovať.

Nedotiahnutosť postáv zaráža najmä v spojení s paralelnou knihou, ktorá sa im obširne venuje, či už ide o ich osobnú históriu, osobné preferencie a strachy, povahové rysy, alebo momentálne rozhodnutia s vplyvom na vzájomné vzťahy medzi nimi. Zaráža to o to viac, že Pišťanek je aj scenáristom filmu. Áno, existujú detaily a informácie, ktoré len ťažko vložiť do filmu alebo by v ňom boli zbytočné. No poriadnou náhradou nie sú ani epizódy a zrážky náležiacie výlučne filmu, či riešenia konfliktov metódou čarovného prútika. Papierové postavy len ťažkopádne vdychujú uveriteľnosť patetickým replikám. Zrejme s ambíciou stať sa pamätnými znejú dialógy neprirodzene, bez ohľadu na to, či heslovite reprezentujú politické názorové spektrum, zmysel pre povinnosť, alebo svetácku múdrosť.

Logickým vyústením je, že herci hrajú svoje úlohy

ako škatuľkové typy zo starších filmov. Pohraničníci a telocvikár sú nie úplne najbystrejší, major Bašta v podaní Ondřeja Vetchého strúha lampasácku formu, opilec Kolár je zase práve pre alkoholom zníženú rozlišovacia schopnosť postavíčkov oprávnenou nahlas artikulovať slová podryvajúce logiku režimu, babička Libuše Šafránkovej je starosvetsky stratená („Isteneň! Isteneň!“)...

Bezradnosť hercov posilňuje réžia, ktorej nerozhodnosť sa osobitne ukazuje pri deťoch. Funguje síce ešte v prípade individuálnych výstupov, ale keď sa má „ukočírovať“ celá trieda, deti reagujú na aktuálny podnet, informáciu, bez toho, že by vedeli, čo bolo a čo bude, občas sa zasmiejú na udalosti, ktorú nemohli vidieť. Jednoducho, pokiaľ sa nedeje niečo veľmi konkrétne, deti sú komparz vybavený prostou inštrukciou realizovanou od „akcia“ po „stop“ – smiať sa, naháňať, guľovať, doťahovať a podobne – bez toho, aby sa niekto seriózne pozrel na výslednú choreografiu a na to, či pôsobí prirodzene. A pritom práve detskí herci na čele s Richardom Labudom sú dôvodom, prečo nad *Rukojemníkom* nemávajú oboma rukami.

Rušivo pôsobí aj časové rozvrhnutie rozprávania. Prvou polovicou roku 1968 sa prenášame veľkými skokmi od slohových prác na tému Vianoce cez 9. máj k odovzdávaniu vysvedčení a dokopy sa vtedy nič zvláštne neudeje. Decká sa krátko sánkujú, naháňajú, idú do kina (na *Kráľa Šumavy*), doberajú sa navzájom, sem-tam sa vyskytne nejaké to skúšanie. Tým, že sa dej koncom zimy a na jar posúva v rýchlych skokoch, čím ostáva veľa času na pokrytie krátkeho úseku prázdnin, sa vytráca prirodzená gradácia a rozprávanie sa zbytočne drobí. Od za-

čiatku vieme, že udalosti smerujú k veľmi konkrétne- mu dátumu, s ktorým súperí otázka, či sa Petrovým rodičom podarí vybaviť všetko potrebné, aby mohli žiť spoločne (vo Viedni). *Rukojemník* namiesto toho, aby využil známy deadline a v jeho rámci rozvinul vzťahy, ponúka výber upútavok z rôznych izolovaných dobrodružstiev. Deti nemajú ani čas poriadne ukázať, že už nejaký ten rok vyrastajú „na tom istom dvore“ (v tom istom lese, na tej istej lúke), že svoje hry hrajú s tým najväčším zápalom a vášňou, že ich zážitky sú to najskutočnejšie, čo kedy môže byť, a už je tu august.

Hlavný detský hrdina funguje aj v *Rukojemníkovi* ako tlmič témy dobovej politiky, pre školákov tak nezaujímavé dospeláckej. Posuny v politickej nála- de sa detských hier nedotýkajú. Isto nie tak, ako sa dotýkajú krčmy prevádzkovej Petrovým dedom, ktorý si vyvesí portréty Masaryka, Štefánika a Dub- čeka ako nositeľov demokratického odkazu prvej republiky a aktuálneho socializmu s ľudskou tvárou. Lenže to sú, ešte spolu s jedným dialógom, asi jediné postrehnuteľné zmeny. Film akoby sa spolie- hal na obrazy existujúce v mysliach divákov, ponú- kajúc prevažne generické retro. Ani len obraz prezidenta v triede nie je nikdy ukázaný tak, aby sa dala postrehnúť zmena vo funkcii hlavy štátu.

Upustením od výraznejších konfliktov, blaho- sklonným úsmevom nad všetkými postavami a ich skutkami zapadá *Rukojemník* medzi „ľidičkovských“ nasledovníkov *Peliškov*. „Taký milý film“ je pomer- ne výstižné hodnotenie – s prižmúrenými očami nad rozsypanosťou rozprávania a papierovosťou postáv. ▲

Prezident vyznamenal Pavla Branka

„Každý z vás ocenených nám pripomínate svojím dielom predovšetkým silu a moc slobodného du- cha, tvorivosti, vynaliezavosti,“ uviedol prezident Andrej Kiska 13. januára v Rytierskej sále Bratislav- ského hradu pri udeľovaní štátnych vyznamenaní desiatim osobnostiam. Bol medzi nimi aj filmový kritik a publicista Pavel Branko, ktorému prezident udelil Pribinov kríž II. triedy. Pavel Branko sa od roku 1945 venoval prekladateľskej činnosti, v roku 1948 začal aj s filmovou kritikou. V rokoch 1957 až 1970 bol redaktorom dvojtýždenníka *Film a divad- lo*, v nasledujúcich dvoch rokoch pracoval v SFÚ, v ďalšej činnosti mu zabránil publikačný zákaz. Do roku 1989 prekladal, prvé roky pod cudzími menami, po novembri 1989 sa vrátil k filmovej kritike. Je autorom publikácií *Mikrodramaturgia dokumentarizmu*, *Od začiatkov po prah zrelosti*, *Karol Skřípský, Straty a nálezy 1–3*, *Proti prúdu* či *Úklady jazyka*.

► ZS

Creative Europe Desk Slovensko informuje

Creative Europe

Slovenské subjekty v audiovizii získali v roku 2014 podporu z podprogramu MEDIA v celkovej výške 617 074 eur a v rámci siete Europa Cinemas získalo 19 slovenských kín podporu vo výške 91 701 eur, spolu teda podpora predstavuje 708 775 eur. Ide o najvyššiu sumu od roku 2003, keď sa Slovenská republika stala členským štátom MEDIA.

Najvyššie percento podpory v roku 2014 smero- valo do distribúcie – 106 300 eur na výberovú pod- poru kinodistribúcie (v roku 2013 to bolo 50 000 eur), 210 520 eur bola celková výška automatickej podpory kinodistribúcie (v roku 2013 to bolo 140 193 eur). Ďalej to bola podpora 25 000 eur pre festiva- ly (v roku 2013 to bolo 45 000 eur) a 145 000 eur išlo na podporu vývoja jednotlivých projektov (v ro- ku 2013 to bolo 70 000 eur). Percentuálne najvyš- šia podpora pre distribúciu logicky vyplýva z prio- rít podprogramu MEDIA, v ktorom najväčšia suma finančných prostriedkov smeruje práve do distri- búcie.

Aktuálne uzávierky: Výzva EACEA18/14 – Podpo- ra vývoja balíkov projektov – s uzávierkou 5. feb- ruára.

► VS

Výzva na prihlásenie diel do súťaže Igric

Dňa 24. septembra 2015 sa uskutoční 26. ročník udeľovania Igricov a tvorivých prémie – národ- ných tvorivých cien Slovenského filmového zväzu, Únie slovenských televíznych tvorcov a Literár- neho fondu za audiovizuálnu tvorbu výrobného roku 2014. Ceny sa budú udeľovať za hraný film pre kiná, televíznu dramatickú tvorbu, animovaný film, tvorbu, filmovú a televíznu dokumentárnu tvorbu, za ženský a mužský herecký výkon vo filmovom a televíznom diele, tvorivé prémie sa udelia aj za ostatnú filmovú a televíznu tvorbu a za audiovi- zuálnu teóriu a kritiku. Po prvý raz budú odovz- dané Ceny Jána Fajнора, ktoré sú určené tvorcom do 35 rokov, Zvláštne uznanie pre producenta a udeľí sa aj Igric za celoživotné dielo v audiovizuál- nej oblasti. Predsedom poroty 26. ročníka Igricov je režisér Dušan Hanák. Štatút a prihláška sú zve- rejnené na webových stránkach www.igric.sk a www.weebly.com a na požiadanie budú záujem- com zaslané e-mailom. Prihlášky súťažných diel sa prijímajú **od 2. do 28. februára 2015**.

► ŠVR

► www.csfilm.cz, www.filmpost.cz

Televízia českých a slovenských filmov
Slovenské pondelky 2015

2. február 2015
20.00 ► **Hriech Kataríny Padychovej**, r. M. Hollý, 1973, 75 min.

9. február 2015
20.00 ► **Vrah zo záhrobia**, r. A. Lettrich, 1966, 93 min.

16. február 2015
20.00 ► **Sedem jednou ranou**, r. D. Trančík, 1988, 88 min.

23. február 2015
20.00 ► **Galoše šťastia**, r. J. Herz, 1986, 90 min.

Zmena programu vyhradená!

Rukojemník (Slovensko/Česko, 2014) **REŽIA:** Juraj Nvota **SCÉNÁR:** Peter Pišťanek, Marian Urban **KAMERA:** Diviš Marek **STRICH:** Alois Fišárek **HUDBA:** Ľubica Malachovská Čekovská **HRAJÚ:** Milan Lasica, Libuše Šafránková, Richard Labuda, Ondřej Vetchý, Szidi Tobias, Alexander Bárta, Slávka Halčáková a iní **MINUTÁŽ:** 102 min. **HODNOTENIE:** ●●● **FEBRUÁROVÉ PROJEKČIE FILMU V KINE LUMIÈRE:** 1. 2. (16.00), 2. 2. (18.45) 4. 2. (20.00), 6. 2. (16.00), 7. 2. (15.00), 8. 2. (16.00), 18. 2. (20.00) **POZNÁMKA:** CELKOVÝ ROZPOČET FILMU: 1 562 517 eur, PODPORA AVF: 735 000 eur, VKLAD RTVS: 235 000 eur (120 000 eur finančný, 115 000 eur vecný)

■ FOTO: Alef Film & Media

Z kina sa neodchádza!

► Mariana Jaremková (filmová publicistka)

Na sklonku minulého roka vydal Slovenský filmový ústav knihu **Naše filmové storočie**. Dvaja kinofili František Gyárfáš a Juraj Malčíek sa v nej s čitateľmi podelili o názory na svoje obľúbené filmy. Nie každý vybraný film zaujal aj toho druhého a práve dynamika rozdielných osobností je to, čo malo hlavný vplyv na celú knihu a jej význam.

Čo spojilo vás dvoch ako autorov?

J. M.: Spojil nás internetový časopis *inzine.sk*. Nastúpil som na post filmového redaktora a František Gyárfáš bol jedným z autorov, ktorému som redigoval texty. Náš vzťah sa zmenil z profesionálneho na osobný, keď napísal príspevok o 10 filmoch s najlepšou fajčiarskou scénou a odmietol ich zoradiť do rebríčka, tvrdiac, že umenie nie je olympiáda. Ja si na všetko robím rebríčky, napríklad zoznamy najobľúbenejšej hudby, kníh, filmov, videohier a tak ďalej. A práve môj zoznam najobľúbenejších filmov bol akýmsi prvotným impulzom.

Prečo padla voľba práve na najobľúbenejšie filmy?

F. Gy.: Asi pred desiatimi rokmi sme si uvedomili zásadnú zmenu, ktorá sa odohrala vo vzťahu divák – filmy – hodnotenie. Súvisela najmä s nástupom multimediálneho obsahu internetu a interaktívneho hodnotenia v rámci Web 2.0. Filmoví nadšenci (najmä tí mladší) prestali byť závislí od programov kín či televízie, filmy si vyberali sami a sami si ich dokázali zohnať. Pri výbere, čo si pozrieť, sa museli začať opierať o iné zdroje ako o recenzie v tlači. Vznikli filmové portály ako imdb, csfd, kde diváci sami tvorili ich obsah, hodnotili filmy hviezdčkami aj

slovne a začali sa týmito hodnoteniami inšpirovať a riadiť. Zároveň začali cez sociálne siete (Kyberia, Facebook) odporúčať svojim priateľom filmy, ktoré sa im páčili. Hodnotiaci proces sa stal subjektívnym a rovnostárskym. Osobný vkus sa stal metou.

Ako ste organizovali písanie?

F. Gy.: Vymysleli sme si rituál, že budeme paralelne písať texty o týchto filmoch a posielali si ich e-mailom v nedeľu o polnoci, aby sme sa nemohli ovplyvniť. Najprv sme si mysleli, že zvládneme každý týždeň jeden film, ale to sa ukázalo nereálne. Bolo to náročnejšie, ako sme čakali. Zrazu sme potrebovali film vidieť viackrát, pozreli sme si aj iné filmy toho istého režiséra. Jediné, čo sme dodržovali, bolo, že sme sa o vybraných filmoch nerozprávali predtým, ako sme si vymenili texty, a nikdy sme nevideli text toho druhého, kým sme neodoslali svoj. V pondelok ráno sme si otvorili e-mail a čítali.

J. M.: Mali sme presný harmonogram a rytmus. Poslaný text bol pointou týždňa. Víkend sme strávilí až akousi psychohygienou. Väčšinou sme film pozerali už po druhý, tretí raz, robili si poznámky a v nedeľu sme písali. Aby sme to stihli do polnoci.

Kniha je rozčlenená do kapitol, v niektorých vznikli naozaj nečakané kombinácie, napríklad *Matrix so Zväčšeninou*, *Zamilovaný Shakespeare s Leonom* či *Vlčie diery s filmom Tri farby: Červená*.

J. M.: Kapitoly vznikli až nakoniec. Keď sme texty čítali späť, uvedomili sme si, že štruktúra časového radenia je nefunkčná. Z textov sa napokon vynorili témy. Filmy sa týkali podobných problémov, ktoré na úrovni témy korešpondovali. Štruktúra knihy je hravá, možno až bizarná, názvy kapitol sú pointou, ktorá prichádza pred textami. Názov možno vopred nedáva zmysel, ale po prečítaní textov zmysel dá.

F. Gy.: Netreba to brať doslovne, niektoré filmy by mohli byť vo viacerých kapitolách. Názov kapitoly jednoducho združuje tých desať filmov podľa nejakého kritéria (často subtilného či kryptického). Aj keď s niektorými filmami sme si nevedeli dať rady.

J. M.: Preto sme napríklad vytvorili kapitolu *Guilty Pleasure*.

Stalo sa, že vybraný film bol pre vás úplne neznámy? Respektíve to bol film, ktorý je slávny, ale vy ste ho nevideli?

F. Gy.: Myslím, že každý má taký film. Ja som si takto roky nosil *Stalker*. Áno, boli aj filmy, ktoré sme vlastne vďaka nášmu projektu videli po prvýkrát. Ak mám povedať za seba, boli to napríklad tie, ktoré natoľko spadali do popkultúry, že mi ani nenapadlo si ich predtým pozrieť. Bolo to o to zaujímavejšie. Samozrejme, boli aj filmy, ktoré sa tomu druhému vôbec nepáčili. A sú tam aj filmy, ktoré u nás okrem toho, kto ich vybral, takmer nikto nevidel. Rarity.

J. M.: Súvisí to aj s tým, kto sme. Je tam veľa filmov, ktoré som ako príslušník videogenerácie poznal, ale keďže reprezentovali akési vysoké umenie, respektíve moju vtedajšiu predstavu o ňom, a mali auru filmového majestátu, pristupoval som k nim vtedy s dešpektom. Mnohé z nich som videl iba preto, že sa jednoducho patrilo vidieť ich. Na úrovni osobného vkusu som ich však radikálne odmietal a ani som nepremýšľal o inom možnom pohľade. To sa, samozrejme, v horizonte času zmenilo, a keď som ich pozeral teraz, môj postoj k nim bol už iný. Niekedy cítite nátlak, že tento film sa vám musí páčiť, pretože má status legendy.

Texty v knihe nie sú kritickými textami. Nestretli sa tu dvaja kritici, ale kinofili.

J. M.: Keď sme nad knihou uvažovali, našim leitmotívom boli recenzie, ale nie kritiky. Dnes žurnalisti akoby necítili medzi nimi rozdiel. To, že to napokon nie sú recenzie, vyplynulo z toho, že sme si mohli dovoliť písať pre podobne orientovaných ľudí. Pre ľudí, ktorí majú v prvom rade radi film a až potom ich zaujíma aký. Je to svojím spôsobom rehoľa. Dívate sa na veci, na ktoré by ste sa inak nedívali, ale keďže máte radi film, sú pre vás zlé filmy rovnako dôležité ako tie dobré. Z kina sa za žiadnych okolností neodchádza!

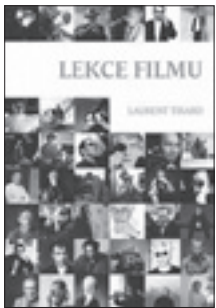
F. Gy.: Zdá sa mi, že sú iba dva umelecké žánre, ktoré zasahujú celú spoločnosť – film a populárna hudba. Väčšina ľudí si v nich vytvára vlastný vkus a podľa toho ich konzumuje. Pritom ani film, ani populárna hudba nie sú pokryté výchovným systémom. Kultivovanie vlastného vkusu, schopnosť obhájiť si ho a stať si za ním, sa nám preto zdá veľmi dôležitá.

J. M.: Jazyk filmu a jazyk hudby sa nám zdajú najprirodzenejšie. Zdá sa nám, že sa ich znakový systém nepotrebujeme učiť, nepotrebujeme si ho osvojiť. Zdá sa nám, že mu rozumieme. Ale nerozumieme.

Kniha je vyskladaná zo samostatných textov, nie je to dialóg ako taký.

J. M.: Je to dialóg s vedomím toho druhého. Je to suma argumentov, ktoré by som predniesol v osobnom rozhovore, spojená do jednoliateho textu. Viem, s kým sa rozprávam. Sme rozdielni ľudia a predovšetkým rozdielni diváci a filmy sú súčasťou nášho priateľstva. O *Červenej* by som písal inak, ak by to bolo smerom k anonymnému davu. Alebo smerom sám k sebe. No keď som o nej písal smerom k priateľovi, ktorý ju má rád, do môjho písania vstúpil tento osobný motív – snaha pochopiť, porozumieť, prečo má ten druhý vybraný film rád. A toto bol veľmi silný motív pri písaní všetkých textov. Respektovať toho druhého, ale nezapierať sám seba.

F. Gy.: Film je mnohorozmerný artefakt. Aby človek dokázal zo seba vydolovať, čo si o ňom myslí, musí byť sústredený a sám. Dialógy môžu niečo odhaliť, ale v zásade sú povrchnejšie. ▲

Laurent Tirard: Lekce filmu

(preklad Alena Smithee, Dokořán,
Praha, 2014, 356 strán)

Z doterajších piatich filmov režiséra Tirarda (*1967) je u nás najznámejšia komédia *Mikulášove šibalství* (2009). Tirard, ktorý študoval a pôsobil v USA, má však za sebou aj prax filmového publicistu a z rozhovorov s veľkánmi filmovej réžie zostavil pozoruhodnú knihu. Pri interview s každým z nich smeroval k rovnakým tematickým okruhom, aby tak objavoval osobitosti štartovacích dráh, skúseností s rôznymi fázami vzniku filmového diela alebo pohľadov na spoluprácu s hercami. Odpovede bez uvádzania otázok sú predstreté ako osobný monológ na zvolené témy, členený medzitolkami. V plejáde 39 zúčastnených je čo meno, to pojem (Pollack, Scorsese, Stone, Allen, Forman, Boorman, Jarmusch, Lynch, Burton, Coenovi, Godard, Chabrol, Annaud, Iñárritu, Kitano, Wong Kar-wai, Wenders, Kusturica, Bertolucci, Almodóvar, Polanski, von Trier...) a pestrý súbor ich „lekcií“, stručných zamyslení – vždy menej ako desaťstranových (vrátane krátko uvedenia a výberovej filmografie) –, je holdom kinematografickej kreativity a čaru filmárčiny.

Jan Bernard: Jan Němec. Enfant terrible české nové vlny. Díl 1. 1954–1974

(Nakladatelství Akademie múzických umění,
Praha, 2014, 648 strán)

Český filmový kritik, teoretik a pedagóg Jan Bernard (zaujímavý súbor jeho textov z *šedé zóny* vyšiel v roku 2010) už o jednom významnom českom filmárovi kvalitnú monografiu napísal – v knihe *Odvahu pro všední den / Evald Schorm a jeho filmy* vtesnal informačne aj hodnotiacu obsažný prehľad o tvorcovi do 200 strán. V prípade osobnostne aj tvorivo svojrázneho Jana Němca potreboval viac ako trojnásobný priestor len na prvý diel, ohraničený rokom režisérovej emigrácie. Jeho osobný aj umelecký život totiž skúma neobyčajne podrobne, popri analyzovaní filmov robí sondy do scenáristickej práce, schvaľovacích procesov, nakrúcania, uvádzania a ohlasu diel, bokom nezostáva ani rad nerealizovaných zámerov a spracovaných je tu množstvo rozhovorov a dokumentov. Němec sa v sledovanom období zapísal do pamäti už raným „kratásom“ *Sousto*, potom uhrančivým celovečerným debutom *Démanty noci*, podobnosťou o totalitnej manipulácii *O slavnosti a hostech*, dokumentom o vpáde ruských tankov do Prahy i medailónmi speváčky Kubišovej, svojej vtedajšej manželky.

Helena Bendová, Matěj Strnad (eds.): Společenské vědy a audiovize

(Nakladatelství Akademie múzických umění,
Praha, 2015, 768 strán)

Rôznym aspektom audiovizuálnej kultúry je venovaná antológia teoretických štúdií poskladaná z významných príspevkov vyše dvadsiatich rešpektovaných osobností minulosti aj súčasnosti, zastupujúcich kompletnú škálu spoločenských a humanitných vedných disciplín – filozofiu, estetiku, psychológiu, sociológiu, antropológiu, politológiu, literárnu vedu, jazykovedu, kultúrne štúdie a ďalšie odvetvia. Do širokého okruhu problematiky, tematicky súvisiacej s audiovizíou, vstupujú prostredníctvom zhromaždených textov Sigmund Freud, Ferdinand de Saussure, Jan Mukařovský, Karl Popper, Roland Barthes, Louis Althusser, Michel Foucault, Pierre Bourdieu, Daniel Dennett, Janice Radway, Judith Butler a ďalší. Každý text je v zborníku doplnený doslovom editorov, záverečným doslovom *Úvod do společenských věd* prispel Miroslav Petříček. Objemná čítanka má poskytnúť koncentrovaný interdisciplinárny prehľad základných konceptov predovšetkým študentom prenikajúcim do osobitostí audiovizie. Čitateľovi môže byť nápomocný menný aj vecný register.

►Peter Ulman

Vtedy v ČSSR – normalizácia a film. Prax a spomínanie

► Peter Ulman

Keď plénum štátostrany nazvalo represívny režim nastolený po okupácii normalizáciou a konečnosť „konsolidácie“ pomerov bola vo hviezdach (hlavne v tej na veži Kremľa), dezilúzia z pretnutia katarzne pôsobiaceho spoločenského vzopätia a vynucovanie konformistickej adaptácie spustené kádrovými previerkami pochovali demokratizačné nádeje vtedajšieho spoločného štátu Čechov a Slovákov. Aj ako zmárňujúca, aj ako mýtizovaná prežíva tá doba v polemickom verejnom diskurze a v modifikujúcej sa pamäti. I prostredníctvom filmových obrazov. A reflektuje ju aj publikácia *Film a dějiny 4. Normalizace*.

Od pádu režimu uplynulo vyše dvadsať rokov, kým sa objavila precízna práca o začiatku normalizácie na Barrandove (jej autor bol v roku 1989 ešte v predškolskom veku), a celé štvrtstoročie, kým výskum normalizačných praktík a významov v českej a slovenskej kinematografii pokročil k tomuto reprezentatívne súboru analýz, keď ešte nie k syntetickej práci. V tridsiatich odborných štúdiách práve vydaného zborníka, sprehladneného fotografiami, faksimíliami dokumentov a menným registrom, sa popri tvorbe predmetného obdobia a vtedy prebiehajúcich procesoch skúmajú obrazy normalizácie v dielach postsocialistickej kinematografie alebo televízie, reprezentujúcich životné skúsenosti „normalizačnej generácie“ a nesúcich odkaz pre mladšie vekové skupiny (na didaktické ciele sa špeciálne zameriava trojica záverečných štúdií).

Dozvieme sa napríklad, ako sa v 70. rokoch popri biči vynucovanej sebakritiky vyťahoval aj horký cukor finančného motivovania prerožimovo angažovanej tvorby, ako sa prejavila tvorivá rezistencia Trančíka a Jakubiska v štúdiu krátkych filmov, ako sa menili sociálne témy v dokumentárnej tvorbe alebo nakoľko nezávislá bola pozícia najvýraznejšieho vtedajšieho filmového amatéra. Objavné sú fakty o sledovaní režisérky Chytilovej Štátnou bezpečnosťou.

Rad tém vychádza z procesov vzájomného prenikania minulosti a súčasnosti. Prebádané sú tri rôz-

Petr Kopal (ed.): Film a dějiny 4. Normalizace

(Casablanca a Ústav pro studium totalitních režimů,
Praha, 2014, 664 strán)

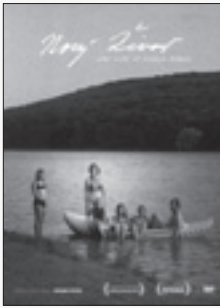
norodé televízne seriály o normalizácii (*Přítelkyně z domu smutku*, *Zdivočelá země* a *Vyprávěj*), spomienková prax publika mediálne rezonujúceho seriálu *Sanitka 2* alebo rôznosť limitov hodnovernosti obrazu „každodennosti“ v „normalizovanej“ filmovej tvorbe a v ponovembrových filmoch o tzv. normalizácii. Nechýbajú ani príspevky o filmovej publicistike, o tom, ako ju tvaroval dogmatický spoluautor kultúrnej politiky KSČ Kliment aj ako od 90. rokov ustalať dominantný trend pri reflexii minulého obdobia. Plasticitu mozaiky zvyšuje interpretačne exkluzívna esej nachádzajúca paralely Menzlovho „vykupiteľského“ filmu *Kdo hledá zlaté dno* s neskorším americkým megahitom *Matrix*.

Mimoriadny význam publikácie spočíva nielen v koncentrácii širokého spektra spoločensky, sociologicky, filmologicky a pedagogicky cenných odborných pohľadov a vo vysokej miere ich faktografickej a metodologickej unikátosti, ale aj v posilňovaní vedomia súvislostí. Zborník prekračuje funkciu obšajného úložiska vedecky spracovanej kultúrnej a sociálne živej matérie, keď v záujme mementa aj generačnej kontinuity projektuje historicky uvedomeľý, občiansky identifikačný most medzi Vtedy a Teraz, pričom vo viacerých príspevkoch nabáda na potlačenie neproduktívneho moralizujúceho diskurzu vo vzťahu k tzv. mlčiacej väčšine ako stabilizátoru bývalého režimu. ▲

38 (Noemo)

Hokejista Pavol Demitra dokázal prilákať divákov na štadióne a k televíznym obrazovkám. Dlhometrážny dokument o ňom zasa prilákal ľudí do kín, aj tých, ktorí tam asi na dokumente v živote neboli. Vlni na jar zaznamenal úspech najprv film *Všetky moje deti* a na jeseň ešte výraznejšie posunuli rekord v návštevnosti domáceho dokumentu Lukáš Zedníkovič a Daniel Dangl s debutovou snímkou *38*. Videlo ju takmer 114-tisíc divákov. Tvorcovia sa rozhodli predstaviť Demtru nielen ako vrcholového športovca, ale predovšetkým ako človeka a silnú osobnosť, na ktorú dodnes spomína celý národ. Vo filme sú použité unikátne archívne zábery, exkluzívne materiály z archívu NHL a osobné výpovede spoluhráčov, priateľov a rodinných príslušníkov. Film je na DVD s obrazom vo formáte 16 : 9, so zvukom DTS 5.1 a DD5.1 a ako bonusy sú na ňom trailer, fotografie a krátke príspevky *Ako Palo prišiel o vlasy*, *Prečo 38*, *Prečo americká polícia zhabala Palovi auto* a *Žúry a košele*. Film má voliteľné anglické titulky, čo nie je uvedené na obale. Film vyšiel na DVD aj blu-ray nosiči.

Nový život (Artileria)

Česko-slovenský koprodukčný dokument *Nový život* je dlhometrážnym debutom absolventa pražskej FAMU Adama Ol'hu. V roku 2005 sa jeho otec, režisér Matúš Ol'ha, rozhodol opustiť svoju ženu, divadelnú a filmovú herečku Janu Ol'hovú, päť dcér a syna a začať nový život. Adam ako najstarší zo súrodencov a posledný muž v rodine skúma otcovu staré obrazové záznamy, porovnáva ich so súčasnosťou a pokúša sa zistiť, čo viedlo otca k tejto radikálnej zmene. Mapuje vzťah rodičov od jeho začiatku, odhaľuje problémy v komunikácii medzi mužom a ženou a pozoruje, ako sa problémy rodičov odrazili v živote jeho sestier. *Nový život* získal Cenu divákov na 16. MFDF Jihlava 2012 a v roku 2014 Cenu za najlepšie využitie archívov v dokumentárnom filme na Focal International Awards v Londýne. Film je na DVD s obrazom vo formáte 16 : 9, so zvukom DD5.1 a s voliteľnými slovenskými a anglickými titulkami. A s bonusom *2014 – 1984 = 30*, ktorý je trojminútovým zosrihom záberov na režiséra od narodenia po súčasnosť a končí sa zábermi jeho malej dcéry a titulom *Nový život II*.

Polárník (K2 Studio)

Po tom, ako získal Cenu Ruskej akademie vied a Ruskej geografickej spoločnosti na Bajkalskom medzinárodnom filmovom festivale Ľudia a životné prostredie, a po púti po 140 českých a 47 slovenských mestách v rámci Snow film festu vyšiel 56-minútový dokument Pavla Barabáša *Polárník* (2014) na DVD ako 24. titul jeho Grand Prix kolekcie. Je to film o pokuse o najdlhší prechod Antarktídy vlastnými silami. Keby bol Peter Valušiak televíznou „rosničkou“, poznal by ho celý národ. Takto o ňom vie len niekoľko nadšencov. Pritom v roku 1998 prešiel ako prvý s tromi Rusmi od brehov Ruska naprieč zamrznutým morom Arktídy cez severný pól až k brehom Kanady. A teraz ho môžete sledovať, ako sa pokúša prežiť sám pri prechode najchladnejším kontinentom. Len on, 200-kilogramový náklad a 2 200 kilometrov dlhá púť naprieč Antarktídou cez južný pól. Ako bonus na DVD nájdete nielen informácie o Valušiakovi, ale aj film o 1. slovenskej expedícii na južný pól v roku 2010 a film *Cesta na severný pól* z roku 2008. Priložené je druhé DVD s jedenástym titulom Grand Prix kolekcie – 40-minútovou *Neznámou Antarktídou* (2007).

Žit pre vášeň (K2 Studio)

Filmy Pavla Barabáša sú divácky mimoriadne úspešné. Jeho *Tepuy: Cesta do hlbín Zeme* je dodnes medzi piatimi divácky najúspešnejšími slovenskými dokumentmi v ére samostatnosti. Po roku 2010 však Barabáš rezignoval na klasickú kinodistribúciu a s jeho filmami sa môžete stretávať na festivaloch, na samostatných projekciách spojených s besedami a na DVD. Podobnú cestu má za sebou i jeho najnovší 60-minútový film *Žit pre vášeň* z roku 2014, ktorý teraz vychádza ako 25. titul jeho Grand Prix kolekcie. Jeho hrdinom je Poliak Wiesław Stanisławski (1909 – 1933), ktorý v rokoch 1928 až 1933 urobil v Tatrách viac ako 100 zimných a letných prvovýstupov – len s konopným lanom okolo pásu. Dvaja priatelia sa po vyše osemdesiatich rokoch vybrali po jeho stopách do zimných tatranských stien. Film je na DVD s obrazom vo formáte 16 : 9, so zvukom DD2.0 a s voliteľnými anglickými, nemeckými a poľskými titulkami. Ako bonusy na ňom nájdete Stanisławského životopis a súpis jeho zimných a letných prvovýstupov. A v obale sa nachádza i druhé DVD s Barabášovým filmom-meditáciou *Ticho nad oblakmi* (2009).

ČESKO-SLOVENSKÉ

animátorka Vanda Raýmanová

V minulom roku som v spolupráci s RTVS a vďaka podpore AVF spustila výrobu animovaného seriálu *Drobci*. Sú to také zábavné príbehy o poznávaní sveta prostredníctvom bláznivých detských hier, takže samá sranda, ktorá navyše vzniká v partii skvelého štábu. V decembri sme dokončili prvý vyrábaný diel, a keďže tento rok plánujeme vyrobiť ďalšie tri, už znovu usilovne pracujeme. Paralelne s tým produkuje a animuje krátky film *Bob a Mia* – hudobnú minikomédiu, ktorá bude takou mojou animovanou oslavou slobody a tvorivosti. V oboch prípadoch ide o 2D animáciu a filmy pre najmenšie deti.

režisér Peter Bebjak

Strihám s Markom Kráľovským svoj tretí celovečerný film s pracovným názvom *Čistič*. Okrem toho pripravujeme s Martinom Žiaranom natáčanie *Četnických trampôt* – dvoch filmov pre Českú televíziu, ktorých príbehy sa odohrávajú v období prvej republiky – a pre Wandal Production pripravujeme film *Schengenstory*, ktorý by sa mal začať točiť na jeseň tohto roku.

režisér Dušan Hudec

Nie a nie sa zobudiť zo zimného spánku. Keby som aspoň dostal nejaký zaujímavý nápad na film, ale nič neprichádza. Žiaden sen, žiadna vízia. Hnevám sa na seba, že hibernujem zbytočne. Nadávam si: Nelež tu ako mrcina! Zobuď sa! Máš predsa nejakú stavovskú hrdosť! Ale potom sa zasmejem: veď sa hovorí, že režiséri patria medzi skrachovancov. Celkom tomu verím. Lebo krachuje všetko, prečo by sme mali byť výnimkou. Musí to krachnúť, aby vzniklo niečo nové. To ma upokojuje. Hibernujem ďalej a premýšľam: také medvedice sa prebudia zo zimného spánku a pritom ešte dokážu vrhnúť dve-tri mláďatá. To mi nehrozí, ale majú môj obdiv. Chcel by som vedieť, či majú nejaké sny. Nezapadnú na ne, keď sa prebudia? Neuletia im preč? Medvede mi nejdú z hlavy. A potom zrazu odkiaľsi príplachtí orol a krúži nad medvedicou s mláďatami, akoby ich mal chrániť, bdiť nad nimi. Začínam tušiť, o čom bude môj film.

Predtucha budúceho filmu

► **Roberta Tóthová** (absolventka scenáristiky na FTF VŠMU)

Vznik filmu je náročný proces, o tom niet pochýb. Dá sa to stroho skonštatovať, ale čo sa za tým skrýva? Ak je niečo náročné, žiada si to podrobnejší pohľad, ktorý môže byť o to zaujímavejší. V mesačníku **Film.sk** spúšťame nový seriál, v ktorom počas roka prevedieme čitateľov rôznymi fázami tvorby a výroby filmu až po jeho verejnú prezentáciu. Začíname prvým krokom – námetom.

Na počiatku každého filmu bolo, je aj bude „božie“ slovo scenáristu. Základom je nápad, ku ktorému sa autor dostáva často nedopatrením. Niekedy musí, inokedy môže, no vždy chce dať svojej vízii formu. Nápad naštartuje tvorivú produktivitu. A z autora by malo sálať nákazlivé zaniehanie, veď jeho námet môže odštartovať proces výroby konkrétnych obrazov a zvukov budúceho filmu, ktorý spojí množstvo tvorivých síl. „*Jediný problém je nájsť tú jednu vec, ktorá by odštartovala celý proces. Je toľko možností. Neviete, ktorá je tá najlepšia,*“ uvažuje o kreativite český scenárista a pedagóg Jan Fleischer a vzápätí svoj skepticizmus vyvracia slovami: „... v skutočnosti môžete začať čímkoľvek. Čímkoľvek, čo vás zaujíma, týka sa vás to alebo núti sa smiať. Môže to byť niečo, čo ste prežili alebo o čom ste sa doočuli.“

Podľa jedného z najosbitejších súčasných režisérov Davida Lyncha sú myšlienky ako ryby. Ak chceme chytať tie malé, môžeme zostať v malej vode, no ak chceme ísť po skutočne Veľkej rybe, musíme ísť do neprebádaných hĺbín. Odhliadnuc od Lynchovej viery v transcendentno, z ktorého čerpá tvorivú energiu, vystihol údel umelca a počiatkové štádium tvorby veľmi jednoduchou radou: „*Musíte sa naučiť chytať myšlienky.*“ Silný nápad umelca prenasleduje. Postupne pridáva prvky, spája motívy, v hlave sa mu začne odvíjať dej, zbadá postavu, vidí ju v komplexnom svete. V prvom rade je dôležité presvedčiť sám seba, že látka má potenciál a je dostatočne dôležitá, aby bola predmetom takého vyčerpávajúceho a náročného procesu, akým

je výroba filmu. V momente, keď uverí sám sebe, má jednu bitku vyhratú a tvorivá energia ho ženie do ďalších súbojov. Autor bude potrebovať spolupracovníkov a to si vyžaduje presvedčivé argumenty. Verbálnym formulovaním pomáha čoraz lepšie konkretizovať a osvetliť svoj zámer, a to aj sám sebe.

Všetky vízie a plány, ktoré načrtávajú tvar budúceho filmu, sú formulované vo filmovom námete. Nejde však o podmienku, niekomu stačí, že si myšlienky utrasie v hlave, bez potreby ich slovného zhmotnenia, a púšťa sa rovno do prípravy scenára. Je však dobré, ak si scenárista pred touto „samurajskou“ cestou ujasní ťažiskové elementy a zoznámi sa so zázemím a s povahou svojich postáv. Námet je začiatkom a začiatky nikdy nie sú jednoduché. Túto fázu však sprevádza aj prívad nadšenia a kreativity, autor sa zo svojho „embrya“ teší, postupne ho kŕmi a ono narastá. Príbúdajú problémy, ktorým musí čeliť, otázky, ktoré si nie vždy dokáže zodpovedať. Je to boj – krásny a ťažký zároveň –, keď sa snaží presadiť pre zárodok budúceho filmu právo na „narodenie“.

„*Pre študentov scenáristiky sa tvorba námetu občas stáva až strasíakom,*“ poznamenáva dramaturgička a pedagogička Dagmar Ditrichová. „*Na začiatku totiž obvykle vychádzajú z dosť neurčitých predstáv. Zvyčajne sa ocitnú pred naliehavou dilemou, o čom a ako rozprávať, ktorú z množstva možností a variácií vybrať. Scenárista musí uveriť, že tá téma je teraz a tu pre publikum dôležitá.*“

Autor sa pri zbere materiálu musí stať zvedavým

bádateľom, o všetko sa zaujímať. Jeden zo scenáristov filmu *Kandidát* Peter Balko opisuje zber materiálu k pripravovanému filmu *SchengenStory* ako avantúru, na ktorej začiatku nevedeli presne, aký bude výsledok. „*V lete 2013 mi zavolała producentka Wanda Adamik Hrycová, že by chcela robiť film zo slovensko-ukrajinskej hranice. To bolo všetko, čo sme na začiatku mali. S touto oblasťou sa však vynáralo veľké množstvo tém, ako pašovanie tovaru, prevádzanie ľudí, konflikty na Ukrajine, rusnácka komunita či samotný život pri hranici, ktorá oddeľuje Úniu od východnej Európy. Chodili sme po hraničných priechodoch, po Ukrajine, počúvali sme miestne príbehy ľudí, policajtov i colníkov, jedli sme šašlik a pirohy, pili sme v krčmách ako dúhy, pretože inak sa nedalo, a nakoniec sme sa vrátili s konceptom, ktorý postupne prerástol do príbehu celovečerného filmu. Vzhľadom na to, že nás Audiovizuálny fond podporil, verím, že v našom projekte videli to, čo som od začiatku považoval za najdôležitejšie – dobrý príbeh a dobrú tému.*“

„*Téma sa stane hlavnou navigáciou, sama si, vypýta svoje postavy, situácie, konflikt, stavbu, žánrové ladenie – teda vhodnú formu,*“ hovorí Ditrichová a pripomína, čo by mal námet obsahovať. „*Stručné miniportréty hlavných a niektorých vedľajších postáv s ich menom, vekom, profesiou, rodinným zázemím, vlastnosťami, motiváciou či vnútornou dilemou prepájajú úvodnú autorskú explikáciu s najdôležitejšou časťou každého námetu – so základnou dejovou kostrou, ktorá musí byť vyzprávaná stručne, prehľadne a vymotivovane. Práve prekvapivý záver, vychádzajúci prirodzene z fabuly, vzťahov a charakterov, precizuje tému a mal by byť v súlade so scenáristovým zámerom. Informácia o žánrovom ladení či prípadných formálnych špecifikách budúceho scenára, pripojená na koniec, skompletizuje optimálnu podobu námetu. Námet nemusí byť dlhý, radšej nech je presný, konkrétny, nápaditý a dobre sformulovaný. Bez slovného balastu, všeobecných, náfuknutých fráz, klišé a významových približností. Najcennejší je však na každom námete jeho základný nápad – tematický, fabulačný alebo charakterový.*“ No ani dodržanie všetkých spomínaných bodov či nájdenie nápaditých riešení nie je zárukou kvalitného filmu. „*Námet je často iba akousi, mačkou vo vreci'... Podstatnou sa stáva až kvalita a originalita literárneho scenára,*“ konštatuje Dagmar Ditrichová.

Kým na škole je študent scenáristiky „absolútnym autorom“ a na dielo má vplyv nanajvýš pedagóg či dramaturg, v praxi je situácia pomerne odlišná. „*Úprimne povedané, žiaden z filmov, na ktorých som sa doteraz profesionálne podieľal, nevznikol z mojej iniciatívy a myslím, že množstvo scenáristov má podobnú skúsenosť,*“ hovorí Peter Gašparík, spoluautor scenára filmu *Zlo* alebo snímky *Čistič*, ktorá je v procese výroby a jej premiéra je plánovaná na tento rok. Oba filmy pripravoval Gašparík s režisérom Petrom Bebjakom. „*V prípade mojej spolupráce s Petrom Bebjakom aj v prípade práce na viacerých krátkych filmoch ma režiséri oslovili s nápadom, z ktorého sme vystavali príbeh, takže námet sme vytvorili spoločne. Nemyslím si, že je taký postup pravidlom, ale určite súvisí s potrebou našich režisérov podieľať sa autorsky na všetkých fázach filmovej tvorby.*“ Peter potvrdzuje, že aj námet, ktorý je vo svojej podstate polotovarom, sa dá poňať invenčne a dá sa ním autorsky predstaviť. „*Keďže námet píšem prakticky vždy len na prezentačné účely, snažím sa, aby bol na jeho malej ploche čitateľný príbeh, úlohy postáv v ňom a primárne poslstvo. Ak je rozprávanie špecifické svojou formou, snažím sa naznačiť aj tú. Jeden z mojich aktuálnych projektov koketuje s členením klasickej tragédie, námet som teda rozdelil na päť odstavcov, zodpovedajúcich jej piatim dejstvám. Ak je to možné, snažím sa navyše štylistikou textu odrážať plánovanú atmosféru filmu... Znie to možno ako zbytočná alchymia a je mi jasné, že také postupy nie sú vždy dešifrovateľné, ale ja píšem aj námet pre ideálneho diváka alebo čitateľa – a toho podceňovať netreba.*“

Peter Balko dopĺňa, že obsahom dobrého námetu by mala byť istá dávka tajomna, mal by vyvolať zvedavosť, nedečaknosť, položiť otázky, na ktoré odpovie až scenár. „*Na úplnom začiatku je drobný fragment – veta, obraz, novinový článok, hudba, farba, motív, čokoľvek. Spočiatku to vôbec nedáva zmysel, je to chaos. Ten zmysel treba vybudovať, vypestovať ako strom, obklopiť príbehom, témou, postavami, atmosférou.*“ A keď má scenárista toto všetko v hrsti, môže sa pustiť do ďalšej fázy prípravy literárneho scenára, ktorou je obvykle scénosled, filmová poviedka či treatment. ▲

MILAN LASICA

► **Pavla Rachelová** (absolventka audiovizuálnych štúdií na FTF VŠMU v Bratislave)

Dramatik, prozaik, textár, spevák, glosátor, herec, režisér, humorista a moderátor. Jeden z najvšestrannejších divadelných umelcov a mimoriadny profesor inteligentného humoru. Pointológ a brilantný improvizátor. Milan Lasica oslavuje 75 rokov.

Milan Lasica vyštudoval dramaturgiu na VŠMU a od začiatku 60. rokov stvárnil mnoho postáv vo filmoch a v televíznych inscenáciách či seriáloch. Medzi jeho známejšie filmové spolupráce patria *Sladké hry minulého leta* (r. J. Herz), *Srdečný pozdrav ze zeměroule* (r. O. Lipský), *Tři veteráni* (r. O. Lipský), *Utekajme, už ide!* (r. D. Rapoš), *Vážení přátelé, ano* (r. D. Klein), *Hanele* (r. K. Kachyňa). Najnovšie ho môžete vidieť v snímke *Rukojemník* (r. J. Nvota) a predstaví sa aj v pripravovanom filme Ondreja Šulaja *Agáva*. So Satinským sa Lasica tvorivo podieľal aj na dialógoch jednej z divácky naj-

úspešnejších slovenských komédií *Pacho, hybský zbojník* (r. Martin Tápák).

„Milan? CLASSICA!“ Tento bonmot Borisa Filana mnohé vystihuje. Domnievame sa, že Lasicova tvorba je čitateľom *Film.sk* natoľko známa, že môžeme skúsiť profilovať jubilanta cez postrehy jeho známym, kolegom a priateľom.

Scenárista a herec Zdeněk Svěrák, otec nepochybne najvýznamnejšieho Čecha Járu Cimrmana, vidí Milana Lasicu ako Dona Quijota, „ktorého opustil jeho Sancho. Nie je to však rytier smutnej postavy, ale posmutnenej duše. Pripadá mi, že so sebou nosí humor ako štít, ktorým chráni seba i nás pred melanchóliou a úzkosťou. Ako herca ho mám rád pre civilizmus a umenie zahadzovať pointy tak, aby sme si ich sami našli. Ako režisér mi imponuje pokojom a čistotou štýlu. Páči sa mi tiež, že zostal Čechoslovákom bez ohľadu na to, že taký štát už nie je. Páči sa mi tiež, že býva rád lenivý.“

Slovenský herec Boris Farkaš navrhuje, aby sa na Slovensku začala udeľovať pozlátená soška najvšestrannejšieho divadelného umelca. Volať by sa mala MILAN! Farkaš je zároveň skalopevne presvedčený, že by Milan Lasica dostával „samého seba“ ešte pekných pár rokov.

Režisér Juraj Nvota vysvetľuje, že v divadelnej histórii tečú dva prúdy. V tom prvom, skutočne autorskom, je Sofokles, Shakespeare, Molière, V+W, Štepka a povestná značka L+S. Druhý prúd sa snaží autorsky prečítať v cudzích hrách to, čo sám nie je schopný napísať.

Bolek Polívka pasuje Milana Lasicu za objavený exemplár skoro už vymretého druhu comicus intellectualis Milanicholicus Clasicus.

No a český herec a moderátor Jan Kraus vidí oslávenca takto: „Zaujímavé na ňom je, že podstatnú časť svojho úspechu, postaveného predovšetkým na inteligentnom humore, si vybuďoval a získal v období hromadnej blbosti. Pohyboval sa na vzácnnej hrane slobody v období našej neslobody. Žánrom, ktorý je väčšinou menšinový, pretože kladie požiadavky na inteligenciu a vedomosti, si prekvapivo získal väčšinový úspech. (...) Milan Lasica je jedna z veľmi vzácných výnimiek muža, ktorý sa neponáhľa, no napriek tomu je väčšinou v cieľi prvý.“

POZNÁMKA: Citované pasáže pochádzajú z knihy 70 rokov © LASICA, zostavil Svetozár Okrucký, vydal PT Marečnin, Bratislava 2010.

Záber z filmu *Utekajme, už ide!* ■ FOTO: archív SFÚ

Keď verejnoprospešné práce nazývali jarným upratovaním

► Milan Černák

Filmové týždenníky ako žáner spravodajského filmu sú dnes vzácnosťou. Na Slovensku sa o ne vo svojich zbierkach stará Slovenský filmový ústav (SFÚ), ktorý ich v spolupráci so spravodajskou televíziou TA3 uvádza v jej programe. V mesačníku *Film.sk* ich čitateľom približuje Milan Černák, ktorý pôsobil ako dramaturg a režisér *Spravodajského filmu*.

„Čo žije naša zem, zvädzajú tatranské snehy rok čo rok boj s jarným slnkom a vody z nich sa valia do rovín. Pred desiatimi rokmi osvietili ručaje lúče slobody. Vlny tokov ešte ani len nestihli prekonať stovky kilometrov k brehom Dunaja, keď aj ta, do hlavného mesta zeme, doniesli sovietski hrdinovia na pancieroch delových člnov kýženú slobodu. Radosť kypela v uliciach. Slzy vojnového strádania sa zmienili v slzy šťastia.“ Takto pateticky a v romantických prímeroch sa prihovráľal spíker divákovi filmovej reportáže z XI. zjazdu KSS. A obraz na plátne tomu zodpovedal (Týždeň vo filme č. 18). Zábery zo zjazdu už boli romantické menej, patetické dosť. Najmä v prejave prvého tajomníka Karola Bacílka, keď nenapodobiteľnou českoslovenčinou hovoril o budovaní socializmu.

Také bolo vyvrcholenie jari roku 1955. Ešte predtým školáci zbierali snežienky, družstevníci sa pustili do jarných prác a státisíce občanov dobrovoľne skrášľovali okolie svojich bydlísk v rámci celonárodného „jarného upratovania“ (č. 14).

Za päť dní sa zozbieralo trištvrte milióna podpisov pod výzvu Svetovej rady mieru proti remilitarizácii západného Nemecka (č. 11)! A za každým podpisom bol čin, záväzok, prekročenie plánu. Aj zníženie cien, už štvrté, prijali pracujúci spontánne a s radosťou (č. 15).

Keď sa zväzáci z bratislavského Závodu mieru dozvedeli, že v českom pohraničí „neobrobená, ladom ležiaca pôda čaká“ (č. 13), ihneď zorganizovali vyše tisíc dobrovoľníkov, ktorí sa tam na niekoľko týždňov vydali zakladať budúcu úrodu.

Pre športových fanúšikov budú nezabudnuteľným zážitkom reportáže zo zápasov Československa proti Kanade a Švédsku na MS v hokeji (č. 12 a 13). Okrem hviezd Bartoňa, Záborského a ďalších uvidia v akcii fenomenálneho Vlastimila Bubníka (skončil minulý mesiac), ktorý reprezentoval krajinu nielen v hokeji, ale aj vo futbale. Dnes čosi nepredstaviteľné! Stojí za to si to pozrieť... A ako bonus uvidíte na prvom zimnom kolektívnom prechode tatranských hrebeňov neskoršie stálice slovenského horolezectva, ako boli Kelle, Psotka, Puškáš.

Nový model terénnej škodovky prekonal v skúšobnej jazde americký džíp a ko-byľky v severnej Afrike zničili celú úrodu (č. 14).

Dve aktuálne poznámky na záver: pri výročí Jána Hollého (č. 14) sa (jeho) Svätopluk ešte nenazýva kráľom, „iba“ vládárom Veľkomoravskej ríše. A bodka: slávnostnou estrádou pre staviteľov otvorili PKO v Bratislave (č. 17) – nuž, vari je ozaj načase ho zbúrať... ▲

FILMOVÉ TÝŽDENNÍKY NA TA3 – FEBRUÁR 2015

- 7. 2. – 13.30 hod. – Týždeň vo filme 11/1955 a 12/1955 (repríza 8. 2. o 15.30 hod.)
- 14. 2. – 13.30 hod. – Týždeň vo filme 13/1955 a 14/1955 (repríza 15. 2. o 15.30 hod.)
- 21. 2. – 13.30 hod. – Týždeň vo filme 15/1955 a 16/1955 (repríza 22. 2. o 15.30 hod.)
- 28. 2. – 13.30 hod. – Týždeň vo filme 17/1955 a 18/1955 (repríza 1. 3. o 15.30 hod.)

Zmena programu vyhradená!

KINO LUMIÈRE
VO FEBRUÁRI:

Zo všetkého niečo

Februárový program Kína Lumièrè opäť poskytuje okrem aktuálnych distribučných titulov aj archívne filmy. Mať možnosť vidieť ich na plátne je dôležitá súčasť kultúrneho spektra, je to prejav potreby prezentovať históriu filmového média a kultúry v celej jej šírke.

Vo februárovom programe kina nájdete filmy Chaplina, Buñuela, Hitchcocka, Claira, Carného, Wajdu, Altmana, Leana, z českých a slovenských titulov sú to filmy Martina Friča, Otakara Krivánka, Ela Havettu a Juraja Herza. Je to prechádzka filmovou históriou, z ktorej by som upozornila na film *Denník komornej*, prvý spoločný film Luisa Buñuela a Jeana-Clauda Carrièra, s krásnou Jeanne Moreau v hlavnej úlohe. Táto adaptácia známeho francúzskeho románu je plná jemného zvädzania, fetišov, (ne)nápadných prejavov manipulácie, ovplyvnených Buñuelovým spôsobom rozprávania, a všadeprítomného tajomstva, ktoré prerastajú do vrážd a surovosti. Film, ktorého dej sa odohráva v tridsiatych rokoch minulého storočia, sa, samozrejme, nevyhýba ani politickým postojom a silne poukazuje na nebezpečenstvo nacionalizmu a antisemitizmu.

Milovníkom žánrových filmov dávam do pozornosti americký horor *Prichádza Satan!* (*The Omen*) režiséra Richarda Donnera. Film sa stal okamžite kultovým, bol citovaný v iných snímkach tohto žánru a ocenený Oscarom za hudbu. Spoločný zážitok z klasiky filmového žánru je pre mňa dostatočným lákadlom.

Zo súčasnej distribučnej ponuky odporúčam z programu Kína Lumièrè film *Mami!*. Novinka mladého kanadského režiséra, scenáristu, strihača Xaviera Dolana (má len 25 rokov) je zaujímavá nielen svojím formátom (1 : 1), ale aj témou materstva, kamarátstva, hereckými výkonmi a hudbou. Film prirodzene a s ľahkosťou osciluje medzi psychologickou drámou, komédiou a experimentom s romantickými retroodkazmi na videoklipovú kultúru. Viac neprezradím, ale určite sa oplatí navštíviť jednu z kinosál.

Z filmov, ktoré som nevidela alebo som nemala možnosť pozrieť si ich na veľkom plátne, by som si vybrala tituly *Neskorá jar* od klasika japonskej kinematografie Jasudžira Ozua, krátke filmy Ela Havettu alebo *Puto najsilnejšie* od Davida Leana. Filmová novinka *Fizil!* režiséra Quentina Dupieuxa si pozriem počas 4. ročníka Zimných 4 živlov s témou (ne)ZMYSLY, ktorý bude koncom februára v Bankej Štiavnici. ▲

Prichádza Satan! • archív SFÚ

KINO
LUMIÈRE

odporúča riaditeľka
filmového seminára 4 živlov
Daniela Chlapíková

KINO
SLOVENSKEHO
FILMOVÉHO
ÚSTAVU

ŠPITÁLSKA UL. 4
BRATISLAVA

PROGRAM

Kino Lumièrè – Kino Slovenského filmového ústavu / Špitálska 4, Bratislava

► www.navstevnik.sk ► www.aic.sk/kinolumiere

► 1. 2.
Birdman, r. A. G. Inárritu, USA, 2014, 119' (D) {Zlatý glóbus 2015} (16.00, K1)
Rukojemník, r. J. Nvota, SR/ČR, 2014, 109' (D) < Slovenské kino (16.00, K2)
Neskorá jar, r. J. Ozu, Jap., 1949, 108' (~) < Vlak zvaný film (18.00, K2)
Mami!, r. X. Dolan, Kan., 2014, 134' (D) (18.15, K1)
35 panákov rumu, r. C. Dennis, Fran./Nem., 2008, 100' (~)
< Vlak zvaný film (20.30, K2)
Fizil!, r. Q. Dupieux, Fran./USA, 2013, 85' (D) < premiéra (20.45, K1)

► 2. 2.
Fizil!, r. Q. Dupieux, Fran./USA, 2013, 85' (D) < premiéra (17.00, K1)
Zanikajúci starý svet, r. různí, Českos., 1960 – 1981, 91' (~)
< Filmotéka (18.15, K2)
Rukojemník, r. J. Nvota, SR/ČR, 2014, 109' (D) < Slovenské kino (18.45, K1)
Mami!, r. X. Dolan, Kan., 2014, 134' (D) (20.15, K2)
Birdman, r. A. G. Inárritu, USA, 2014, 119' (D) {Zlatý glóbus 2015} (20.45, K1)

► 3. 2.
Mami!, r. X. Dolan, Kan., 2014, 134' (D) (18.00, K1)
Sladké hry minulého leta, r. J. Herz, Českos., 1969, 65' (~) < Filmotéka < Slovenské kino (18.15, K2)
Fizil!, r. Q. Dupieux, Fran./USA, 2013, 85' (D) < premiéra (20.00, K2)
Birdman, r. A. G. Inárritu, USA, 2014, 119' (D) {Zlatý glóbus 2015} (20.30, K1)

► 4. 2.
Fizil!, r. Q. Dupieux, Fran./USA, 2013, 85' (D) < premiéra (17.30, K1)
Človek beštia, r. J. Renoir, Fran., 1938, 100' (D) < Vlak zvaný film (18.00, K2)
Chlapčensvo, r. R. Linklater, USA, 2014, 166' (D) {Zlatý glóbus 2015} (19.30, K1)
Rukojemník, r. J. Nvota, SR/ČR, 2014, 109' (D) < Slovenské kino (20.00, K2)

► 5. 2.
Zázraky, r. A. Rohrwacher, Tal./Švaj., 2014, 110' (D) < premiéra (18.00, K1)
Krajina po bitke, r. A. Wajda, Poľ., 1970, 100' (~) < Filmotéka (18.15, K2)
Chlapčensvo, r. R. Linklater, USA, 2014, 166' (D) {Zlatý glóbus 2015} (20.10, K1)
Salto Mortale, r. A. Žigová, SR/USA, 2014, 74' (D) < Slovenské kino (20.30, K2)

► 6. 2.
Rukojemník, r. J. Nvota, SR/ČR, 2014, 109' (D) < Slovenské kino (16.00, K2)
Birdman, r. A. G. Inárritu, USA, 2014, 119' (D) {Zlatý glóbus 2015} (16.30, K1)
Na titulnej strane, r. B. Wilder, USA, 1974, 100' (~) < Filmotéka (18.15, K2)
Imaginárne lásky, r. X. Dolan, Kan., 2010, 97' (~) (20.15, K2)
Zázraky, r. A. Rohrwacher, Tal./Švaj., 2014, 110' (D) < premiéra (20.30, K1)

► 7. 2.
Rukojemník, r. J. Nvota, SR/ČR, 2014, 109' (D) < Slovenské kino (15.00, K2)
Birdman, r. A. G. Inárritu, USA, 2014, 119' (D) {Zlatý glóbus 2015} (16.00, K1)
Návrat do horiaceho domu, r. A. Grusková, SR, 2014, 70' (D)
< Slovenské kino (17.00, K2)
Zázraky, r. A. Rohrwacher, Tal./Švaj., 2014, 110' (D) < premiéra (18.10, K1)
Denník komornej, r. L. Buñuel, Fran./Tal., 1964, 93' (~) < Filmotéka (18.15, K2)
Mami!, r. X. Dolan, Kan., 2014, 134' (D) (20.15, K1)
Grandhotel Budapešť, r. W. Anderson, VB/Nem., 2014, 100' (D)
{Zlatý glóbus 2015} (20.30, K2)

► 8. 2.
Rukojemník, r. J. Nvota, SR/ČR, 2014, 109' (D) < Slovenské kino (16.00, K1)
Opri rebrik o nebo, r. J. Ševčíková, ČR, 2014, 119' (D) (16.00, K2)
Smrť šitá na mieru, r. M. Holý ml., Českos., 1979, 83' (~) < Filmotéka
< Slovenské kino (18.15, K2)
Zázraky, r. A. Rohrwacher, Tal./Švaj., 2014, 110' (D) < premiéra (18.30, K1)
Leviatan, r. A. Zviagincaev, Rus., 2014, 140' (D) {Zlatý glóbus 2015} (20.00, K2)
Mami!, r. X. Dolan, Kan., 2014, 134' (D) (20.30, K1)

► 9. 2.
Fizil!, r. Q. Dupieux, Fran./USA, 2013, 85' (D) < premiéra (18.00, K1)
Deň začína, r. M. Carné, Fran., 1939, 85' (~) < Filmotéka (18.15, K2)

Leviatan, r. A. Zviagincaev, Rus., 2014, 140' (D) {Zlatý glóbus 2015} (20.00, K2)
Zázraky, r. A. Rohrwacher, Tal./Švaj., 2014, 110' (D) < premiéra (20.30, K1)

► 10. 2.
Mami!, r. X. Dolan, Kan., 2014, 134' (D) (18.00, K1)
Otec ma zderie tak, či tak..., r. O. Krivánek, Českos., 1980, 80' (~)
< Filmotéka < Slovenské kino (18.15, K2)
Vina vs. breh, r. M. Štrba, SR/ČR, 2014, 88' (D) < Slovenské kino (20.00, K2)
Zázraky, r. A. Rohrwacher, Tal./Švaj., 2014, 110' (D) < premiéra (20.30, K1)

► 11. 2.
Ani tiň podzorenia, r. A. Hitchcock, USA, 1942, 104' (~)
< Vlak zvaný film (18.00, K2)
Zázraky, r. A. Rohrwacher, Tal./Švaj., 2014, 110' (D) < premiéra (18.15, K1)
Comeback, r. M. Remo, SR, 2014, 85' (D) < Slovenské kino (20.15, K2)
Mami!, r. X. Dolan, Kan., 2014, 134' (D) (20.30, K1)

► 12. 2.
Nanuk, človek primitívny, r. R. Flaherty, USA/Fran., 1922, 48' (~)
< Filmový kabinet (18.00, K2)
Vždy možno začať, r. J. Lacko, Českos., 1961, 82' (~) < Filmotéka
< Slovenské kino (18.15, K1)
Kukuričný ostrov, r. G. Ovašvili, Gruz./Nem./Fran./ČR/Kaz., 2014, 100' (D)
< premiéra (20.00, K1)

► 13. 2.
Fizil!, r. Q. Dupieux, Fran./USA, 2013, 85' (D) (16.15, K1)
Ida, r. P. Pawlikowski, Poľ./Dán., 2013, 80' (D) {Európsky film roka 2014} (16.30, K2)
Kmeň, r. M. Slabošpyckyj, Ukr., 2014, 130' (D) {Európske filmové ceny 2014 – FIPRESCI} (18.00, K1)
Bezstarostná jazda, r. D. Hopper, USA, 1969, 91' (~) < Filmotéka (18.15, K2)
Vina vs. breh, r. M. Štrba, SR/ČR, 2014, 88' (D) < Slovenské kino (20.00, K2)
Kukuričný ostrov, r. G. Ovašvili, Gruz./Nem./Fran./ČR/Kaz., 2014, 100' (D)
< premiéra (20.30, K1)

► 14. 2.
Ida, r. P. Pawlikowski, Poľ./Dán., 2013, 80' (D) {Európsky film roka 2014} (16.00, K1)
Návrat do horiaceho domu, r. A. Grusková, SR, 2014, 70' (D)
< Slovenské kino (17.00, K2)
Kmeň, r. M. Slabošpyckyj, Ukr., 2014, 130' (D) {Európske filmové ceny 2014 – FIPRESCI} (18.00, K1)
Divoká planéta, r. R. Laloux, Fran./Českos., 1973, 66' (~) < Filmotéka (18.15, K2)
Vina vs. breh, r. M. Štrba, SR/ČR, 2014, 88' (D) < Slovenské kino (20.00, K2)
Kukuričný ostrov, r. G. Ovašvili, Gruz./Nem./Fran./ČR/Kaz., 2014, 100' (D)
< premiéra (20.30, K1)

► 15. 2.
Vina vs. breh, r. M. Štrba, SR/ČR, 2014, 88' (D) < Slovenské kino (16.00, K2)
Ida, r. P. Pawlikowski, Poľ./Dán., 2013, 80' (D) {Európsky film roka 2014} (16.30, K1)
Kukuričný ostrov, r. G. Ovašvili, Gruz./Nem./Fran./ČR/Kaz., 2014, 100' (D)
< premiéra (18.00, K1)
Deväť kruhů pekla, r. M. Muchna, Českos., 1987, 127' (~) < Filmotéka (18.15, K2)
Mami!, r. X. Dolan, Kan., 2014, 134' (D) (20.00, K1)
Návrat do horiaceho domu, r. A. Grusková, SR, 2014, 70' (D)
< Slovenské kino (20.30, K2)

► 16. 2.
Mami!, r. X. Dolan, Kan., 2014, 134' (D) (18.00, K1)
Zanikajúci starý svet, r. různí, Českos., 1960 – 1981, 91' (~) < Filmotéka (18.15, K2)
Návrat do horiaceho domu, r. A. Grusková, SR, 2014, 70' (D)
< Slovenské kino (20.00, K2)

Kukuričný ostrov, r. G. Ovašvili, Gruz./Nem./Fran./ČR/Kaz., 2014, 100' (D)
 < premiéra (20.30, K1)

► 17. 2.

Bež, chlapče, bež, r. P. Danquart, Pol./Nem./Fran., 2013, 112' (D)
 < EuroFilmClub (18.00, K1)

Brezový háj, r. A. Wajda, Pol., 1970, 91' (~) < Filmotéka (18.15, K2)

Kukuričný ostrov, r. G. Ovašvili, Gruz./Nem./Fran./ČR/Kaz., 2014, 100' (D)
 < premiéra (20.15, K1)

Mami!, r. X. Dolan, Kan., 2014, 134' (D) (20.30, K2)

► 18. 2.

Bitka o kolajnice, r. R. Clément, Fran., 1946, 83' (b) < Vlak zvaný film
 (18.00, K2)

Kukuričný ostrov, r. G. Ovašvili, Gruz./Nem./Fran./ČR/Kaz., 2014, 100' (D)
 < premiéra (18.15, K1)

Rukojemník, r. J. Nvota, SR/ČR, 2014, 109' (D) < Slovenské kino (20.00, K2)

Yessongs, r. P. Neal, VB, 1975, 72' (b) < Music & Film (20.30, k1)

► 19. 2.

Divoké historky, r. D. Szifron, Arg./Špan., 2014, 122' (D) < premiéra (17.30, K1)

Gosford Park, r. R. Altman, VB/USA/Nem., 2001, 131' (~) < Filmotéka
 (18.15, K2)

Divoké historky, r. D. Szifron, Arg./Špan., 2014, 122' (D) < premiéra (20.00, K1)

V tichu, r. Z. Jiráský, SR/ČR, 2014, 84' (D) < Slovenské kino (20.45, K2)

► (ZMENA PROGRAMU VYHRADENÁ!)

Program kina po 19. 2. bude zverejnený počas februára
 na www.aic.sk/kinolumiere a www.navstevnik.sk.

pozn.: (~) – projekcia z 35 mm kópie / (D) – digitálne projekcie /
 (d) – projekcia z DVD nosiča / (b) – projekcia z blu-ray nosiča

Digitalizáciu Kina Lumière finančne podporil Audiovizuálny fond
 v rámci komplexného projektu, realizovaného vďaka finančnej podpore
 predsedu vlády Slovenskej republiky.

FEBRUÁR 2015

3. 2. 1940 **Milan Lasica** – herec

6. 2. 1930 **Anton Gendiar** – umelecký maskér
 (zomrel 23. 2. 2005)

7. 2. 1945 **Tatjana Balkovicová**
 – kostýmová výtvarníčka

8. 2. 1910 **Ján Hečko** – herec
 (zomrel 25. 2. 1983)

9. 2. 1930 **František Papp** – herec
 (zomrel 10. 1. 1983)

20. 2. 1935 **Jozef Mířkovič** – herec,
 pomocný režisér

21. 2. 1945 **Gabriel Halmó** – dramatik, dramaturg

25. 2. 1925 **Hana Kováčiková** – herečka
 (zomrela 25. 11. 2007)

26. 2. 1940 **Ali Brezovský** – hudobný skladateľ

28. 2. 1920 **Ladislav Vychodil** – scénograf
 (zomrel 20. 8. 2005)

zdroj: Kalendár filmových výročí 2015

▪ Interná publikácia Slovenského filmového ústavu (SFÚ)

► zostavila **Renáta Šmatláková**

FILMOVÉ FESTIVALY A PREHLIADKY NA SLOVENSKU V ROKU 2015

Festival Azyl – festival minútových a päťminútových filmov

(9. ročník, trvá počas celého roka na <http://nadacia.azyl.sk>)

Festival je členom Svetovej asociácie minútových filmov. Primárne sa zameriava na minútové filmy, ale má aj sekciu filmov do 5 minút. Novinkou tohto ročníka sú súťažné kategórie videoklipov a tanečných filmov. Filmy je možné prihlasovať od 1. 3. 2015 do 1. 9. 2015.

► **KONTAKT:** Nadácia Azyl, Panenská 13, 811 03 Bratislava

tel.: +421 2 59305723, e-mail: festival@azyl.sk (Erika Paulinská), <http://nadacia.azyl.sk>

Scandi – Severská filmová lekcija

(1. ročník, 14. – 18. 1. 2015, Bratislava a ďalšie slovenské mestá)

Ambíciou prehliadky Scandi je predstavenie severských filmových vibrácií. Severské krajiny sú príkladom kreativity, podnikavosti, schopnosti prežiť a umenia premeniť nevýhodu na zaujímavú skúsenosť. Krajiny severu, rovnako ako ich vlajky, tvoria napriek rozdielom vo farbách jeden pocity a kultúrny celok. Severská kinematografia je toho jednoznačným dôkazom. Dáni, Švédci, Nóri, Fini a Islandania ponúkajú viac ako sto filmov ročne, entuziasticky koprodujú, dokážu zorganizovať fungujúcu sieť škôl, kín, inštitúcií, festivalov. Ich kinematografia má oporu v kvalitnej a na export dobre pripravenej seriálovej televízii. Vítálny severský film sa dokáže moderne komerčne predať, ale i vyhrať „staré“ Benátky.

► **KONTAKT:** Film Europe Media Company, Matúškova 10, 831 01 Bratislava

tel.: +421 2 54650824, e-mail: info@filmeurope.eu (Lucia Gertli), www.filmeurope.sk

Filmový seminár 4 živly

(4. a 17. ročník, 20. – 22. 2. 2015 a 5. – 9. 8. 2015, Banská Štiavnica)

Filmový seminár 4 živly vznikol v roku 1999. Je jedným z mála vzdelávacích podujatí v oblasti audiovizuálneho na Slovensku i jednou z najstarších nesúťažných filmových prehliadok u nás. Je zameraný na kinematografiu, rôznorodosť jej foriem a médií. Seminár prináša celovečerné a krátke filmy, dokumenty, animované a 16 mm filmy, zároveň spoluporganizuje workshopy pre deti a mladých ľudí. Od roku 2012 sa organizuje zinná aj letná verzia seminára.

► **KONTAKT:** OZ štyri živly, Novackého 2, 841 05 Bratislava

tel.: +421 915 711880, +421 948 733633, e-mail: 4zivly@gmail.com (Daniela Chlapíková), www.4zivly.sk

Crème de la crème – Týždeň francúzskeho filmu

(2. ročník, 12. – 18. 3. 2015, Bratislava a ďalšie slovenské mestá)

Crème de la crème – Týždeň francúzskeho filmu je nová kultúrna akcia, ktorej cieľom je predstaviť počas jedného týždňa zaujímavé francúzske filmy posledného obdobia (víťazné filmy z festivalov, žánrové tituly, experimenty, distribučné premiéry atď.). Táto nesúťažná prehliadka je určená pre bežného diváka, nielen pre cinefilov a klasických festivalových návštevníkov.

► **KONTAKT:** Film Europe Media Company, Matúškova 10, 831 01 Bratislava

tel.: +421 2 54650824, e-mail: info@filmeurope.eu (Lucia Gertli), www.filmeurope.sk

Febiofest 2015 – medzinárodný filmový festival

(22. ročník, Bratislava: 20. – 26. 3. 2015/Banská Bystrica, Košice, Kežmarok, Martin, Prešov, Trenčín, Prievidza, Trnava, Levice: 27. 3. – 16. 4. 2015)

Program Febiofestu je zameraný predovšetkým na slovenskú kinematografiu a na filmovú tvorbu susedných krajín. Zmyslom festivalu je syntéza progresívnych síl v súčasnej národnej kinematografii a vytvorenie priestoru na dialóg medzi reprezentantmi kinematografií krajín V4. Súčasťou programu je už tretí rok súťažná sekcia krátkych filmov krajín V4. Ďalšie sekcie sú zamerané na najnovšie trendy tohto regiónu a na archívne, profilové, retrospektívne programy či zvláštne uvedenia. Febiofest sa venuje aj detskému divákovi v sekcii Filmový kabinet detí. Filmy je možné prihlasovať do 30. 1. 2015.

► **KONTAKT:** Asociácia slovenských filmových klubov, Brnianska 33, 811 04 Bratislava

tel.: +421 2 54652018, +421 2 54652019, e-mail: asfk@asfk.sk (Silvia Dubecká), www.febiofest.sk

Ekotopfilm – Envirofilm 2015, medzinárodný festival filmov o trvalo udržateľnom rozvoji

(42. ročník, Bratislava, Banská Bystrica: 25. – 29. 5. 2015/Košice, Žilina: október 2015)

Medzinárodný festival filmov o trvalo udržateľnom rozvoji je svojou 42-ročnou tradíciou najstarším festivalom tohto druhu na svete. Ekotopfilm je súťažný festival, ktorý návštevníkom ponúka najnovšie a najzaujímavejšie dokumentárne filmy z celého sveta pre dospelé publikum, ako i pre deti vo forme Junior festivalu. Svojím posolstvom a zameraním spája verejný, súkromný a tretí sektor. Jeho hlavnými odbornými garantmi je 12 rezortov vlády. Festival sa tradične koná pod záštitou prezidenta Slovenskej republiky a pre všetkých divákov ponúka vstup zdarma. V roku 2015 sa Ekotopfilm prvý raz zlúči s Envirofilmom. Toto spojenie si dáva za cieľ vytvoriť silný, profesionálny, úspešný a obohacujúci festival pre všetkých divákov a účastníkov tohto kultúrno-spoločenského podujatia.

Filmy je možné prihlasovať do 15. 3. 2015.

► **KONTAKT:** Ekotopfilm, s. r. o., Zadunajská cesta 12, 851 01 Bratislava

tel.: +421 2 63530333, e-mail: ekotopfilm@ekotopfilm.sk (Jana Kadlečiková), www.ekotopfilm.sk, www.envirofilm.sk

Cineama – celoštátna postupová súťaž amatérskej filmovej tvorby

(23. ročník, 5. – 7. 6. 2015, Bratislava)

Amatérska filmová tvorba slovenských autorov rôznych vekových skupín, rôzneho tematického zamerania a rôznych žánrov. Ide o každoročne organizovanú celoštátnu postupovú súťaž, v ktorej autori prihlasujú svoje filmy najprv do základného – okresného kola, potom – ak uspejú – prechádzajú do krajského kola a následne do celoštátneho, ktoré sa uskutoční v júni v Nitre. Nižšie kolá sa konajú po celom Slovensku od marca do apríla. Každoročne je prihlásených viac ako 100 filmov. Súťaž nie je tematicky vymedzená, autori si obsah, tému a zameranie filmu vyberajú sami. Filmy je možné prihlasovať do 20. 4. 2015.

► **KONTAKT:** Národné osvetové centrum, Nám. SNP 12, 812 34 Bratislava

tel.: +421 2 20471245, e-mail: zuzana.skoludova@nocka.sk (Zuzana Školudová), www.nocka.sk

Animofest – medzinárodný festival animovaných filmov stredných škôl

(10. ročník, 11. 6. 2015, Bratislava)

Animofest je zameraný na filmy študentov stredných škôl. Zámerom festivalu je snaha poskytnúť študentom SSUŠ animovanej tvorby priestor na konfrontáciu s tvorbou študentov stredných škôl na Slovensku a vo svete, rozširovať povedomie o animovanej tvorbe v tejto vekovej kategórii, podporovať spoluprácu a výmenu skúseností na poli animovanej tvorby v medzinárodnom kontexte. Prezentácia filmov na Animofeste im dáva spätnú väzbu, ktorá je pre rozvoj ich talentu a ďalšej tvorby nevyhnutná. Festival sa koná každoročne. Filmy je možné prihlasovať do 1. 6. 2015.

► **KONTAKT:** SSUŠ animovanej tvorby, Animofest, Vlastenecké nám. 1, 851 01 Bratislava

tel.: +421 2 62411668, e-mail: uat@uat.sk (Zuzana Štochmalová), www.uat.sk

Medzinárodný festival lokálnych televízií

(21. ročník, 17. – 20. 6. 2015, Košice)

Každoročný Medzinárodný festival lokálnych televízií je jediný svojho druhu v Európe. Festival má niekoľko častí. V sekcii lokálne televízie, produkčné spoločnosti a mladí autori sa odovzdáva hlavná cena Zlatý žobrák. Druhou časťou je Košický filmový festival s výberom najzaujímavejších filmov z celej Európy, ktoré diváci v bežných kinách nenájdu. Napokon sa v rámci festivalu organizujú pracovné stretnutia a sprievodné kultúrne podujatia pod názvom Esencia Košíc. Filmy je možné prihlasovať do 17. 4. 2015.

► **KONTAKT:** Nadácia City TV, Medzinárodný festival lokálnych televízií, Jesenského 12, 040 01 Košice

tel.: +421 905 966649, e-mail: festival@festival.sk (Eva Dekanovská), www.festival.sk

Medzinárodný filmový festival Art Film Fest

(23. ročník, 19. – 26. 6. 2015, Trenčianske Teplice, Trenčín)

Art Film Fest ponúka mnohostranný priestor na prezentáciu diel najnovšej svetovej kinematografie, významných titulov filmovej histórie a v neposlednom rade bilančne rozsiahlu prehliadku snímok slovenského audiovizuálneho prostredia za ostatný rok. Festival sa bude konať bez prerušenia už 23. rok. Filmy je možné prihlasovať do 31. 3. 2015.

► **KONTAKT:** Forza/Art Film Fest, budova Omnipolis – 7. posch., Trnavská cesta 100/II, 821 04 Bratislava

tel.: +421 2 20855100, e-mail: info@artfilmfest.sk (Ivana Petriková), www.artfilmfest.sk

Medzinárodný festival animovaných filmov Fest Anča

(8. ročník, 24. – 28. 6. 2015, Žilina)

Fest Anča nie je iba klasickou prehliadkou filmov v kinosále, ale multimediálnym open-air podujatím, kde sú filmy dopĺňané živou hudbou, performance, workshopmi, seminármi, koncertmi a výstavou. Alternatívny priestor kultúrneho centra Stanica Žilina-Záriečie spoluplytvá navesednú atmosféru, kde sa prirodzene nadväzujú medzinárodné kontakty a zároveň búrajú múry medzi publikom a profesionálmi. O šiestich hlavných cenách Anča Award, Anča Student Award, Anča Music Video Award, Anča Kids Award, Anča Slovak Award a Anča Di Award rozhodujú trojčlenné medzinárodné poroty. Okrem jedinečného filmového programu sa počas festivalu odohráva aj industry program pre filmových profesionálov a game days – prednášky a diskusie o

hernom priemysle. Filmy je možné prihlasovať do 15. 3. 2015.

► **KONTAKT:** Fest Anča, International Animation Festival, Krížna 10, 811 07 Bratislava
tel.: +421 903 554595, e-mail: jana@festanca.sk (Jana Slezáková), www.festanca.sk

Bažant Kinematograf – letné filmové premietania pod holým nebom

(jún – september 2015, vyše 30 miest na Slovensku)

Bažant Kinematograf je putovná filmová prehliadka, ktorá sa koná od roku 2003. Počas letných mesiacov po celom Slovensku premieta z dvoch „retroautobusov“ vybavených na profesionálne premietanie 35 mm filmov päť slovenských a/alebo českých filmov. Projekcie sa konajú pod holým nebom, prevažne na námestiach v historických centrách väčších miest. Zastávky trvajú 4 až 5 dní a každý večer sa premieta jeden krátky a jeden celovečerný film. Podujatie predstavuje nové a pripomína aj staršie snímky. Vo všetkých prípadoch ide o tituly, ktoré už majú za sebou distribúciu v tradičných kinách. Vstup na všetky projekcie je voľný. Samostatná viactýždňová programová časť letných premietaní sa koná na Magio pláži v Bratislave a v Košiciach.

► **KONTAKT:** Kinematograf, s. r. o., Grösslingová 63, 811 09 Bratislava

tel.: +421 905 639429, e-mail: lubica@kinematograf.sk (Lubica Orechovská), www.kinematograf.sk

HAH (Hraný amatérsky humor) – celoslovenský festival krátkych humorných filmov (do 7 minút) s účasťou českých filmových amatérov

(25. ročník, 24. – 26. 7. 2015, Dolná Strehová)

Festival prezentuje krátke videofilmy zamerané na humor, spoločenskú satiru, paródiu a filmové gagy filmových amatérov zo Slovenska a Česka. Prehliadka filmov je súťažná, súběžne hodnotená divákmi aj porotou. Víťazi získavajú Zlatú, Striebornú a Bronzovú rúru. Počas podujatia bude vymedzený čas na sebarealizáciu amatérov pri tvorbe spoločného filmu. Tento rok sa filmoví amatéri a návštevníci kúpaliska pokúsia o získanie slovenského rekordu v najrýchlejšom nakrútení amatérskeho filmu, ktorý bude zapísaný do Knihy slovenských rekordov. Filmy je možné prihlasovať do 1. 7. 2015.

► **KONTAKT:** Hontiansko-ipeľské osvetové stredisko, Nám. A. H. Škultétyho 5, 990 01 Veľký Krťiš

tel.: +421 47 4831465, e-mail: hios@h-ios.sk, (Ivan Vredík), www.h-ios.sk, www.facebook.com/HAHfestival

Projekt 100 – putovná filmová a edukatívna prehliadka

(21. ročník, september 2015 – február 2016, približne 60 miest na Slovensku)

Projekt 100 je najväčšia putovná edukatívna prehliadka na Slovensku. Termín konania jej 21. ročníka sa oproti ostatným rokom predlží o dva mesiace. Projekt 100 predstavuje divákovi po celom Slovensku výber desiatich výnimočných filmových diel svetovej kinematografie, obohatený o krátke slovenské diela či špeciálne uvedenia. Podstatou prehliadky je prezentácia mimořadných filmov zo Zlatého fondu svetovej kinematografie v konfrontácii s najnovšími dielami tvorcov (vrátane slovenských), ktorí získavajú ocenenia na najprestížnejších filmových festivaloch, ako sú MFF Cannes, MFF Benátky, Berlinale a podobne.

► **KONTAKT:** Asociácia slovenských filmových klubov, Brnianska 33, 811 04 Bratislava

tel.: +421 2 54652018, e-mail: asfk@asfk.sk (Silvia Dubecká), www.asfk.sk

Medzinárodný filmový festival Cinematik Piešťany

(10. ročník, 10. – 15. 9. 2015, Piešťany)

MFF Cinematik Piešťany je etablované podujatie, ktoré svojim významom presahuje hranice Slovenska. Festival ponúka dve súťažné sekcie s medzinárodnými porotami a množstvo informatívnych sekcií, medzinárodné semináre, masterclassy a sprievodný program. Cinematik predstavuje medzinárodnú platformu na prezentáciu a propagáciu slovenského filmu, predovšetkým dokumentárneho. Od roku 2011 je členom prestížnej medzinárodnej siete festivalov a distribútorov Eye on Films, ktorá združuje 80 partnerov z celého sveta. Aktuálne patrí Cinematik medzi tri najväčšie festivaly na Slovensku. Filmy je možné prihlasovať do 15. 7. 2015.

► **KONTAKT:** Cinematik, s. r. o., Bitúnková 1453/23, 900 31 Stupava tel.: +421 948 445565,

e-mail: info@cinematik.sk (Tomáš Klenovský), www.cinematik.sk

Medzinárodná súťažná prehliadka amatérskej videotvorby VideoAma Martin – Memorál Jula Šprocha

(23. ročník, 11. – 12. 9. 2015, Martin)

Medzinárodná súťažná prehliadka amatérskej videotvorby sa koná každoročne. Víťazné snímky postupujú na Európsku súťaž CIMES (www.soundhunters.com), ktorá sa bude tento rok konať od 15. do 19. októbra v Banbury vo Veľkej Británii. Filmy je možné prihlasovať do 15. 8. 2015.

► **KONTAKT:** Slovenská spoločnosť elektronikov, Wolkrova 4, 851 01 Bratislava

tel.: +421 905 521989, e-mail: skse@skse.sk (Miro Kohút), www.skse.sk

Agrofilm – medzinárodný filmový festival s tematikou poľnohospodárstva a rozvoja vidieka

(31. ročník, 28. 9. – 2. 10. 2015, Lužianky)

Medzinárodný odborný filmový festival Agrofilm šíri poznatky vedy, výskumu, vývoja a praxe v oblastiach poľnohospodárstva, potravinárstva a výživy, lesného a vodného hospodárstva, ekológie a kvality života obyvateľstva. Uskutočňuje sa každoročne od roku 1984, s výnimkou roka 2012. Filmy je možné prihlasovať do 31. 7. 2015.

► **KONTAKT:** Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum (NPPC) – Výskumný ústav živočíšnej výroby, Hlohovecká 2, 951 41 Lužianky, tel.: +421 37 6546122, e-mail: huba@vuzv.sk, (Ján Huba), www.nppc.sk, www.agrofilm.sk

Be2Can – Veľké filmové festivalové echo

(2. ročník, 7. – 14. 10. 2015, Bratislava a ďalšie slovenské a české mestá)

Be2Can je prehliadka, ktorá prináša na Slovensko výber filmov z troch najvýznamnejších svetových filmových festivalov Berlinale, Benátky a Cannes. Be2Can predstavuje autorské, najmä európske filmy, reflektuje trendy súčasnej svetovej kinematografie a zároveň predpokladá jej ďalšie smerovanie. Zámerom podujatia je priniesť na Slovensko zmysluplnú, koncepčnú, modernú a divácky pritažlivú filmovú prehliadku. Hodnota troch A festivalov nespočíva iba vo filmoch, ale aj v makrodramaturgii festivalových sekcií. Ambíciou Be2Can je upozorniť aj na festivalovú politiku a preniknúť hlbšie do štruktúry dramaturgie týchto festivalov.

► **KONTAKT:** Film Europe Media Company, Matúškova 10, 831 01 Bratislava
tel.: +421 2 54650824, email: info@filmeurope.eu (Lucia Gertli), www.filmeurope.sk

Festival Áčko – celoslovenská súťažná prehliadka študentských filmov

(19. ročník, 14. – 17. 10. 2015, Bratislava)

Devätnásť ročník študentského festivalu Áčko je súťažná prehliadka študentských audiovizuálnych diel vytvorených po 15. 9. 2015. Prioritou festivalu je zabezpečenie vhodných podmienok na vytvorenie dialógu medzi začínajúcimi tvorcami a poukázanie na kvalitu diel týchto tvorcov. Festival chce vytvoriť program zaujímavý nielen pre študentov filmových škôl a ľudí z audiovizuálneho prostredia, ale aj pre laickú verejnosť. Študenti filmových škôl sa môžu tešiť na workshopy s hosťami z Česka, Rakúska a zo Slovenska. Taktiež by sme chceli predstaviť tvorbu študentov potenciálnym filmovým producentom a distribútorom na Slovensku. Premiétaním filmov z krajín mimo Európy chceme ukázať aj tvorbu mladých ľudí z rozdielnych kultúrnych prostredí. Filmy je možné prihlasovať do 15. 9. 2015.

► **KONTAKT:** Filmová a televízna fakulta VŠMU, Svoradova 2/A, 811 08, Bratislava
tel.: +421 2 59303586, +421 908 198959, e-mail: ackofestival@gmail.com (Andrea Rakovská), www.ackofestival.sk

Medzinárodný festival horských filmov Poprad

(23. ročník, 14. – 18. 10. 2015, Poprad, Kežmarok, Spišská Nová Ves)

Poslaním festivalu je každoročná medzinárodná súťažná prehliadka filmových diel orientovaných na spoznávanie športového i každodenného života ľudí v horskom prostredí, prezentácia diel vyzdvihujúcich krásy horskej flóry a fauny, ochranu prírody, životného prostredia a tradičnej kultúry iných národov. Najnovšie horské filmy od profesionálnych aj amatérskych tvorcov z celého sveta sú prezentované počas piatich dní a hodnotené medzinárodnou porotou. Okrem súťažných filmov festival ponúka aj nesúťažné tituly, multimediálne besedy s významnými osobnosťami spoločenského a športového života, fotografické výstavy, školské predstavenia a príležitosti na rozvoj medzinárodných vzťahov v oblasti kultúry a filmu. Filmy je možné prihlasovať do 31. 7. 2015.

► **KONTAKT:** Horský film Poprad, n. f., Nábřežie Jána Pavla II. 2802/3, 058 01 Poprad
tel.: +421 52 7721060, e-mail: horskyfilm@slovanet.sk (Mária Hámorová), www.mfhf.sk

Filmový festival Inakosti

(9. ročník, predbežne 21. – 25. 10. 2015, Bratislava)

Filmový festival pre lesbi, gejoj, bisexuálnych, transrodových a intersexuálnych ľudí, ich rodičov, deti a priateľov. Je zameraný na prezentáciu svetovej, európskej a domácej kinematografie s tematikou sexuálnych menšín a rôznych aspektov života LGBTI minority. O ocenení Ružový balónik pre najlepší film festivalu rozhodujú diváci. Podujatie nadväzuje na Festival gayských a lesbických filmov, ktorého prvý ročník sa konal v 90. rokoch v Tajove. Celkovo pôjde o štrnásť ročník festivalu tohto druhu na Slovensku, pod názvom Filmový festival inakosti sa uskutoční deviaty raz. Filmy je možné prihlasovať do 1. 8. 2015.

► **KONTAKT:** Iniciatíva Inakosť, Rajsá 4, 841 08 Bratislava, e-mail: info@ffi.sk, www.ffi.sk

Medzinárodný festival potápačských filmov (MFPF)

(30. ročník, 22. – 25. 10. 2015, Pribylina, Podbanské, Vysoké Tatry)

MFPF sa koná každoročne a jeho hlavnými témami sú potápanie, vodné živočchy, tvorba a ochrana životného prostredia a vody. Filmy je možné prihlasovať do 30. 9. 2015.

► **KONTAKT:** Potápačský klub Vodnár, Lidická 16, 059 51 Poprad
tel.: +421 903 607025, e-mail: svitanek.p@gmail.com, www.mfpf.eu

Pocity Film Fest – Prešovský filmový festival

(6. ročník, október 2015, Prešov)

Pocity Film Fest 2015 nadväzuje na predchádzajúce úspešné ročníky. Svojím charakterom predstavuje alternatívu k bežnej distribúcií a divákovi prináša nové, provokatívne, umelecky hodnotné filmové diela. Festival ponúka kolekciu snímok s ambíciou búrať stereotypy a ukázať, že aj „východ“ – často vnímaný ako okrajový – dokáže ponúknuť udalosť nadregionálneho významu podporenú sviežimi ideami. Pocity Film Fest je zameraný na prezentáciu súčasných trendov v oblasti umeleckej kinematografie aj na predstavenie významných archívnych snímok z dejín svetovej kinematografie.

► **KONTAKT:** PO.CITY, Royova 2, 080 05, Prešov
tel.: +421 907 227329, email: info@po-city.sk, kinopocity@gmail.com (Nina Šilanová), www.po-city.sk

Eurotour Piešťany – medzinárodná prehliadka hraných a dokumentárnych filmov

(11. ročník, 10. – 12. 11. 2015, Piešťany)

Každoročná medzinárodná prehliadka hraných a dokumentárnych filmov o cestovaní, krajine a človeku obsahuje súťažnú sekciu amatérskych krátkych filmov z dovolenky alebo cesty pod názvom Moment. Filmy do nej je možné prihlásiť do 31. 10. 2015.

► **KONTAKT:** Mestské kultúrne stredisko mesta Piešťany, Ul. A. Dubčeka 27, 921 34 Piešťany
tel.: +421 33 7718990, e-mail: kino@fontana-piestany.sk (Jozef Valachovič),
www.eurotourpiestany.sk, www.fontana-piestany.sk

Festival dobrodružných filmov HoryZonty

(10. ročník, 12. – 14. 11. 2015, Trenčín)

Festival HoryZonty je prehliadkou svetových filmov s dobrodružnou tematikou a súťažným festivalom pre slovenských a českých neprofesionálnych tvorcov. Okrem filmov podujatie ponúka multimediálne vystúpenia domácich i zahraničných hostí – umelcov a osobností outdoorového sveta, workshopy, výstavy, umelecké a športové súťaže a podujatia určené pre širokú verejnosť. Filmy je možné prihlasovať do 14. 9. 2015.

► **KONTAKT:** HoryZonty, o. z., Radlinského 9, 911 01 Trenčín
tel.: +421 903 770896, e-mail: info@horyzonty.sk (Mária Dutková), www.horyzonty.sk

Medzinárodný filmový festival Bratislava

(17. ročník, 13. – 20. 11. 2015, Bratislava)

Najvýznamnejší filmový festival v hlavnom meste Slovenska každoročne prináša prehliadku viac ako 100 filmov a návštevníkom ponúka bohatý sprievodný program. Medzi programovými sekciami dominujú medzinárodné súťaže – súťaž prvých a druhých hraných filmov, súťaž dokumentárnych a krátkych filmov z celého sveta, ktoré hodnotia medzinárodné poroty, zložené z odborníkov rôznych filmárskych profesií, ako aj porota FIPRESCI (zložená z členov Svetovej federácie filmových kritikov) a študentská porota. Ďalšími programovými sekciami sú napríklad Panoráma (venovaná oceňovaným a majstrovsky nakrúteným snímkam), Proti prúdu (nezávislé filmy), Profil alebo Pocta významnej osobnosti, Antidepressíva (sekcia zameraná na pozitívne zobrazenie sveta), Príbehy (najzaujímavejšie a najdiskutovanejšie príbehy súčasného filmu) či Made in Slovakia (súčasná slovenská kinematografia). Filmy je možné prihlasovať do 30. 8. 2015.

► **KONTAKT:** Partners Productions, spol. s r. o., Lovinského 18, 811 04 Bratislava
tel.: +421 2 54410673, e-mail: iffbratislava@iffbratislava.sk (Vladimír Krajniak), www.iffbratislava.sk

Medzinárodný festival dokumentárnych filmov Jeden svet

(16. ročník, 26. 11. – 1. 12. 2015, Bratislava a „festival tour“ v ďalších 20 mestách na Slovensku)

Festival Jeden svet je najnavštevovanejším festivalom svojho druhu na Slovensku. Prináša kvalitné dokumentárne filmy zahraničnej a domácej produkcie, týkajúce sa problematiky ľudských práv, globálnej a multikultúrnej spoločnosti. Je zároveň kultúrnym podujatím so silným vzdelávacím aspektom (filmy, diskusie, školské projekcie a workshopy). Cieľom festivalu je prostredníctvom projekcií dokumentárnych filmov a následných diskusií vychovávať širokú verejnosť k otvorenej, tolerantnej, empatickej a medzikultúrnej komunikácii a spoločnosti. Filmy je možné prihlasovať do 30. 9. 2015.

► **KONTAKT:** Človek v ohrození, Pražská 11, 811 04 Bratislava
tel.: +421 2 55422254, e-mail: info@clovekvoohrozeni.sk (Nora Beňáková), www.jedensvet.sk

► **Early Melons (medzinárodný festival študentských filmov), Etnofilm Čadca, MAFF (Music And Film Festival), BAB (Bienále animácie Bratislava), DOCsk (festival dokumentárnych filmov Košice) sa v roku 2015 neuskutočnia.**

► Anglické DVD s filmom *Vtáčkovia, siroty a blázni*, ktoré vyšlo minulý rok vo vydavateľstve Second Run, zaradili na druhé miesto rebríčka najlepších blu-ray a DVD nosičov minulého roka zostaveného portálom *DVD Beaver*. Zároveň sa vydavateľstvo Second Run dostalo na štvrté miesto v rebríčku najlepších vydavateľstiev sveta. Grafické spracovanie obálky Jakubiskovho filmu je takisto vo výbere najlepších.

► Cenu divákov v celosvetovej súťaži 48. FILM Project získal začiatkom januára krátkometrážny film *Missing Memories*, ktorý vytvorili mladí filmári z Prešova: Ondrej Martinkovič, Gabriel Horváth, Michela Kučmová a Jakub Červeňák. Slávnostné odovzdávanie cien sa uskutoční 24. februára v Hollywoode, kde sa zároveň budú premietiť víťazné filmy.

► Štrnásteho januára predstavila Česká filmová a televízna akadémia nominácie na ceny Český lev. Najviac ich získala koprodukčná česko-slovenská snímka *Fair Play* režisérky Andrey Sedláčkovej. Štyri nominácie získal Nvotov film *Rukojemník*, a to v kategóriách hlavný mužský herecký výkon, vedľajší mužský herecký výkon, strih a filmová scénografia. *Rukojemník* bol v Česku uvedený už v decembri minulého roku pod názvom *Jak jsme hráli čaru*. Slávnostný ceremoniál 22. ročníka udeľovania Českých levov sa uskutoční 21. februára.

► Slovenský kameraman Martin Žiaran získal Cenu českej filmovej kritiky. Ocenenia sa odovzdávali 24. januára. Žiarana ocenili za najlepšiu kameru vo filme *Hany* (r. M. Samir). Cenu získal aj kameraman Jaromír Kačer za koprodukčnú česko-slovenskú snímku *Místa* (r. R. Špaček). Najviac trofejí – ceny za najlepší film, réžiu, scenár a ženský herecký výkon – získala snímka *Cesta ven* (r. P. Václav). Najlepším dokumentom sa stal titul *K oblakům vzhlížíme* (r. M. Dušek).

► ZS

NAJPREDÁVANEJŠIE PUBLIKÁCIE A DVD NOSIČE V PREDAJNI SFÚ ► JANUÁR 2015

► PUBLIKÁCIE

1. František Gyárfáš a Juraj Malíček: *Naše filmové storočie* (SFÚ, Bratislava)
2. Cinepur 96/2014, téma: *Das Kino – Současný německý film* (Sdružení přátel Cinepuru, Praha)
3. A. A. Tarkovskij: *Krása je symbolem pravdy* (Camera obscura, Příbram)

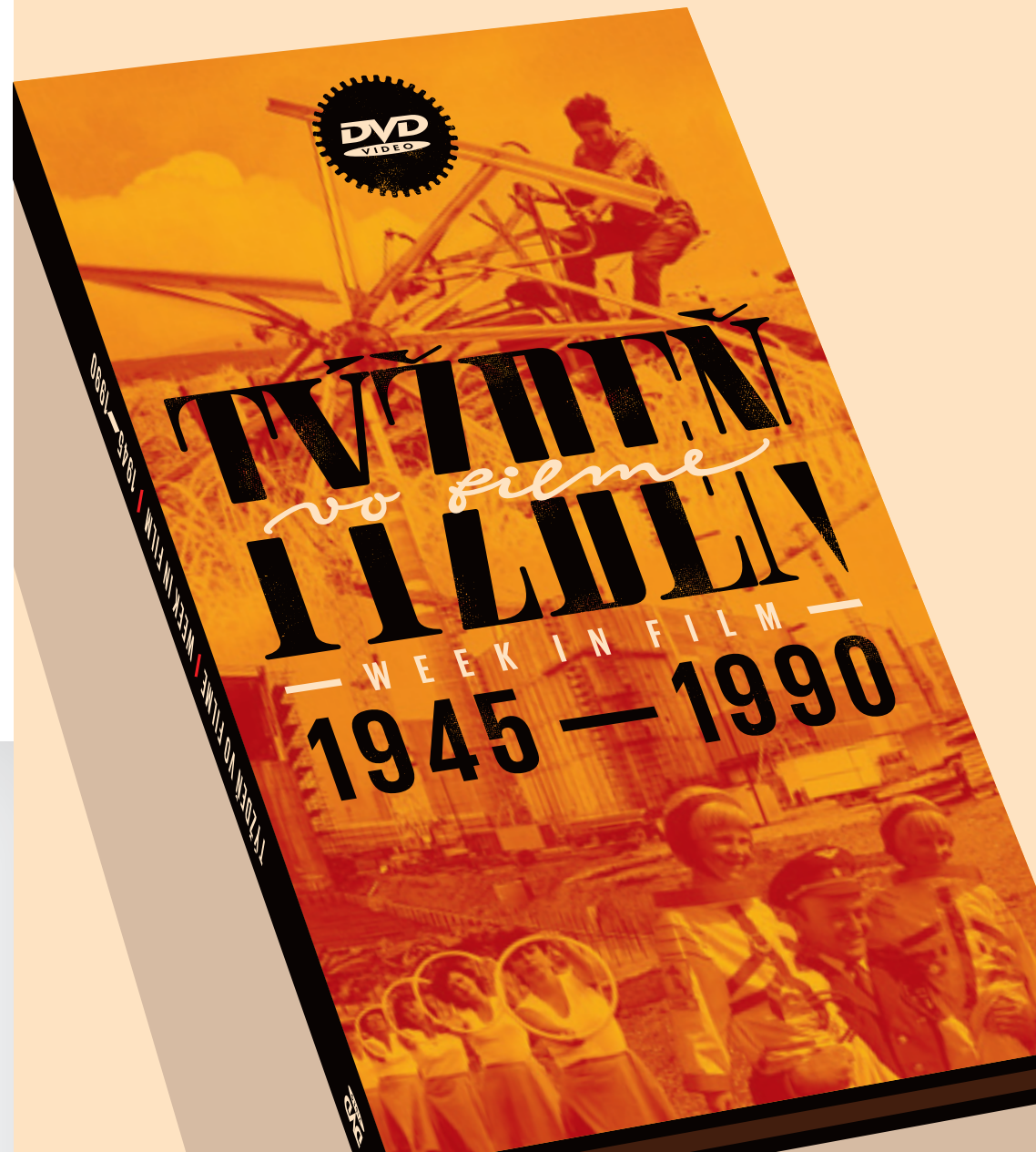
► AUDIOVIZUÁLNE NOSIČE

1. DVD *Týždeň vo filme (1945 – 1990)* (SFÚ, Bratislava)
2. DVD *Felvidék – Horná zem* (Barracuda Movie, Bratislava)
3. DVD *Fontána pre Zuzanu 1 – 3* (1. – *Atypfilm*, Praha; 2. – *Nový čas*, Bratislava; 3. – *AHA!*, Praha)

NAJNAVŠTEVOVANEJŠIE FILMY V KINE LUMIÈRE ► DECEMBER 2014

1. *Ida* (r. Paweł Pawlikowski, Poľsko/Dánsko, 2013, ASFK – Projekt 100)
2. *Comeback* (r. Miro Remo, Slovensko, 2014, ASFK)
3. *Pulp Fiction: Historky z podsvetia* (r. Quentin Tarantino, USA, 1994, ASFK – Projekt 100)
4. *2001: Vesmírna odysea* (r. Stanley Kubrick, VB/USA, 1968, ASFK – Projekt 100)
5. *Opri rebrík o nebo* (r. Jana Ševčíková, Česko, 2014, ASFK)

Projekcie z decembrového programu Kina Lumiére sa uskutočnili v archívnej kinosále Slovenského filmového ústavu.

SLOVENSKÝ
FILMOVÝ ÚSTAV
SLOVAK FILM
INSTITUTE

50 FILMOVÝCH TÝŽDENNÍKOV NA 5 DVD

WWW.KLAPKA.SK | WWW.SFU.SK

KALENDÁRIUM

▶ **PREMIÉRY**

DISTRIBÚCIA

ROZHOVOR

PUBLIKÁCIE

▶ **TÉMA**

FILMOVÉ NOVINKY

FESTIVALY

▶ **RECENZIA**

PROFIL

OHLASY

REBRÍČKY

A JUBILEÁ

▶ **PROGRAM**

KINA LUMIÈRE

**PREDAJ MESAČNÍKA FILM.SK: KŤIHKUPECTVÁ A INÉ PREDAJNÉ / bratislava ▶ Klapka.sk – predajňa SFÚ (Grosslingová 4,3) ▶ Artforum (Kozia 20)
▶ Ex Libris (Nám. Ľ. Štúra 4) ▶ Hummel Music (Klobučnícka 2) ▶ Martinus (Obchodná 2,6) ▶ Prospero – predajňa DÚ (Jankovcov nám. 12)
▶ vätnica VSMU (Sovratdova 2) **FILMOVÉ KLUBY** ▶ Kino LumiÈre Bratislava – kino SFÚ (Sprátska 4) ▶ FK – kino Junior Levice
▶ FK – kino Sroja Martin ▶ FK – kino Fontána Piešťany ▶ FK – Nadike Trnava**

SLOVENSKÝ
FILMOVÝ ÚSTAV
SLOVAK FILM
INSTITUTE

ISSN 1335-8286
02

9 71335 828003

FILM.SK JE EVIDOVANÝ MK SR POD E.V. Č. EV 947/08